

## ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**στο σχέδιο νόμου «Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων»**

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄  
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ  
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

### ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων έχει καταστεί τα τελευταία έτη μείζον κοινωνικό και οικονομικό πρόβλημα. Η οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών, σε συνδυασμό με τον υπερδανεισμό που προηγήθηκε, οδήγησαν σε μία ραγδαία αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Αποτέλεσμα της αύξησης αυτής είναι η καταγραφή μεγάλων ζημιών των πιστωτικών ιδρυμάτων, γεγονός που έχει σοβαρές επιπτώσεις στη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος. Παράλληλα, ολοένα και περισσότεροι οφειλέτες φτάνουν στα όρια της απόγνωσης, καθώς τα πιστωτικά ιδρύματα δεν προτείνουν προτάσεις ρύθμισης των δανείων δυνάμενες να γίνουν αποδεκτές από τους οφειλέτες, καθώς μία ευνοϊκή για τον οφειλέτη πρόταση ρύθμισης θα εκθέσει τον εκπρόσωπο του πιστωτικού ιδρύματος σε κίνδυνο κατηγορίας για απιστία, και επομένως τα πιστωτικά ιδρύματα είναι αναγκασμένα να προβούν σε αναγκαστική εκτέλεση κατά των οφειλετών, λύση μη συμφέρουσα για κανένα μέρος, αφού ο μεν οφειλέτης στερείται των περιουσιακών του στοιχείων, το δε πιστωτικό ίδρυμα πολλές φορές εισπράττει μικρό μόνο μέρος της αξίωσής του.

Στο πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων οι προτεινόμενες ρυθμίσεις φιλοδοξούν να δώσουν μία διέξοδο. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καθίσταται δυνατή η δημιουργία δευτερογενούς αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων. Η δημιουργία μιας τέτοιας αγοράς θα είναι ωφέλιμη τόσο για τα πιστωτικά ιδρύματα όσο και για τους οφειλέτες. Το πιστωτικό ίδρυμα θα μπορεί να ενισχύσει άμεσα τη ρευστότητά του εισπράττοντας άμεσα ένα τμήμα της αμοιβής του, το οποίο είναι αμφίβολο αν θα το εισέπραττε με αναγκαστική εκτέλεση και σε κάθε περίπτωση θα το εισέπραττε πολύ αργότερα. Από την άλλη πλευρά, ο δανειολήπτης θα μπορεί να λάβει από τον εκδοχέα πολύ ευνοϊκότερες προτάσεις ρύθμισης, απ' ό,τι θα μπορούσε να λάβει από το πιστωτικό ίδρυμα, διότι ο εκδοχέας θα έχει αγοράσει την απαίτηση σε τιμή μικρότερη της ονομαστικής της αξίας και επομένως μία πρόταση ρύθμισης, που θα ήταν ζημιογόνα για το πιστωτικό ίδρυμα και δεν θα μπορούσε να προταθεί από αυτό, θα είναι κερδοφόρα για τον εκδοχέα. Παράλληλα, θεσπίζεται καθεστώς αυστηρής εποπτείας των εταιριών διαχείρισης και μεταβίβασης των απαιτήσεων και υποχρέωσή τους να τηρούν τον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, ώστε να διασφαλίζεται ότι σε κάθε περίπτωση δεν θα χειροτερεύσει η νομική ή πραγματική θέση του οφειλέτη μόνο και μόνο λόγω της μεταβίβασης της οφειλής του ή της ανάθεσής της προς διαχείριση.

## Αιτιολογική Έκθεση κατ' άρθρο

### Άρθρο 1

Με το άρθρο 1 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την αδειοδότηση και την εποπτεία των εταιριών διαχείρισης απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια και των εταιριών, μεταβίβασης απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Με την παράγραφο 1 καθορίζεται το είδος των εταιριών στις οποίες δύναται να ανατεθεί η διαχείριση ή προς τις οποίες δύναται να μεταβιβασθούν απαιτήσεις από μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Συγκεκριμένα, η διαχείριση και μεταβίβαση απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια θα πραγματοποιείται μόνο από ανώνυμες εταιρίες που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και εγκαθίστανται στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος, στους σκοπούς των οποίων συμπεριλαμβάνεται η άσκηση αυτών των δραστηριοτήτων.

Με τις παραγράφους 2 έως 9 ρυθμίζονται σε γενικές γραμμές οι όροι, προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά χορήγησης της σχετικής άδειας για την άσκηση των δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πλαίσιο της διαχείρισης και μεταβίβασης απαιτήσεων, ενώ για την εξειδίκευση αυτών παρέχεται εξουσιοδότηση στην Τράπεζα της Ελλάδος (παράγραφος 23). Η άδεια χορηγείται από την Τράπεζα της Ελλάδος, ύστερα από εξέταση της τήρησης των τιθέμενων προδιαγραφών. Για τη λήψη της σχετικής άδειας, είναι απαραίτητη η πιστοποίηση της ταυτότητας των άμεσων ή/και έμμεσων μετόχων, της ταυτότητας των προσώπων τα οποία έχουν ειδικές συμμετοχές και της ταυτότητα μετόχων με συμμετοχή δέκα τοις εκατό (10%) ή περισσότερη έκαστου, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια των εν λόγω εταιριών και να περιορίζεται ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Συμπεριλαμβάνεται ακόμα η πιστοποίηση της ταυτότητας των συμβούλων της εταιρείας. Με σκοπό τη διασφάλιση της μέγιστης προστασίας των δικαιωμάτων των δανειοληπτών, για τη χορήγηση της άδειας κατατίθεται στην ΤτΕ εμπεριστατωμένη έκθεση στην οποία καταγράφονται διεξοδικά οι βασικές αρχές και μέθοδοι που θα εφαρμόζονται κατά τη διαχείριση των απαιτήσεων. Ειδική μνεία πρέπει να προβλέπεται για δανειολήπτες που εντάσσονται σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες σύμφωνα και με τις ρυθμίσεις του Κώδικα Δεοντολογίας του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4224/2013 και τους δανειολήπτες οι οποίοι έχουν υπαχθεί στο ν. 3869/2010.

Για τη χορήγηση της άδειας είναι απαραίτητη η θεμελίωση της αξιοπιστίας της αιτούμενης εταιρείας, όσον αφορά τόσο την καταλληλότητα των στελεχών της, όσο και την κεφαλαιακή της επάρκεια, ώστε να διαφυλαχθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και η τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού. Αλλαγές στη σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου οφείλουν να γνωστοποιούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία τις εξετάζει εάν υπό το πρίσμα της ανάγκης διασφάλισης της ορθής και συνειδητής διοίκησης της εταιρείας. Για λόγους δημοσιότητας και διαφάνειας, η ΤτΕ διατηρεί στην επίσημη ιστοσελίδα της πλήρως ενημερωμένο κατάλογο με όλες τις αδειοδοτημένες εταιρίες.

Με τις παραγράφους 10 έως 13 ρυθμίζονται οι όροι

τερματισμού των δραστηριοτήτων της εταιρείας και αναστολής και ανάκλησης της άδειας της εταιρείας. Όσον αφορά τον τερματισμό δραστηριοτήτων, αυτός υπόκεινται στον προληπτικό έλεγχο της Τράπεζας της Ελλάδος. Αναστολή της χορηγηθείσας άδειας αποφασίζει η ΤτΕ σε περίπτωση παράβασης είτε του τιθέμενου ρυθμιστικού πλαισίου, των Πράξεων της ΤτΕ ή των όρων της σύμβασης μεταβίβασης ή διαχείρισης δανειακών απαιτήσεων. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της εταιρείας, η ΤτΕ δύναται να προβεί στην ανάκληση της σχετικής άδειας. Η ανάκληση δύναται να επισπευτεί και στις περιπτώσεις όπου ότι η εταιρεία εξασφάλισε την άδεια βάσει ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων ή με οποιοδήποτε άλλο αντικανονικό τρόπο ή υπέβαλε, γνωστοποίησε ή άλλως δημοσιοποίησε με οποιονδήποτε τρόπο ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες ή ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή έντυπα. Επίσης προβλέπεται ανάκληση της άδειας λειτουργίας, αν διαπιστώνεται ότι η εταιρεία χρησιμοποιείται ως μέσο για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή αν τα έσοδά της χρησιμοποιούνται για την τέλεση εγκληματικών δραστηριοτήτων.

Με την παράγραφο 14 θεσπίζεται το πλαίσιο εποπτείας των εταιρειών διαχείρισης και μεταβίβασης απαιτήσεων μη εξυπηρετούμενων δανείων από την Τράπεζα της Ελλάδος με στόχο τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στη χώρα.

Με την παράγραφο 15 ορίζεται το ύψος του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου το οποίο οφείλει να διατηρεί η εταιρεία η οποία εξαγοράζει δανειακές συμβάσεις / πιστώσεις από μη εξυπηρετούμενα δάνεια, στις εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, ενώ προβλέπεται δυνατότητα ελάττωσης του κεφαλαίου αυτού στα πλαίσια συγκεκριμένου σχεδίου τερματισμού δραστηριότητας.

Με την παράγραφο 16 ρυθμίζονται ζητήματα του διοικητικού συμβουλίου, και συγκεκριμένα, η δυνατότητα παύσης εκ μέρους της ΤτΕ μελών του Δ.Σ., εντός του πλαισίου της άσκησης εποπτείας.

Με την παράγραφο 17 θεσπίζεται η υποχρέωση υποβολής στην ΤτΕ αντιγράφου του ισολογισμού, του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως και οποιωνδήποτε άλλων πληροφοριών η ΤτΕ θεωρεί απαραίτητες για τους σκοπούς της άσκησης του προληπτικού ελέγχου και εποπτείας.

Με την παράγραφο 18 ενισχύονται οι αρμοδιότητες της ΤτΕ στο πλαίσιο άσκησης της σχετικής εποπτείας, καθώς της παρέχεται η δυνατότητα διεξαγωγής επιτόπιων ελέγχων και πρόσβασης στα αρχεία της εταιρείας.

Στην παράγραφο 19 προβλέπεται καταβολή ετήσιου τέλους από κάθε εταιρία προς την ΤτΕ για την κάλυψη των εξόδων που σχετίζονται τη διεξαγωγή των εποπτικών της λειτουργιών και εξουσιοδοτείται η ΤτΕ να προσδιορίσει το ύψος, το χρόνο και τον τρόπο καταβολής του τέλους αυτού.

Με την παράγραφο 20 θεσπίζεται η δυνατότητα χορήγησης εκ μέρους των εταιρειών του προτεινόμενου πλαισίου, και ύστερα από λήψη άδειας από την ΤτΕ, δανείων ή πιστώσεων με σκοπό την αναχρηματοδότηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Με την παράγραφο 21 προβλέπεται άρση του τραπεζικού απορρήτου, στο μέτρο που η άρση είναι αναγκαία για τις ανάγκες της διαχείρισης. Η ρύθμιση κρίθηκε απα-

ραίτητη, καθώς η προβολή τραπεζικού απορρήτου θα μπορούσε να οδηγήσει σε αδυναμία της εταιρείας να διεκπεραιώσει τη διαχείριση. Ταυτόχρονα όμως τίθενται όρια στην άρση τόσο του τραπεζικού απορρήτου όσο και στην ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων του οφειλέτη στην εταιρία διαχείρισης, καθώς αυτά επιτρέπονται μόνο στο μέτρο που είναι αναγκαία για τους σκοπούς της διαχείρισης.

Η παράγραφος 22 ενισχύει τη θέση του δανειολήπτη, καθώς διασφαλίζεται ότι τόσο η εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου προστασίας του καταναλωτή, όσο και η ειδική μέριμνα που προβλέπεται σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για ευπαθείς ομάδες, ενδεικτικά στο ν. 4224/2014 (Κώδικας Δεοντολογίας), θα εφαρμόζεται και στην περίπτωση μεταβίβασης ή ανάθεσης της διαχείρισης σε εταιρία, η οποία χωρίς ειδική διάταξη θα ήταν αμφίβολο αν υπάγεται στα πεδία εφαρμογής των ρυθμίσεων αυτών.

Η παράγραφος 23 εξουσιοδοτεί την Τράπεζα της Ελλάδος να εξειδικεύσει τα κριτήρια, τις προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και όλα τα έγγραφα που απαιτούνται για τη χορήγηση της άδειας της παραγράφου 1.

Με την παράγραφο 24 ρυθμίζεται το ζήτημα της δικαστικής προστασίας κατά των πράξεων της ΤτΕ, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού.

## Άρθρο 2

Με την παράγραφο 1 ορίζεται αποκλειστικώς και περιοριστικώς το πεδίο εφαρμογής της νέας ρύθμισης σύμφωνα με την οποία προβλέπεται ότι η διαχείριση μη εξυπηρετούμενων για διάστημα μεγαλύτερο των ενενήντα (90) ημερών απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων, δύναται να ανατίθεται σε εταιρείες του άρθρου 1 του παρόντος νόμου. Επισημαίνεται ότι ακολουθείται ο ορισμός των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων όπως προσδιορίζεται από τα τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών για όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεπώς ευνόητο ότι στη ρύθμιση δεν συμπεριλαμβάνονται δάνεια που δεν εμπίπτουν στην σχετική κατηγορία. Η ίδια παράγραφος προβλέπει τη δυνατότητα ανάθεσης της διαχείρισης και εξυπηρετούμενων δανείων, μόνο όμως μαζί με απαιτήσεις από μη εξυπηρετούμενα δάνεια του ίδιου οφειλέτη.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ως συστατικός τύπος της σύμβασης ανάθεσης διαχείρισης ο έγγραφος, καθώς και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η κατ' ελάχιστον ρύθμιση του πλαισίου, η τυποποίηση και εξειδίκευση των απαιτούμενων στοιχείων ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των μικρών δανειοληπτών. Ιδιαίτερης σημασίας χρήζει το σημείο (β) στο οποίο ορίζεται το περιεχόμενο της διαχείρισης, το οποίο μπορεί να συνίσταται ιδίως στην νομική και λογιστική παρακολούθηση, την είσπραξη, τη διενέργεια διαπραγματεύσεων με τους οφειλέτες των προς διαχείριση απαιτήσεων και τη σύναψη συμβάσεων συμβιβασμού κατά την έννοια των άρθρων 871-872 ΑΚ ή ρύθμισης και διακανονισμού οφειλών σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας που έχει θεσπισθεί με την υπ' αριθμ. 116/25.8.2014 Απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4224/2013, όπως

εκάστοτε ισχύει, καθώς και σε κάθε άλλη πράξη διαχείρισης στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας. Αντίγραφο της συμβάσεως κοινοποιείται στην Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, εν συνεχεία στο σημείο (γ) προβλέπεται ότι στη σύμβαση θα πρέπει να υπάρχει όρος ο οποίος θα ορίζει την καταβλητέα αμοιβή διαχείρισης, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν θα μπορεί να μετακυλύεται στον υπόχρεο καταβολής της απαίτησης.

Με την παράγραφο 3 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στην Τράπεζα της Ελλάδας προκειμένου με έκδοση απόφασης να εξειδικευθεί περαιτέρω το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης ανάθεσης διαχείρισης. Με όμοιες αποφάσεις μπορεί επίσης να συμπληρώνεται το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης. Οι συμβάσεις ανάθεσης διαχείρισης υπόκεινται σε προληπτικό έλεγχο από την Τράπεζα της Ελλάδος πριν ισχύσουν. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο εν λόγω έλεγχος δεν υποκαθιστά τη δικαστική κρίση.

Με την παράγραφο 4 ρυθμίζονται τα θέματα ενεργητικής και παθητικής νομιμοποίησης για την εξωδικαστική και ενώπιον των Δικαστηρίων παράσταση των Εταιρειών Διαχείρισης οι οποίες θα νομιμοποιούνται, ως μη δικαιούχοι διάδοχοι, να εγείρουν κάθε ένδικο βοήθημα και να προβούν σε κάθε άλλη δικαστική ενέργεια για την είσπραξη των υπό διαχείριση απαιτήσεων, καθώς και να κινούν, παρίστανται ή συμμετέχουν σε προπρωτευτικές διαδικασίες εξυγίανσης, πτωχευτικές διαδικασίες αφερεγγυότητας, διαδικασίες διευθέτησης οφειλών και ειδικής διαχείρισης των άρθρων 61 επ. του ν. 4307/2014. Για την περίπτωση διεξαγωγής δίκης από την εταιρία διαχείρισης ως μη δικαιούχο διάδοχο επεκτείνεται το δεδικασμένο, ώστε να ισχύει υπέρ και κατά του κυρίου της απαίτησης.

Με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι οι Εταιρείες Διαχείρισης δύνανται για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου να προσλαμβάνουν Εταιρείες Ενημέρωσης Οφειλετών για Ληξιπρόθεσμες Οφειλές, που λειτουργούν σύμφωνα με τον ν. 3758/2009, η αντίστοιχου σκοπού εταιρίες που λειτουργούν σε κράτος-μέλος της Ε.Ε. ή κράτος του ΕΟΧ, διασφαλίζοντας ότι θα τηρηθούν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας του καταναλωτή, περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής, του τραπεζικού απορρήτου, της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών.

### Άρθρο 3

Με το άρθρο 3 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στις συμβάσεις μεταβίβασης απαιτήσεων.

Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1 ορίζονται τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος, τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν εκτός Ελλάδος, οι εταιρείες ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν. 3156/2003, αλλά και οι ίδιες οι εταιρείες μεταβίβασης απαιτήσεων ως οι οντότητες που δύνανται να πωλούν και να μεταβιβάζουν απαιτήσεις σε πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και στα νομικά πρόσωπα που αδειοδοτούνται σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος νομοσχεδίου. Επίσης, ορίζεται ότι μεταξύ των παραπάνω δύνανται να μεταβιβάζονται απαιτήσεις από συμβάσεις χορήγησης κάθε μορφής δανείων και πιστώσεων, τα οποία έχουν καθυστέρηση μεγαλύτερη των

ενενήντα (90) ημερών.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ο έγγραφος τύπος ως ο συστατικός των συμβάσεων πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων και το αντικείμενο αυτών, το οποίο, κατά περίπτωση, δύνανται να είναι μεμονωμένες απαιτήσεις ή ομάδες απαιτήσεων. Επίσης, προβλέπεται ρητά ότι στην περίπτωση των ομάδων απαιτήσεων δεν εφαρμόζεται το άρθρο 479 ΑΚ για την ευθύνη αποκτώντος περιουσία ή επιχείρηση. Περαιτέρω, ορίζεται ότι σε ομάδα απαιτήσεων κατά του ίδιου δανειολήπτη δύνανται να περιλαμβάνονται και απαιτήσεις από συμβάσεις χορήγησης κάθε μορφής δανείων και πιστώσεων που εξυπηρετούνται κανονικά. Τέλος, ρυθμίζονται διάφορα θέματα διαπραγματικής στον Αστικό Κώδικα.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται ρητά ότι 12 μήνες πριν την προσφορά προς πώληση των απαιτήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νομοσχεδίου, πρέπει να έχει προταθεί στο δανειολήπτη και τον εγγυητή με εξώδικη πρόσκληση η ρύθμιση του δανείου του, ώστε αυτό να καταστεί εξυπηρετούμενο. Η ρύθμιση αποσκοπεί στο να αποτρέψει τον αιφνιδιασμό των οφειλετών, στους οποίους δίνεται η ευκαιρία να ρυθμίσουν την οφειλή τους πριν η κατ' αυτών απαίτηση εκχωρηθεί σε τρίτους. Στην ίδια αποτροπή του αιφνιδιασμού αποσκοπεί η απαίτηση μεσολάβησης ενός μέγιστου χρονικού διαστήματος 12 μηνών ανάμεσα στην πρόσκληση και την εκχώρηση, ώστε να μην απέχουν τα δύο γεγονότα ιδιαίτερα μεγάλο διάστημα. Προβλέπεται επίσης μη απαίτηση της προηγούμενης πρόσκλησης στις περιπτώσεις των επίδικων ή επιδικασθεισών απαιτήσεων ή των απαιτήσεων κατά των μη συνεργάσιμων δανειοληπτών, καθώς στη μεν περίπτωση των επίδικων ή επιδικασθεισών απαιτήσεων δεν μπορεί να γίνει λόγος για αιφνιδιασμό, στη δε περίπτωση των μη συνεργάσιμων δανειοληπτών δεν θα εξυπηρετούσε σε τίποτε η αποστολή πρόσκλησης.

Με τις παραγράφους 4 και 5 ρυθμίζονται τα θέματα της καταχώρησης της περίληψης των συμβάσεων πώλησης ή μεταβίβασης απαιτήσεων και των αποτελεσμάτων αυτής σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2844/2000 για συμβάσεις επί κινητών ή απαιτήσεων υποκειμένες σε δημοσιότητα και άλλες συμβάσεις παροχής ασφάλειας. Επίσης, προβλέπεται ρητά ότι ειδικές συμφωνίες περί ανεκχώρητου των απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια, μεταξύ μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος ή εταιρείας ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν. 3156/2003 και δανειοληπτών, δεν αντιτάσσονται στον εκδοχέα. Έτσι αποτρέπεται η κατ' άρθρο 466 Α.Κ. εμπράγματη ενέργεια της συμφωνίας περί ανεκχώρητου, διατηρούμενης πάντως της ενοχικής της ενέργειας κατά τη γενική διάταξη του άρθρου 177 ΑΚ Περαιτέρω, προβλέπεται ότι ο εκχωρητής καθίσταται αντίκλητος του εκδοχέα, ώστε να μην δυσχεραίνεται η επίδοση οποιουδήποτε εγγράφου από τον οφειλέτη. Τέλος, ρυθμίζονται θέματα της αναγγελίας και της καταχώρησης στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 και ειδικότερα ότι η αναγγελία γίνεται προς τους οφειλέτες και τους εγγυητές με κάθε πρόσφορο μέσο, ότι πριν από την καταχώρηση δεν αποκτώνται έναντι τρίτων δικαιώματα που απορρέουν από τη μεταβίβαση λόγω πώλησης απαιτήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νομοσχεδίου και ότι η καταβολή προς το πιστωτικό ίδρυμα ή την εταιρεία ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν.

3156/2003 πριν από την αναγγελία ελευθερώνει τον δανειολήπτη έναντι του μεταβιβάζοντος και των ελκόντων δικαιώματα από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας τροπολογίας.

Στην παράγραφο 6 προβλέπεται ρητά η απαγόρευση της καταπιστευτικής μεταβίβασης των απαιτήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3. Επίσης, ορίζεται ότι επιτρέπεται η αναπροσαρμογή ή πίστωση του τιμήματος της πώλησης και η υπαναχώρηση από τη σύμβαση πώλησης κατά τους όρους της συμβάσεως και των σχετικών διατάξεων του Αστικού Κώδικα.

Με την παράγραφο 7 ρυθμίζονται οι διατυπώσεις δημοσιότητας που πρέπει να τηρούνται όταν η μεταβιβαζόμενη απαίτηση ασφαλιζεται με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης ή ενέχυρο ή άλλο παρεπόμενο δικαίωμα ή προνόμιο, το οποίο έχει υποβληθεί σε δημοσιότητα με καταχώριση σε δημόσιο βιβλίο ή αρχείο. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις αυτές για τη σημείωση της μεταβολής του δικαιούχου είναι απαραίτητη η καταχώριση της βεβαίωσης στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 και σχετική μνεία σε περίληψη του εμπράγματου βάρους, του παρεπόμενου δικαιώματος ή του προνομίου και ότι από την καταχώριση για κάθε ενέχυρο σε σχέση με τις μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις επέρχονται τα αποτελέσματα των άρθρων 39 και 44 του ν.δ. 17.7/13.8.1923.

Στην παράγραφο 8 προβλέπεται ρητά η απαγόρευση της χειροτέρευσης της θέσης του οφειλέτη και του εγγυητή, τόσο από ουσιαστική όσο και από δικονομική άποψη, ως συνέπεια της πώλησης ή της μεταβίβασης των απαιτήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νομοσχεδίου. Εξασφαλίζεται με τον τρόπο αυτόν ότι οι δανειολήπτες θα διατηρήσουν όλα τα δικαιώματά τους, καθώς και τις δικονομικές και ουσιαστικές ενστάσεις τους έναντι του εκδοχέα των απαιτήσεων από συμβάσεις χορήγησης δανείων και πιστώσεων. Η διάταξη αυτή προσπαθεί να καλύψει οποιαδήποτε κενά προστασίας του δανειολήπτη θα μπορούσαν να προκύψουν από την εφαρμογή είτε των γενικών διατάξεων (άρθρο 463 ΑΚ) είτε από τις υπόλοιπες διατάξεις της προτεινόμενης τροπολογίας (εφαρμογή των διατάξεων περί προστασίας καταναλωτή, εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας, ιδιότητα του εκχωρητή ως αντικλήτου του εκδοχέα κλπ.)

Με την παράγραφο 9 εξαιρούνται από το πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 3 του παρόντος νομοσχεδίου έως τις 15 Φεβρουαρίου 2016 όλες οι απαιτήσεις από καταναλωτικές δανειακές συμβάσεις, δανειακές συμβάσεις με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης πρώτης κατοικίας, δάνεια και πιστώσεις χορηγούμενες σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται από τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 (Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003), καθώς και από δάνεια με εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου. Με αυτόν τον τρόπο περιορίζεται προσωρινά η εφαρμογή του άρθρου 3 στις υπόλοιπες απαιτήσεις (πρακτικά: δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις και μη καταναλωτικά δάνεια χωρίς υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης πρώτης κατοικίας). Η διάταξη αποσκοπεί στο να δοθεί χρόνος, ώστε να διαπιστωθούν τυχόν προβλήματα που θα μπορούσαν να προκύψουν στην πράξη και να διορθωθούν με τον κατάλληλο νομοθετικό καθορισμό του εφαρμοστικού πλαισίου πριν την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης στις ανωτέρω κατηγορίες δανείων.

#### Άρθρο 4

Με την παράγραφο 1 της εν λόγω διάταξης ορίζεται ότι η ισχύς των προκηρύξεων, διακηρύξεων, αποφάσεων ανάθεσης ή κατακύρωσης και των συμβάσεων δεν εξαρτάται από την καταχώριση τους στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων («ΚΗΜΔΗΣ») του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 (Α' 204). Με την παράγραφο 2 της εν λόγω διάταξης ορίζεται ότι η καταχώριση στο ΚΗΜΔΗΣ των απαιτούμενων από το νόμο στοιχείων δημοσίων συμβάσεων που αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα έργα και ενέργειες τεχνικής βοήθειας / υποστήριξης της εφαρμογής των προγραμματικών περιόδων 2007-2013 και 2014-2020, θα πρέπει να έχει γίνει μέχρι 31.1.2016, ώστε να διασφαλιστεί η επιλεξιμότητα των σχετικών συγχρηματοδοτούμενων δαπανών των έργων. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθούν οι απαιτούμενες καταχωρίσεις μέχρι την 31.1.2016 θα εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες στην νομοθεσία του ΕΣΠΑ διατάξεις περί δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων. Με τη διάταξη αυτή επιτυγχάνεται αφενός ο σκοπός της καταχώρισης των στοιχείων των συμβάσεων για την συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση της εκτέλεσης των δαπανών τους και για την απλούστευση της διοικητικής διαδικασίας και αφετέρου η μεγιστοποίηση της απορρόφησης των ευρωπαϊκών κονδυλίων, ιδίως της περιόδου 2007-2013 που λήγει την 31.12.2015.

#### Άρθρο 5

1. Με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ορίζεται ως έναρξη ισχύος του Μέρους Β' του ν. 4281/2014 η 29η Φεβρουαρίου 2016. Με το άρθρο 37 παρ. 1 του ν. 4320/2015 (Α' 29) ως έναρξη ισχύος είχε οριστεί η 31η Δεκεμβρίου 2015, ωστόσο, καθώς το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις πρόκειται να τεθεί σε ισχύ μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 2016, σύμφωνα με την παρ. 2.4.2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), η παράταση είναι αναγκαία για λόγους ασφάλειας δικαίου και αποφυγής δημιουργίας νομοθετικού κενού.

2. Λόγω της χρονικής μετάθεσης της έναρξης ισχύος του Μέρους Β' του ν. 4281/2014, σύμφωνα με την παρ. 1, στο οποίο περιλαμβάνεται και το άρθρο 152, κρίνεται απαραίτητη η διατήρηση της υποχρέωσης δημοσίευσης των διακηρύξεων στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως έως την έναρξη ισχύος του άρθρου 152.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 4320/2015 καταργήθηκαν οι παράγραφοι 1-11 του άρθρου 2 του ν. 2286/1995 που αφορούν στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (ΕΠΠ). Στην ανωτέρω παράγραφο προστίθεται ειδική πρόβλεψη, καθόσον το ΕΠΠ του έτους 2014 και προγενεστέρων, έχει εκπονηθεί αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί, προκειμένου να είναι δυνατή η εφαρμογή και εκτέλεσή του.

#### Άρθρο 6

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4314/2014 (Α' 265)

1. Με την τροποποίηση του άρθρου 13 προβλέπεται ρητά η δυνατότητα αναλογικής εφαρμογής από τις Περιφέρειες του πδ 98/1996 για τον ορισμό ΕΦΔ πράξεων κρατικών ενισχύσεων.

2 και 3. Με την τροποποίηση των άρθρων 16 και 18 ε-

πιτυγχάνεται εναρμόνιση των προβλέψεων του νόμου του ΕΣΠΑ περί συντονισμού και εφαρμογής των ΕΠ με την ισχύουσα δομή της κυβέρνησης λαμβάνοντας υπ' όψιν τους βαρύνοντες για το ΕΣΠΑ τομείς πολιτικής.

4. Με την προσθήκη της παραγράφου 6 στο άρθρο 53 παρέχεται η δυνατότητα ορισμού της ΕΥΔ ΕΤΑΚ ως ΕΦΔ πράξεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας, λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει τη σχετική τεχνολογία που αποκτήθηκε κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους.

5. Με την προσθήκη της παραγράφου 19 οι πράξεις που αφορούν στη διαχείριση πράξεων στο πλαίσιο των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2007-2013 οι οποίες εκ παραδρομής εκδόθηκαν, μετά την θέση σε ισχύ του ν. 4314/2014 και μέχρι 30.1.2015, από το όργανο διαχείρισης ή εποπτείας της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΣΠΑ 2007-2013 θεωρούνται νόμιμες. Με την προσθήκη της παραγράφου 20 παρέχεται εξουσιοδότηση ώστε η κοινή υπουργική απόφαση σύστασης ή αναδιάρθρωσης των ειδικών υπηρεσιών να μπορεί να περιλαμβάνει και διατάξεις σχετικές με τα τυπικά, ουσιαστικά ή/και πρόσθετα προσόντα των Προϊσταμένων Υπηρεσιών, Μονάδων και στελεχών, εφόσον δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

6. Με την τροποποίηση του άρθρου 70, ορίζονται ως βασικοί δικαιούχοι πράξεων τεχνικής βοήθειας των δύο προγραμμάτων οι αρμόδιες μονάδες των ΕΥΔ ΠΑΑ και ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ και η δυνατότητα περαιτέρω ορισμού δικαιούχων με έκδοση υπουργικής απόφασης, σύμφωνα με τις ανάγκες που θα προκύψουν κατά την υλοποίηση, αφού αίρεται ο σχετικός περιορισμός δια του ορισμού συγκεκριμένων δικαιούχων στην ισχύουσα διάταξη.

Η ΜΟΔ Α.Ε προστίθεται ως δικαιούχος τεχνικής βοήθειας των δύο Ε.Π., προκειμένου να διασφαλιστεί αποκλειστικά η κατ' αρχήν επιλεξιμότητα και η ομαλή μισθοδοσία του προσωπικού, που απασχολείται στα προγράμματα αυτά, κατ' αναλογία με την αντίστοιχη πρόβλεψη στο Μέρος Ι του ν. 4314/14 που αφορά στα ΕΠ του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του Ταμείου Συνοχής.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

### Άρθρα 7-35

Με τις διατάξεις του ν. 4024/2011 (Ενιαίο βαθμολόγιο - μισθολόγιο) υιοθετήθηκε ένα μεικτό σύστημα αποδοχών, βάσει του οποίου η μισθολογική εξέλιξη κάθε υπαλλήλου συναρτήθηκε με τη χορήγηση βαθμού και συνεπώς, συνδέθηκε για πρώτη φορά ο βαθμός που κατείχε κάθε φορά ο υπάλληλος με τον αντίστοιχο μισθό. Επιπλέον, προβλέφθηκε το κριτήριο της αξιολόγησης των υπαλλήλων για τη βαθμολογική τους εξέλιξη και το κριτήριο της αποδοτικότητας για τη χορήγηση κινήτρων.

Η αξιολόγηση των προβλημάτων της μη ολοκληρωμένης εφαρμογής του μέχρι σήμερα υφιστάμενου Ενιαίου Βαθμολογίου - Μισθολογίου, ήδη μετά την παρέλευση τεσσάρων ετών, θα πρέπει να ιδωθεί υπό το πρίσμα των αναγκών δημοσιονομικής προσαρμογής που οδήγησαν στην υιοθέτηση διατάξεων, δυνάμει των οποίων ανεστάλη η εφαρμογή βασικών ρυθμίσεων του νόμου. Επιπλέον, θεσπίστηκαν μια σειρά παρεκκλίσεων από τις αρχικές

διατάξεις, με αποτέλεσμα να πρόκειται για ένα νόμο που, ουσιαστικά, ποτέ δεν εφαρμόστηκε πλήρως λόγω εγγενών προβλημάτων που περιγράφονται κατωτέρω. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τα προβλήματα που κατεγράφησαν στο πλαίσιο της εφαρμογής του, σηματοδότησε την ανάγκη αναμόρφωσής του.

Ειδικότερα, με τη ρύθμιση του ν. 4046/2012 (Α΄ 28) ορίστηκε ότι «ουδεμία προαγωγή λαμβάνει χώρα προ της εκτιμήσεως και της αναπροσαρμογής των κανόνων προαγωγής». Κατ' εφαρμογή της ρύθμισης αυτής, μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει οι εκ του νόμου προβλεπόμενες προαγωγές. Η αναστολή των βαθμολογικών προαγωγών είχε ως συνέπεια:

α) υπάλληλοι, οι οποίοι είχαν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο για προαγωγή να μην μπορούν να εξελιχθούν και να αξιοποιήσουν βαθμολογικά άρα και μισθολογικά, το χρόνο υπηρεσίας τους,

β) υπάλληλοι, οι οποίοι, ενώ κατατάχθηκαν με τις μεταβατικές διατάξεις του ν. 4024/2011, στη συνέχεια προσκόμισαν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ή διδακτορικό δίπλωμα, συναφή με το αντικείμενο της υπηρεσίας χωρίς όμως να λάβουν το βαθμολογικό όφελος των δύο και έξι ετών αντιστοίχως και συνεπώς χωρίς ουσιαστικά να μπορούν να αξιοποιήσουν βαθμολογικά και κατά συνέπεια μισθολογικά το όφελος αυτό.

Είναι προφανές ότι η συνεχιζόμενη αναστολή των βαθμολογικών προαγωγών αποτέλεσε αιτία δικαιολογημένης δυσαρέσκειας και έντονων προβλημάτων στη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού.

Επιπλέον, ενώ βασική στόχευση του ενιαίου βαθμολογίου – μισθολογίου ήταν η υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής αυτού του συνόλου των υπηρετούντων στο Δημόσιο, στους Ο.Τ.Α., στα Ν.Π.Δ.Δ., με οποιαδήποτε σχέση εργασίας (μόνιμοι, δόκιμοι, Ι.Δ.Α.Χ.) όπως προκύπτει από τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 4 του ν. 4024/2011, καθώς με τις διατάξεις του ν. 4093/2012 και στα Ν.Π.Ι.Δ. και τις ΔΕΚΟ του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005, εντούτοις με ειδικές διατάξεις εξαιρέθηκαν αρκετές κατηγορίες προσωπικού, όπως το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών, οι Δημοσιογράφοι, οι μετακλητοί υπάλληλοι, καθώς και οι ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες των μελών της Κυβέρνησης, των αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού κ.λπ..

Περαιτέρω, μία από τις στρεβλώσεις του υφιστάμενου συστήματος ήταν και η απονομή του Α΄ βαθμού, με ό,τι αυτό συνεπαγόταν μισθολογικά σε συγκεκριμένες κατηγορίες προσωπικού. Ενώ στις αρχικές ρυθμίσεις του ν. 4024/2011 προβλέφθηκε η κατάταξη στον Α΄ βαθμό περιορισμένου αριθμού υπαλλήλων (π.χ. Γενικών Διευθυντών), εν συνεχεία η πρόβλεψη αυτή αμβλύθηκε. Πράγματι βάσει ειδικών διατάξεων προβλέφθηκε για συγκεκριμένους κλάδους προσωπικού η «απονομή» του βαθμού Α΄, καθώς και των αποδοχών που αντιστοιχούν στον εν λόγω βαθμό. Ενδεικτικά αναφέρεται, ότι ο Α΄ βαθμός απονεμήθηκε στους Επιθεωρητές – Ελεγκτές που αποσπώνται στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, στους Οικονομικούς Επιθεωρητές του Κλάδου Οικονομικών Επιθεωρητών του Υπουργείου Οικονομικών, στους σχολικούς Συμβούλους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για το χρόνο άσκησης της θητείας τους, στους προϊσταμένους των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς

και στους Ειδικούς Επιθεωρητές που αποσπώνται στο Γραφείο του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους.

Όσον αφορά στο ζήτημα της αξιολόγησης των υπαλλήλων και της σύνδεσής του με τη βαθμολογική – μισθολογική προαγωγή αυτών, επισημαίνεται ότι στην περίπτωση όπου θα ήταν δημοσιονομικά εφικτό το «ξεπάγωμα» των βαθμολογικών προαγωγών και δεδομένης της σώρευσης πλεονάζοντος χρόνου στο βαθμό για πολλούς υπαλλήλους, θα ετίθετο θέμα κριτηρίου βάσει του οποίου θα έπρεπε να πραγματοποιηθούν οι εν λόγω προαγωγές. Στην παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4024/2011 προβλέπεται ότι με προεδρικό διάταγμα θεσμοθετείται σύστημα αξιολόγησης, με το οποίο θα αξιολογείται η ικανότητα, η απόδοση ιδίως σε σχέση με τους προβλεπόμενους στόχους, τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο μονάδας και η συμπεριφορά των υπαλλήλων στην υπηρεσία, με περιοδικές εκθέσεις αξιολόγησης, που συντάσσονται κάθε χρόνο. Ωστόσο, το εν λόγω προεδρικό διάταγμα δεν εκδόθηκε. Είναι σαφές ότι η μη έκδοση του εν λόγω προεδρικού διατάγματος απετέλεσε έναν επιπλέον λόγο πλήρους εφαρμογής του ν. 4024/2011. Ας σημειωθεί ότι, μέχρι τη θέσπιση και εφαρμογή του νόμου αυτού, οι κρίσεις για βαθμολογική προαγωγή γίνονταν ακώλυτα και το Υπηρεσιακό Συμβούλιο λάμβανε υπόψη του μόνο τις εκθέσεις ουσιαστικών προσόντων της τελευταίας πενταετίας. Μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 4024/2011, όπου για πρώτη φορά προβλεπόταν ότι οι προαγωγές δεν γίνονται ακώλυτα, αλλά βάσει ποσοστώσεων, ετέθη το ερώτημα του κριτηρίου βάσει του οποίου προηγείται ένας υπάλληλος έναντι κάποιου άλλου και με ποια διαδικασία, καθώς δεν υφίστατο το απαραίτητο ρυθμιστικό εργαλείο.

Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (ν. 4024/2011) είχε προβλέψει επίσης τη χορήγηση κινήτρων επίτευξης στόχων και δημοσιονομικών στόχων, των οποίων όμως η χορήγηση αναστάλη μέχρι το τέλος του 2016 σύμφωνα με την παρ. 2 της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012. Ουσιαστικά δηλαδή ένα χρόνο μετά την υιοθέτηση της ρύθμισης, η οποία εντασσόταν σ' ένα ευρύτερο μεταρρυθμιστικό πλαίσιο χορήγησης κινήτρων στους δημοσίους υπαλλήλους, επήλθε η αναστολή εφαρμογής τους. Σε κάθε περίπτωση σημειώνεται ότι η χορήγηση στους υπαλλήλους του εν λόγω κινήτρου συναρτήθηκε με την επίτευξη στόχων, οι οποίοι θα είχαν τεθεί σε επίπεδο υπηρεσιακής μονάδας και στο πλαίσιο ενός συστήματος αξιολόγησης. Επισημαίνεται ότι το σχετικό προεδρικό διάταγμα, που είχε προβλεφθεί από τις σχετικές διατάξεις του νόμου δεν έχει ακόμη εκδοθεί.

Μία ακόμη στρέβλωση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου σχετίζεται με τις βαθμολογικές κλίμακες των μεταβατικών (άρθρο 28 του ν. 4024/2011) και των παγίων διατάξεων (άρθρο 6 του ν. 4024/2011) που έχουν μεταξύ τους σημαντικές αποκλίσεις. Υπήρξε διαφορετικός τρόπος βαθμολογικής και, κατά συνέπεια, μισθολογικής κατάταξης των ήδη υπηρετούντων υπαλλήλων κατά την 1.11.2011 και των υπάλληλων που προσλήφθηκαν μετά την ημερομηνία αυτή, δυσμενέστερος για τους πρώτους.

Εξαιτίας όλων των ανωτέρω συμπεραίνεται ότι το υφιστάμενο καθεστώς χρήζει άμεσης και επιτακτικής αλλαγής ως κρίσιμο μέρος ενός απαιτητού πλαισίου ευρύτε-

ρης μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης. Εξάλλου, η ανάγκη επαναπροσέγγισης όλου του μισθολογικού καθεστώτος των υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α., των Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. και των ΔΕΚΟ προκύπτει και από τη δέσμευση της Ελληνικής Κυβέρνησης έναντι των εταίρων της, στο πλαίσιο της νέας Μεσοπρόθεσμης Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Συγκεκριμένα στο ν. 4336/2015 (Α' 94), στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης της δημόσιας διοίκησης, προβλέπεται μια δημοσιονομικά ουδέτερη μεταρρύθμιση του υφιστάμενου μισθολογίου, στοχεύοντας την αποσυμπίεση της μισθολογικής κατανομής σε ολόκληρο το μισθολογικό φάσμα, σε συνάρτηση με τις δεξιότητες, τις επιδόσεις και τις αρμοδιότητες και τη θέση του προσωπικού.

Το νέο σύστημα αμοιβών υπόκειται απολύτως στις αρχές: α) της δημοσιονομικής προσαρμογής, η τήρηση της οποίας έχει καταστεί ζωτικής σημασίας για την οικονομική και πολιτική επιβίωση της χώρας, β) της ισότητας και της αξιοκρατίας, που κατοχυρώνονται με τη μισθολογική εξέλιξη, με τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του υπαλλήλου, καθώς και με την προσωπική του απόδοση, δηλαδή την προσωπική του αξία και ικανότητα, που αποτιμάται για κάθε πρόσωπο με ίσους όρους, σε συνάρτηση με το επίπεδο θέσης ευθύνης που κατέχει, τις συγκεκριμένες συνθήκες εργασίας, την άσκηση των αρμοδιοτήτων και την επίτευξη της εύρυθμης λειτουργίας της υπηρεσίας στον οποίο ανήκει και γ) της διασφάλισης της μέγιστης δυνατής απόδοσης των υπαλλήλων για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 7 ορίζεται η έκταση εφαρμογής του νέου μισθολογίου, στο οποίο υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου:

α) του Δημοσίου (Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Προεδρία της Δημοκρατίας, Βουλή, Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές με ή χωρίς νομική προσωπικότητα),

β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των επιχειρήσεών τους,

γ) των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), συμπεριλαμβανομένων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης,

δ) των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο κράτος ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α. κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημοσίου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας, διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της Διοίκησής τους ή επιχορηγούνται τακτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, συμπεριλαμβανομένων των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας,

ε) των δημοσίων επιχειρήσεων, οργανισμών και ανώνυμων εταιρειών (ΔΕΚΟ), που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του ν.3429/2005 (Α' 314), όπως έχουν τροποποιηθεί με τις όμοιες της παρ. 1α του άρθρου 1 του ν. 3899/2010 (Α' 212).

Σε κάθε περίπτωση υπάγονται:

α) οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

β) οι υπάλληλοι της Γραμματείας των Δικαστηρίων και Εισαγγελιών, των Έμμισθων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων της χώρας,

γ) οι ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου και μόνιμοι αγροτικοί ιατροί,

δ) οι υπάλληλοι της Βουλής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της,

ε) οι υπάλληλοι, συμπεριλαμβανομένου και του ειδικού επιστημονικού προσωπικού των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων,

στ) οι υπάλληλοι των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.), της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.) και της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝ.Π.Ε),

ζ) οι υπάλληλοι των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων,

η) οι υπάλληλοι της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.),

θ) το προσωπικό των νομικών προσώπων της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού, των εξομοιούμενων προς αυτά κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 63 του ν.3801/2009 (Α' 163,) των λοιπών εκκλησιών, δογμάτων και κατά το άρθρο 13 του Συντάγματος γνωστών θρησκειών, που επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό,

ι) οι μετακλητοί υπάλληλοι, καθώς και οι ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες των Πολιτικών Γραφείων των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών, των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων των Υπουργείων, των Περιφερειαρχών, Δημάρχων, Προέδρων ή Διευθυνόντων Συμβούλων των νομικών προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος,

ια) τα μέλη του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) των ΑΕΙ, μέχρι την έκδοση του π.δ. που προβλέπεται στις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 (Α' 195) και

ιβ) οι δικηγόροι που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση πάγιας και περιοδικής έμμισθης εντολής στους φορείς που υπάγονται στις διατάξεις του νέου νόμου.

Αντιθέτως, δεν υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου μόνο το ναυτικό προσωπικό της πλοηγικής υπηρεσίας και του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.), λόγω της ιδιαιτερότητας της εργασίας του συγκεκριμένου προσωπικού – το διοικητικό προσωπικό υπάγεται κανονικά, το καλλιτεχνικό προσωπικό των Ν.Π.Ι.Δ. (π.χ. ηθοποιοί, σκηνοθέτες κ.λπ., αλλά όχι το τεχνικό προσωπικό όπως ηλεκτρολόγοι, μηχανικοί σκηνης κ.λπ., οι οποίοι εντάσσονται στις διατάξεις του νέου νόμου), καθώς και οι κατηγορίες υπαλλήλων ή λειτουργών που ορίζονται στις διατάξεις του Μέρους Β' του ν. 3205/2003 (Ειδικά μισθολόγια), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 9 σχετικά με τη χορήγηση της οικογενειακής παροχής. Στις διατάξεις του παρόντος δεν υπάγεται επίσης το προσωπικό των Δ.Ε.Κ.Ο. του κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005, με εξαίρεση τις διατάξεις περί ανωτάτου ορίου αποδοχών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 8 προβλέπεται πλέον η αποσύνδεση του βαθμού από το μισθολογικό κλιμάκιο του υπαλλήλου. Οι υπάλληλοι που ανήκουν στην ίδια κατηγορία και έχουν το ίδιο μισθολογικό κλιμάκιο δικαιούνται το βασικό μισθό που αντιστοιχεί σε αυτό, ανεξάρτητα α-

πό τον κλάδο στον οποίο ανήκει η θέση τους.

Με τις διατάξεις του άρθρου 9 το νέο σύστημα αμοιβών προβλέπει τη μισθολογική κατάταξη των υπαλλήλων σε συγκεκριμένα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) ανάλογα με την κατηγορία εκπαίδευσής τους (ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ). Ειδικότερα, προβλέπονται 13 Μ.Κ. για τους υπαλλήλους της ΥΕ και ΔΕ κατηγορίας και 19 για αυτούς των ΤΕ και ΠΕ. Η ένταξη των υπαλλήλων στα οικεία ΜΚ καθορίζεται, ανάλογα με τα τυπικά τους προσόντα, το χρόνο υπηρεσίας, ενώ στην περίπτωση των προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης συναρτάται και με την κατοχή θέσης ευθύνης. Ειδικότερα λοιπόν η κατάταξη πραγματοποιείται ανάλογα:

- με την εκπαιδευτική κατηγορία,
- τα έτη υπηρεσίας,
- τα αυξημένα τυπικά προσόντα,
- την κατοχή θέσης ευθύνης.

Προβλέπεται ιδιαίτερος προωθημένη, σε σχέση με τη σημερινή, μισθολογική κατάταξη για υπαλλήλους με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (4 χρόνια από 2 που ισχύει σήμερα), διδακτορικό (12 χρόνια από 6 που ισχύει σήμερα) ή αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (10 χρόνια συν ένα για τους με άριστα αποφοιτήσαντες από 6 συν 1 που ισχύει σήμερα), καθώς επίσης και για τους προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων, των Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης και των Συντονιστών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, για τους οποίους προβλέπεται η κατάταξη στο καταληκτικό Μ.Κ. της ΠΕ κατηγορίας, με προσαύξηση του αντίστοιχου βασικού μισθού κατά 20%. Επισημαίνεται ότι οι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών αναγνωρίζονται μόνο στην περίπτωση που είναι συναφείς με τα καθήκοντα που ασκεί ο υπάλληλος.

Επιπλέον στο ίδιο άρθρο προβλέπεται η μισθολογική κατάταξη ειδικών κατηγοριών υπαλλήλων, όπως οι υπάλληλοι που ανήκουν στην κατηγορία ΤΕ ή ΠΕ χωρίς πτυχίο ή δίπλωμα Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΤΕΙ) ή Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) αντίστοιχα. Κρίνεται αναγκαίο υπάλληλοι που δεν κατέχουν τα αντίστοιχα τυπικά προσόντα να μην κατατάσσονται σε εκπαιδευτική κατηγορία για την οποία απαιτείται ανώτερο τυπικό προσόν, αλλά στην κατηγορία που αντιστοιχεί στα τυπικά τους προσόντα με μία μικρή προώθηση κατά ένα μισθολογικό κλιμάκιο.

Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται η ένταξη πλέον στις διατάξεις του νέου νόμου (χωρίς να απαιτείται η έκδοση υπουργικής απόφασης) της μισθολογικής κατάταξης των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, καθώς και των μετακλητών υπαλλήλων που υπηρετούν στα πολιτικά γραφεία μελών της Κυβέρνησης, υφυπουργών, γενικών και ειδικών γραμματέων, καθώς και των μετακλητών υπαλλήλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών που υπηρετούν στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και στα γραφεία των αιρετών των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού. Επιπλέον, προβλέπεται η ένταξη στα μισθολογικά κλιμάκια του νέου νόμου και των δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής, χωρίς πλέον να απαιτείται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 10 προβλέπεται ότι ο διοριζόμενος υπάλληλος εισέρχεται στην Υπηρεσία με το εισαγωγικό μισθολογικό κλιμάκιο της κατηγορίας στην οποία ανήκει ή στο μισθολογικό κλιμάκιο, που προβλέπε-

ται από τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου. Επιπλέον, όπου από τις ισχύουσες ειδικές οργανικές διατάξεις προβλέπεται η πλήρωση της θέσης προϊσταμένου οργανικής μονάδας με απευθείας διορισμό, ο διοριζόμενος στη θέση αυτή εισέρχεται στην Υπηρεσία με το μισθολογικό κλιμάκιο της οικείας κατηγορίας και κλάδου, το οποίο αντιστοιχεί στα έτη υπηρεσίας του βαθμού της θέσης που διορίζεται.

Με τις διατάξεις του άρθρου 11 ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος της μισθολογικής εξέλιξης. Προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη αποσυμπίεση σε όλο το μισθολογικό φάσμα, η μισθολογική εξέλιξη συντελείται με διαφορετικό τρόπο στις υπάρχουσες κατηγορίες των υπαλλήλων. Προβλέπεται πιο αργή μισθολογική εξέλιξη για τους υπαλλήλους χαμηλών τυπικών προσόντων (ΔΕ, ΥΕ) και πιο γρήγορη για αυτούς υψηλών τυπικών προσόντων (ΠΕ και ΤΕ). Συγκεκριμένα, για τους υπαλλήλους της ΥΕ και ΔΕ κατηγορίας προβλέπεται αλλαγή Μ.Κ. κάθε τρία (3) έτη, ενώ για τους υπαλλήλους της ΤΕ και ΠΕ κατηγορίας αλλαγή Μ.Κ. κάθε δύο (2) έτη.

Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται το είδος της προϋπηρεσίας, που αναγνωρίζεται για την εξέλιξη των υπαλλήλων στα μισθολογικά κλιμάκια του άρθρου 9 του παρόντος νόμου, η οποία έχει προσφερθεί στους φορείς που υπάγονται στις διατάξεις του νέου νόμου και έχουν παρασχεθεί με σχέση εξαρτημένης εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου. Απαραίτητη προϋπόθεση για την αναγνώριση των ανωτέρω προϋπηρεσιών, είναι να μην έχουν χρησιμοποιηθεί για τη χορήγηση καμίας άλλης οικονομικής παροχής ή αναγνώρισης συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Η αναγνώριση των ανωτέρω προϋπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου ή άλλου αρμοδίου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής στις αρμόδιες Υπηρεσίες, της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 12, προβλέπεται ο χρόνος προωθημένης μισθολογικής εξέλιξης των υπαλλήλων, σε μια προσπάθεια άμεσης σύνδεσης της εξέλιξης αυτής όχι μόνο με το χρόνο υπηρεσίας του υπαλλήλου αλλά και με στοιχεία αξιολόγησής του. Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται στην ουσία η σύνδεση των μισθολογικών διατάξεων με αντίστοιχες του νόμου περί αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων. Ειδικότερα, οι υπάλληλοι όλων των κατηγοριών, που κατά την αξιολόγησή τους λαμβάνουν άριστη βαθμολογία μπορούν να εξελίσσονται ταχύτερη στη μισθολογική κλίμακα και σε ποσοστό 5% - 15% επί του συνόλου των υπαλλήλων, ανάλογα με τις εκάστοτε δημοσιονομικές δυνατότητες της Χώρας.

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των υπαλλήλων της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και η διαδικασία και οι όροι και οι προϋποθέσεις της μισθολογικής προώθησης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν για όλους τους φορείς που υπάγονται τις διατάξεις του παρόντος νόμου και ταυτόχρονα εφαρμόζουν συστήματα αξιολόγησης. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται από 1.1.2018, προκειμένου να υπάρξει ένα διάστημα δύο ετών για την πρώτη εφαρ-

μογή των διατάξεων περί αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων και στη συνέχεια με τη συμπλήρωση τριών ετών κατά μέσο όρο άριστης αξιολόγησης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 13 δίνεται ο ορισμός των μηνιαίων τακτικών αποδοχών του υπαλλήλου. Ειδικότερα, οι μηνιαίες τακτικές αποδοχές του υπαλλήλου αποτελούνται από το βασικό του μισθό, καθώς και τα επιδόματα και τις παροχές των άρθρων 15 (οικογενειακή παροχή), 16 (επίδομα θέσης ευθύνης), 17 (αμοιβή συνδεόμενης με την περιγραφή της θέσης καθηκόντων), 18 (επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας), 19 (επίδομα παραμεθωρίων περιοχών) και 27 (προσωπική διαφορά).

Με τις διατάξεις του άρθρου 14 ορίζεται ο βασικός μισθός του εισαγωγικού κλιμακίου της ΥΕ κατηγορίας και στη συνέχεια ορίζονται όλοι οι εξωτερικοί και εσωτερικοί συντελεστές προκειμένου να καθορισθούν και οι λοιποί βασικοί μισθοί όλων των κατηγοριών των υπαλλήλων. Ο βασικός μισθός του εισαγωγικού μισθολογικού κλιμακίου της ΥΕ κατηγορίας, ο οποίος αποτελεί τη βάση για τη διαμόρφωση όλων των άλλων βασικών μισθών, ορίζεται στο ποσό των επτακοσίων ογδόντα (780) ευρώ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 15 ορίζεται το ύψος της οικογενειακής παροχής, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησής της στους δικαιούχους αυτής. Ιδιαίτερα προβλέπεται η χορήγηση της εν λόγω παροχής σε όλες τις περιπτώσεις παιδιών που, μετά την ενηλικίωσή τους, φοιτούν στην ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση, τυπική ή μη και καθορίζεται ρητά το διάστημα χορήγησής της.

Με τις διατάξεις του άρθρου 16 καθορίζεται το επίδομα θέσης ευθύνης, το οποίο για τους προϊσταμένους διοίκησης προσαυξάνεται κατά 14% περίπου μεσοσταθμικά, σε σχέση με το σημερινό ισχύον, προκειμένου αφενός να ενισχυθεί περισσότερο το αποτέλεσμα της μισθολογικής αποσυμπίεσης, αφετέρου να επιβραβευθεί μισθολογικά η ευθύνη των θέσεων αυτών. Ειδικότερα, με τις διατάξεις της παρ. 1 του ίδιου άρθρου προβλέπεται το ύψος του επιδόματος για τους προϊσταμένους οργανικών μονάδων διοίκησης, εκπαίδευσης και των Τμημάτων Ιατρικής και Νοσηλευτικής Υπηρεσίας των Νοσοκομείων.

Στις παραγράφους 3, 4 και 5 προβλέπονται οι προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος, ιδιαίτερα σε περίπτωση αναπλήρωσης.

Τέλος, για τους υπαλλήλους των Ν.Π.Ι.Δ. και των Δ.Ε.Κ.Ο. του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005, οι οποίοι κατέχουν θέση ευθύνης που δεν αντιστοιχεί στα ανωτέρω οριζόμενα, δεδομένου ότι δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα, εκδίδεται απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του αρμόδιου Υπουργού, με την οποία οι εκάστοτε θέσεις ευθύνης, σύμφωνα με τον οργανισμό του φορέα, αντιστοιχίζονται με τις προβλεπόμενες από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Με τις διατάξεις του άρθρου 17, στο πλαίσιο ανάγκης μεταρρύθμισης του τρέχοντος «κλαδικού» συστήματος κατάταξης των υπαλλήλων σε μια βελτιωμένη δομή με περιγραφή των καθηκόντων κάθε θέσης εργασίας, η οποία θα αντανάκλαται στο μισθολόγιο, προβλέπεται η χορήγηση αμοιβής συνδεόμενης με την περιγραφή της θέσης καθηκόντων του υπαλλήλου (job based remuneration) με την προϋπόθεση ότι έχει προηγηθεί η



αναλυτική περιγραφή, βαθμολόγηση και αξιολόγηση των σχετικών θέσεων εργασίας (job description). Η περιγραφή, βαθμολόγηση και αξιολόγηση των θέσεων εργασίας κάθε φορά καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού. Το ύψος της αμοιβής, η οποία συμψηφίζεται με την τυχόν προσωπική διαφορά, που μπορεί να καταβάλλεται στον υπάλληλο, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης της καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού.

Με τις διατάξεις του άρθρου 18 προβλέπεται η διατήρηση του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους υπαλλήλους που αυτό καταβάλλεται κατά την έναρξη ισχύος του νέου νόμου. Στο νόμο περιλαμβάνεται δέσμευση περί εναρμόνισης του καθεστώτος χορήγησης του επιδόματος με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, εντός προθεσμίας η οποία λήγει 31.12.2017.

Με τις διατάξεις του άρθρου 19 ορίζονται οι δικαιούχοι του επιδόματος απομακρυσμένων παραμεθωρίων περιοχών. Επισημαίνεται ότι και σήμερα εξακολουθούν να υφίστανται στρεβλώσεις στη χορήγηση του εν λόγω επιδόματος, καθώς δεν εκδόθηκε ποτέ η προβλεπόμενη από τις σημερινές διατάξεις κοινή υπουργική απόφαση, με αποτέλεσμα να χορηγείται το ίδιο επίδομα σε υπάλληλο που υπηρετεί στο νομό Έβρου αλλά και σε υπάλληλο που υπηρετεί στο νησί Κέα του νομού Κυκλάδων. Από την ονομασία του εν λόγω επιδόματος προκύπτει ότι αυτό πρέπει να καταβάλλεται όχι απλά στις παραμεθώριες αλλά στις ιδιαίτερα απομακρυσμένες παραμεθώριες περιοχές. Συνεπώς, προβλέπεται ότι το εν λόγω επίδομα θα καταβάλλεται πλέον στους υπαλλήλους που υπηρετούν σε περιοχές της Θράκης, των νησιών του ανατολικού Αιγαίου, των Δωδεκανήσων και σε απόσταση μέχρι είκοσι (20) χιλιόμετρα από τα σύνορα στους νομούς Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς και Φλώρινας. Στο ίδιο άρθρο προβλέπονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης του εν λόγω επιδόματος.

Με τις διατάξεις του άρθρου 20 προβλέπεται η αποζημίωση για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου, αλλά και αποζημίωση για εργασία που παρέχεται προς συμπλήρωσή του.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η καθιέρωση με αποζημίωση εργασίας καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου των υπαλλήλων, επιτρέπεται μόνο για την αντιμετώπιση εποχικών, έκτακτων ή επειγουσών υπηρεσιακών αναγκών.

Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου αυτού ορίζεται το ύψος των ωρών της καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου απασχόλησης ανά εξάμηνο, χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα αυξομειώσεως μεταξύ των δύο εξαμήνων μέσα στο έτος. Με την περίπτωση Β' προβλέπεται η αποζημίωση για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου.

Με την παράγραφο Γ' ορίζεται η αποζημίωση για υπερωριακή απασχόληση ειδικών περιπτώσεων, όπως είναι το εκπαιδευτικό προσωπικό της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την ανάθεση διδασκαλίας του μαθήματος της ειδικότητάς του, των υπαλλήλων που αποσπώνται ή διατίθενται ή διορίζονται για την εξυπηρέτηση των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών κ.λπ., για το φυλακτικό προσωπικό και

το προσωπικό καθαριότητας των μουσείων και αρχαιολογικών χώρων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Κέντρου Λήψεως και Επεξεργασίας Σημάτων Συναγερμού (ΚΕ.Λ.Ε.Σ.Σ.), του προσωπικού των καταστημάτων κράτησης αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των τελωνειακών και φοροελεγκτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και των υπαλλήλων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 προβλέπεται ότι τα κάθε είδους μόνιμα ή προσωρινού χαρακτήρα συλλογικά όργανα (συμβούλια, επιτροπές, ομάδες εργασίας κ.λπ.) του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και των Ο.Τ.Α., τα οποία προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις ή συνιστώνται και συγκροτούνται με διοικητικές πράξεις λειτουργούν εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας των οικείων Υπηρεσιών ή σε χρόνο που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση και δεν καταβάλλεται καμία αμοιβή ή αποζημίωση στα μέλη τους.

Σε ειδικές περιπτώσεις, μπορεί, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, να καθορισθεί αποζημίωση για συλλογικά όργανα που λειτουργούν εκτός ωραρίου, αλλά δεν επιβαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό. Αποζημίωση προβλέπεται μόνο για τα συλλογικά όργανα που αμείβονται από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της Ε.Ε.. Τέλος, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις για την αποζημίωση διενέργειας εξετάσεων, όπως είναι οι Πανελληνίες ή οι εξετάσεις που διεξάγει το ΑΣΕΠ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 22 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων, προκειμένου να καθοριστούν οι αποδοχές ειδικών κατηγοριών. Ειδικότερα, με υπουργικές αποφάσεις καθορίζονται οι πάσης φύσης αποδοχές, τακτικές ή πρόσθετες, των μουσικών των ορχηστρικών συνόλων των ΟΤΑ πρώτου βαθμού, οι αποδοχές των δημοσιογράφων, η αντιμισθία των αιρετών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των Γενικών Γραμματέων των ΟΤΑ πρώτου βαθμού, οι αποδοχές και λοιπές αποζημιώσεις των Προέδρων, Αντιπροέδρων, Διευθυνόντων Συμβούλων, και Μελών των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (ΑΔΑ), των Διοικητικών Συμβουλίων, Διοικητών, Αναπληρωτών Διοικητών, Υποδιοικητών και γενικότερα όλων των οργάνων διοίκησης των Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., των Δ.Ε.Κ.Ο. του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005, του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, των εν γένει Γενικών Επιθεωρητών, Συντονιστών ή Εισαγγελέων Ελεγκτικών Σωμάτων ή Σωμάτων Επιθεώρησης, του Ειδικού Γραμματέα του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.), του Προέδρου, των μελών και του ειδικού επιστημονικού προσωπικού του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων (Σ.Ο.Ε.), καθώς και οι αποδοχές του ιπτάμενου προσωπικού του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. Είναι αυτονόητο ότι μέχρι την έκδοση των αποφάσεων, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οι αποδοχές όλων των ανωτέρω εξακολουθούν να καταβάλλονται στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί κατά τον τελευταίο μήνα πριν την έναρξη ισχύος του νέου νόμου, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί του ανώτατου ορίου αποδοχών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 23 προβλέπονται οι αποδοχές των υπαλλήλων που αποσπώνται ή μετακινούνται. Συγκεκριμένα, οι υπάλληλοι που αποσπώνται ή μετακι-

νούνται από το φορέα τους σε άλλο φορέα λαμβάνουν τις μηνιαίες τακτικές αποδοχές της οργανικής τους θέσης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους.

Η καταβολή των αποδοχών των αποσπασμένων ή μετακινούμενων υπαλλήλων διενεργείται από την υπηρεσία στην οποία τοποθετούνται, εκτός εάν διαφορετικά ορίζεται σε ειδικές διατάξεις.

Με τις διατάξεις του άρθρου 24 προβλέπεται η διαδικασία επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 25 ρυθμίζονται γενικά θέματα που σχετίζονται με την περικοπή των αποδοχών των υπαλλήλων σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απουσίας από τα καθήκοντά τους ή σε περίπτωση απεργίας, καθώς και στις περιπτώσεις που ο υπάλληλος τίθεται σε καθεστώς αργίας ή διαθεσιμότητας. Επιπλέον, ορίζεται ότι σε περίπτωση της πειθαρχικής ποινής της επιβολής προστίμου, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, αυτό υπολογίζεται επί των μηνιαίων αποδοχών του υπαλλήλου, αφαιρουμένων των προβλεπόμενων κρατήσεων.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του ίδιου άρθρου προβλέπεται για τους μετακλητούς υπαλλήλους η δυνατότητα παραίτησής τους από τις αποδοχές τους ή από κάθε άλλη πρόσθετη αποζημίωση μετά από υπεύθυνη δήλωσή του στο φορέα που χορηγεί τις ανωτέρω αποδοχές ή αποζημιώσεις.

Τέλος, ορίζονται οι αποδοχές που δικαιούται υπάλληλος που μπορεί να κατέχει δύο θέσεις, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές δεν ανήκουν στον ίδιο φορέα, ενώ για αυτούς που διορίζονται σε διοικητικά συμβούλια νομικών προσώπων προβλέπεται η επιλογή μεταξύ των αποδοχών της οργανικής και αυτών της νέας θέσης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 26 προβλέπεται μέσω μεταβατικών διατάξεων η μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των υπαλλήλων που υπηρετούν ήδη κατά την ημερομηνία εφαρμογής των νέων διατάξεων. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 ορίζεται ότι τα θέματα του μισθολογικού νόμου δεν μπορούν να αποτελούν αντικείμενο συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Η χορήγηση οποιωνδήποτε άλλων παροχών ή αποζημιώσεων εν γένει, πέραν των προβλεπόμενων στο μισθολογικό αυτό νόμο επιτρέπεται μόνο με τροποποίηση των διατάξεων του παρόντος, προκειμένου να αποφεύγεται το φαινόμενο διάσπαρτων μισθολογικών διατάξεων που οξύνουν το φαινόμενο της πολυνομίας και την έλλειψη κωδικοποίησης σχετικών διατάξεων.

Τέλος, με τις διατάξεις της παραγράφου 4 ορίζεται ότι για τον υπολογισμό της προσαύξησης των αποδοχών λόγω χορήγησης εκπαιδευτικής άδειας, όπου αυτή προβλέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, λαμβάνεται υπόψη μόνο ο βασικός μισθός.

Με τις διατάξεις του άρθρου 27 αντιμετωπίζονται τα θέματα διαφορών των νέων αποδοχών των υπαλλήλων, σε σχέση με τις ήδη καταβαλλόμενες. Σε κάθε περίπτωση προβλέπεται διασφάλιση των αποδοχών των υπαλλήλων προκειμένου να μην υπάρξει ανατροπή των οικογενειακών προϋπολογισμών. Στην περίπτωση αύξησης του βασικού μισθού του υπαλλήλου, αυτή καταβάλλεται σε διάστημα τετραετίας. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου ρυθμίζεται το θέμα διατήρησης τυχόν προσωπικής διαφοράς στις περιπτώσεις μετάταξης ή μεταφοράς του υπαλλήλου σε άλλο φορέα από αυτόν που υπηρετεί. Τέλος, με την παράγραφο 4 ρυθμίζονται θέματα των υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου

ορισμένου χρόνου, ενώ με την παράγραφο 5 προβλέπεται η μη διατήρηση προσωπικής διαφοράς για τους μετακλητούς υπαλλήλους.

Με τις διατάξεις του άρθρου 28, κωδικοποιούνται και επαναλαμβάνονται οι διατάξεις περί ανωτάτου ορίου αποδοχών. Οι πάσης φύσεως αποδοχές και απολαβές όλων των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των Ν.Π.Ι.Δ. και των Ο.Τ.Α., με εξαίρεση τους δικαστικούς λειτουργούς και τους γιατρούς, για τους οποίους ισχύει άλλο όριο, δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις μηνιαίες αποδοχές γενικού γραμματέα υπουργείου. Από το ανώτατο αυτό όριο εξαιρούνται πλήρως ο πρόεδρος, αντιπρόεδρος, διευθύνων σύμβουλος και τα μέλη των Δ.Σ. των νομικών προσώπων του κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005.

Με τις διατάξεις του άρθρου 29 προβλέπεται ότι η ευθύνη για την ορθή και ομοίμορφη εφαρμογή των μισθολογικών διατάξεων ανήκει στους εκκαθαριστές των αποδοχών των υπαλλήλων, ενώ η αρμοδιότητα παρακολούθησης της ορθής και ομοίμορφης εφαρμογής των διατάξεων αυτών διενεργείται από την αρμόδια Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής του Γ.Λ.Κ..

Με τις διατάξεις του άρθρου 30 καθορίζεται το μισθολογικό καθεστώς του ναυτικού προσωπικού της Ανώνυμης Εταιρείας Διώρυγας Κορίνθου, με παρόμοιο της πλοηγικής υπηρεσίας τρόπο, η οποία εξακολουθεί να διατηρεί τις ειδικές προς τούτο διατάξεις.

Με τις διατάξεις του άρθρου 31 ρυθμίζονται εκκρεμείες μισθολογικά ζητήματα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 32 ορίζονται τα επιδόματα τα οποία διατηρούνται σε ισχύ και εξακολουθούν να καταβάλλονται και μετά την έναρξη ισχύος του νέου μισθολογικού νόμου.

Στο άρθρο 33 προβλέπονται οι διατηρούμενες διατάξεις που παραμένουν σε ισχύ και μετά την εφαρμογή των διατάξεων του νέου νόμου.

Στο άρθρο 34 προβλέπονται οι καταργούμενες διατάξεις, ενώ το άρθρο 35 ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος των άρθρων 7-34, η οποία είναι η 1.1.2016, εκτός εάν διαφορετικά ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις του.

#### Άρθρο 36

Είναι αναγκαία η θέσπιση ρητής εξουσιοδοτικής διάταξης που θα παρέχει τη δυνατότητα στο Ελληνικό Δημόσιο να μπορεί να συνομολογεί εγκύτως ρήτρεις διαιτησίας για μακροχρόνιες συμβάσεις αξιοποίησης παραχώρησης χρήσης και εκμετάλλευσης επί υποδομών (ιδιαίτερο δικαίωμα επί δημοσίου κοινοχρήστου πράγματος) που χαρακτηρίζονται κοινόχρηστες, όπως στις μαρίνες και στους λιμένες. Για την συνομολόγηση και τους όρους της διαιτησίας εκδίδεται κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμοδίου κατά περίπτωση Υπουργού.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

#### ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

#### Άρθρα 37 έως 40

Με το άρθρο 37 τροποποιείται το άρθρο 3 του ν. 4310/2014, προκειμένου να αποσαφηνιστεί το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού. Η διάταξη έχει, μεταξύ άλλ-

λων, σκοπό να άρει οποιαδήποτε αμφισβήτηση σε σχέση με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα έργα ΕΤΑΚ που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

Με το άρθρο 38 αναδιατυπώνεται το άρθρο 23 του ν. 4310/2014 που αφορά τη δημόσια χρηματοδότηση των ερευνητικών φορέων. Με την πρώτη παράγραφο αναδιατυπώνεται η παρ. 2 του άρθρου 23, ενώ με τη δεύτερη παράγραφο αναδιατυπώνονται οι παράγραφοι 4, 5 και 6 του άρθρου 23 του ν. 4310/2014. Οι εν λόγω προκηρύξεις (για τις οποίες γίνεται λόγος στις παραγράφους 4 και 5) υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4314/2014 (Α΄ 265), αυτές εκδίδονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 4314/2014, όπως αυτός ισχύει και το σύστημα ελέγχου και διαχείρισης του ΕΣΠΑ. Τέλος, καθίσταται σαφές ότι εφόσον οι προκηρύξεις (για τις οποίες γίνεται λόγος στις παραγράφους 4 και 5) υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4314/2014 (Α΄ 265), η αξιολόγηση και ο έλεγχός τους πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 4314/2014, όπως αυτός ισχύει και το σύστημα ελέγχου και διαχείρισης του ΕΣΠΑ. Με την παράγραφο 3 προστίθεται στην παρ. 8 του άρθρου 23 του ν. 4310/2014, τέσσερις νέες περιόδοι, οι οποίες αφορούν στην παροχή εξουσιοδότησης, ώστε να μπορεί να προβλέπεται στον οικείο Εφαρμοστικό Οδηγό κάθε προκήρυξης η δυνατότητα να πιστοποιούνται οι δαπάνες και να ελέγχεται η συμμόρφωση προς τους όρους εκτέλεσης ενός έργου ΕΤΑΚ από ορκωτούς ελεγκτές. Αυτή η δυνατότητα θα επιταχύνει την καταβολή προς τους δικαιούχους της δημόσιας χρηματοδότησης και θα αυξήσει την αξιοπιστία στους διενεργούμενους ελέγχους. Εξάλλου, η συγκεκριμένη ευχέρεια χρήσης ορκωτών ελεγκτών είναι καθιερωμένη πρακτική στα προγράμματα της Ε.Ε..

Με το άρθρο 39 διασαφηνίζεται η νομική φύση της ένστασης που δικαιούται να υποβάλει ο υποψήφιος δικαιούχος προγράμματος. Περαιτέρω, διευρύνονται οι δυνατότητες αξιολόγησης προτάσεων, ώστε εκτός από επιτροπή αξιολόγησης που προβλέπει η ισχύουσα διάταξη, να μπορεί να ανατίθεται η αξιολόγηση ή/και σε μεμονωμένους αξιολογητές, ο καθένας από τους οποίους θα υποβάλει χωριστή αξιολόγηση. Τέλος, ορίζεται σαφώς ότι διατηρείται σε ισχύ η υπουργική απόφαση 2/89316/0025/12.12.2011, με την οποία παρέχονταν η βεβαίωση του Ελληνικού Δημοσίου ότι οι δημόσιοι ερευνητικοί φορείς της χώρας που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων θα τηρήσουν υποχρεώσεις που απορρέουν από την εκτέλεση συγχρηματοδοτούμενου έργου. Η διατήρηση της ισχύος της ανωτέρω απόφασης είναι αναγκαία, προκειμένου να θεωρούνται επιλέξιμες οι προκαταβολές προς τους ερευνητικούς φορείς της χώρας, όταν εκτελούν συγχρηματοδοτούμενο έργο.

Με το άρθρο 40 καταργούνται ρυθμίσεις του ν. 4310/2014 που αφορούν ζητήματα δημόσιων προμηθειών και οι οποίες είναι αντίθετες προς το ενωσιακό δίκαιο.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

##### Άρθρο 41

Η διάθεση των φαρμάκων νοσοκομειακής χρήσης από

τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ γινόταν δυνάμει του άρθρου 22 παρ. 9 του ν. 4213/2013 και εξυπηρετούσε εκτός από τα νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. και άλλες κρατικές δομές παροχής υπηρεσιών υγείας, δηλαδή τα νοσοκομεία που υπάγονται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (στρατιωτικά Νοσοκομεία) και στο Υπουργείο Παιδείας (ιδίως Πανεπιστημιακά, Αρεταίειο), καθώς και τις ιδιωτικές κλινικές σύμφωνα με το νόμο. Η παρούσα τροποποίηση κρίνεται αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί ενιαία αντιμετώπιση της παροχής φαρμάκων νοσοκομειακής χρήσης από δημόσιες φαρμακευτικές δομές και γενική ομοιόμορφη αντιμετώπιση του μηχανισμού της αυτόματης επιστροφής (clawback) στο χώρο του φαρμάκου.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

##### Άρθρο 42

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται η ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που αφορούν την παραγωγή τοπικού οίνου και τη λειτουργία των οινολογικών εργαστηρίων. Ειδικότερα:

Με την παράγραφο 1 της προτεινόμενης ρύθμισης αντικαθίσταται η περίπτωση γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ΄ αριθμ. 392169/20.10.1999 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Γεωργίας «Γενικοί κανόνες χρήσης του όρου «Τοπικός Οίνος» ως περιγραφικού στοιχείου επιτραπέζιου οίνου» (Β΄ 1985) όπως τροποποιήθηκε με την υπ΄ αριθμ. 321813/29.8.2007 (Β΄ 1723) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και όπως κυρώθηκε και απέκτησε ισχύ νόμου με το άρθρο 53 του ν. 4036/2012 (Α΄ 8). Η εν λόγω αντικατάσταση πραγματοποιείται, προκειμένου ο καθορισμός της μέγιστης στρεμματικής απόδοσης των ποικιλιών για παραγωγή τοπικού οίνου (οίνου με Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη - ΠΓΕ) να γίνεται με βάση περισσότερο αντικειμενικά και αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία που διαθέτει η αρμόδια αρχή, καθώς και με βάση σχετικά επιστημονικά δεδομένα, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Με την παράγραφο 2 της προτεινόμενης ρύθμισης αντικαθίσταται η παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.δ. 243/1969 «Περί βελτιώσεως και προστασίας της αμπελουργικής παραγωγής» (Α΄ 144), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 427/1976 (Α΄ 230), διότι είναι παρωχημένη. Με την εν λόγω αντικατάσταση, στο εξής θα εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης α΄ της παρ. 4 του άρθρου 6 του Καν. (ΕΚ) αριθ. 607/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 193), όπως ισχύει, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 4 και 5 της αριθμ. 5833/155045/12.12.2013 (Β΄ 3324) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Με την παράγραφο 3 της προτεινόμενης ρύθμισης, στον πίνακα της περίπτωσης β΄ της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4235/2014 (Α΄ 32) και συγκεκριμένα στο τέλος του «Υποτομέα κανόνων παραγωγής και διάθεσης τροφίμων μη ζωικής προέλευσης», προστίθεται μη συμμόρφωση με αριθμό 14, η οποία επισύρει την επιβολή διοικητικού προστίμου. Η εν λόγω μη συμμόρφωση αφορά την

περίπτωση επιβολής προστίμου ύψους 1.000 -30.000 ευρώ σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που λειτουργούν οινολογικό εργαστήριο χωρίς να τηρούν την ειδική νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία του. Η προσθήκη της εν λόγω μη συμμόρφωσης κρίνεται αναγκαία διότι υπάρχει σχετικό νομικό κενό, ιδίως μετά την κατάργηση, με την παρ. 7 του άρθρου 64 του ν. 4235/2014, της περίπτωσης α' του άρθρου 13 του ν.δ. 234/1969 «Περί βελτιώσεως και προστασίας της αμπελουργικής παραγωγής» (Α' 144), όπως ίσχυε, που προέβλεπε την επιβολή των ποινών του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα. καταργήθηκε

Με την παράγραφο 4 της προτεινόμενης ρύθμισης, καταργείται η αριθ. 242059/1445/28-4-1975 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Βιομηχανίας «Περί ταινιών ελέγχου οίνων ονομασίας προελεύσεως» (Β' 505), διότι έχει καταργηθεί η νομική της βάση και συγκεκριμένα: α) η παρ. 11 του άρθρου 5 του ν.δ. 243/1969 «Περί βελτιώσεως και προστασίας της αμπελουργικής παραγωγής» (Α' 144), η οποία καταργήθηκε με την περίπτωση στ' της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4337/2015 (Α' 129) και β) η αριθμ. 301653/2962/19.09.1974 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Βιομηχανίας «Περί τροποποιήσεως υπ. αριθμ. 308791/7815/2.10.1973 αποφάσεως Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Βιομηχανίας, περί ειδικών όρων εμφιαλώσεως οίνων, ονομασίας προέλευσης» (Β' 978), η οποία καταργήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 3 της αριθ. 5066/117288/ 27.10.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 2322).

Η ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση που καταργείται θα αντικατασταθεί από νέα υπουργική απόφαση, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 62 του ν. 4235/2014 (Α' 32) και σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4337/2015 (Α' 129) και της αριθ. 5042/116548/26.10.2015 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των ειδικών όρων εμφιαλώσεως των οίνων» (Β' 2323).

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

### ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΜΕΓΑΛΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ ΣΥΝΑΦΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

#### Άρθρα 43 και 44

Κυρώνονται και αποκτούν ισχύ νόμου:

(α) η από 9.12.2015 Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της από 31 Ιανουαρίου 2007 Σύμβασης Παραχώρησης, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3559/2007 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου «Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη» και άλλες διατάξεις» (Α' 102 )

(β) η από 19.12.2013 Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της από 28.11.2013 Συμφωνίας Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδος (η «Συμφωνία Τροποποίησης»), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του

ν. 4219/2013 «Κύρωση των Συμφωνιών Τροποποίησης των συμβάσεων παραχώρησης των μεγάλων οδικών έργων και ρύθμιση συναφών θεμάτων» (Α' 269) για την τροποποίηση της από 31 Μαΐου 2007 Σύμβασης Παραχώρησης όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3597/2007 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδος και ρύθμιση συναφών θεμάτων» (Α' 168).

## ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Επί του Άρθρου 43

Α. Το Έργο

1. Η απουσία επαρκούς υποδομής στην Ελλάδα αποτελεί ένα μακροχρόνιο και σοβαρό εμπόδιο για τη βελτίωση της διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Η βελτίωση των μεταφορικών κόμβων και συγκεκριμένα το διευρυμένο δίκτυο αυτοκινητοδρόμων υπόσχεται να εξαλείψει αυτό το εμπόδιο για τη μελλοντική ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας. Πριν την οικονομική κρίση που ξεκίνησε το 2008 το Ελληνικό Δημόσιο, με την οικονομική υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μέσω του Ευρωπαϊκού Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής), επιδίωξε να αναβαθμίσει τις στρατηγικές διαδρομές στο ελληνικό οδικό δίκτυο, μέσω ενός εκτεταμένου κατασκευαστικού προγράμματος με τη μορφή παραχωρήσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, το Ελληνικό Δημόσιο ανέθεσε, μεταξύ άλλων, και το έργο Αυτοκινητόδρομου Κορίνθου - Τρίπολης - Καλαμάτας και Κλάδος Λεύκτρο - Σπάρτης (εφεξής το «Έργο»).

Το Έργο:

(α) είναι ενταγμένο στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο (Trans European Networks - Απόφαση 1692/96/ΕΚ - Παράρτημα 1), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αποτελεί ένα αναπόσπαστο μέρος της στρατηγικής μεταφορών της χώρας, η οποία αποσκοπεί στην ομοιόμορφη ανάπτυξη των επιμέρους περιφερειών της,

(β) έχει χαρακτηριστεί ως έργο Εθνικής Σημασίας με την ΟΑΠ/Φ10/οικ. 16360 ΚΥΑ Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 1339),

(γ) συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Γ' ΚΠΣ και ΕΣΠΑ) και

(δ) συνιστά μέρος του νοτιοδυτικού οδικού δικτύου της Ελλάδας, καθώς αποτελεί τη ραχοκοκαλιά του οδικού δικτύου της Πελοποννήσου, συνδέοντας σημαντικά κεντρικά, νοτιοδυτικά και νότια αστικά κέντρα της περιοχής (Τρίπολη, Καλαμάτα και Σπάρτη) μεταξύ τους και με την βασική βορειοανατολική πόλη της Κορίνθου, όπου συναντά τον Αυτοκινητόδρομο Ελευσίνα - Κόρινθος - Πάτρα - Πύργος - Τσάκωνα,

(ε) ως Διευρωπαϊκό Δίκτυο (TEN) σκοπεύει στη διασύνδεση της κεντρικής και νότιας Πελοποννήσου με την υπόλοιπη χώρα και την Ε.Ε.. Ο νέος κλειστός αυτοκινητόδρομος ευρωπαϊκών προδιαγραφών, συνολικού μήκους 205 χιλιομέτρων, θα θέσει σε νέα τροχιά ανάπτυξης τους Νομούς Αργολίδος, Κορινθίας, Αρκαδίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας, καθώς μειώνει αποτελεσματικά τους χρόνους μετακίνησης και μεταφοράς, διευκολύνει τις συνθήκες κυκλοφορίας των βαρέων οχημάτων και γενικά ενισχύει την Περιφερειακή Ανάπτυξη των περιο-

χών στις οποίες χωροθετείται,

(στ) από πλευράς κοινωνικοοικονομικών στόχων αποβλέπει στην:

(i) Ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης, της εσωτερικής συνεκτικότητας αλλά και της διαπεριφερειακής συνεργασίας των επηρεαζόμενων περιφερειών – Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας.

(ii) Ενίσχυση των αστικών κέντρων των περιοχών αυτών, περιλαμβανομένης της περαιτέρω ενδυνάμωσης των αστικών κέντρων της Τρίπολης, της Καλαμάτας και της Σπάρτης.

(iii) Ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών – κυρίως της συνδυασμένης οδικής-θαλάσσιας μεταφοράς μέσω των λιμένων της Πάτρας (και του οδικού έργου Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα), Καλαμάτας και Γυθείου.

(iv) Ενίσχυση της προσπελασιμότητας προς περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος της κεντρικής Πελοποννήσου.

(v) Βελτίωση της οδικής ασφάλειας και την εξ αυτής προκύπτουσα σημαντική κοινωνική ωφέλεια.

(vi) Μείωση της χρονοαπόστασης της διαδρομής Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα από 2 ώρες και 30' σήμερα σε 1 ώρα και 52' με το έργο. Ανάλογες βελτιώσεις αναμένονται στο τμήμα Τρίπολη - Σπάρτη από 1 ώρα σήμερα σε 45'.

(vii) Εξοικονόμηση κόστους χρόνου διαδρομής ύψους ευρώ 1.322 εκατομμυρίων κατά την περίοδο 2008-2038.

(viii) Παράλληλη εξοικονόμηση ποσού ευρώ 465 εκατομμυρίων σε κόστος ατυχημάτων και ανυπολόγιστα οφέλη σε διάσωση ανθρώπινων ζωών στον άξονα, όπου καταγράφονται από τις μεγαλύτερες συχνότητες ατυχημάτων και απώλειας ανθρώπινων ζωών στην Ελλάδα σήμερα.

(ix) Αντίστοιχες εξοικονομήσεις ύψους ευρώ 803 εκατομμυρίων σε κόστος λειτουργίας οδικών οχημάτων ευρώ 51 εκατομμυρίων περιβαλλοντικού κόστους (που μετράται σε οικονομικούς όρους).

2. Σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης, η οποία ανατέθηκε για μία περίοδο τριάντα (30) ετών (η Περίοδος Παραχώρησης η οποία χωρίζεται περαιτέρω σε δύο ξεχωριστές περιόδους: στην Περίοδο Μελετών - Κατασκευών (Περίοδος Τ1) και στην Περίοδο Επιδοτούμενης Λειτουργίας), ο Παραχωρησιούχος ανέλαβε την υποχρέωση να κατασκευάσει, να συντηρεί, να λειτουργεί και να εκμεταλλεύεται το Έργο και συγκεκριμένα:

(i) Τη μελέτη και κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση ενός νέου αυτοκινητοδρόμου 76 χλμ. που θα συνδέει την κεντρική πόλη της Πελοποννήσου, την Τρίπολη, με τον νοτιοδυτικό λιμένα της Καλαμάτας,

(ii) την αναβάθμιση, τη λειτουργία, τη συντήρηση και την εκμετάλλευση ενός τμήματος (82 χλμ.) από τη βορειοανατολική πόλη της Κορίνθου ως την Τρίπολη,

(iii) τη μελέτη και κατασκευή, τη λειτουργία, τη συντήρηση και την εκμετάλλευση ενός νέου τμήματος αυτοκινητοδρόμου, 47 χλμ. που θα συνδέει το τμήμα Τρίπολης - Καλαμάτας του Αυτοκινητοδρόμου Κορίνθου - Τρίπολης - Καλαμάτας στον κόμβο Λεύκτρου με τη νότια πόλη της Πελοποννήσου, τη Σπάρτη.

3. Σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος ανέλαβε την υποχρέωση να μελετήσει, να κατασκευάσει, να συντηρεί, να λειτουργεί και να εκμεταλλεύεται το Έργο έναντι του παρακάτω ανταλλάγματος:

(i) Μία συνεισφορά από το Ελληνικό Δημόσιο προς τις

κεφαλαιακές δαπάνες καταβλητέα σε δόσεις, κατά τη διάρκεια της Περιόδου Μελέτης - Κατασκευής του Έργου,

(ii) το αποκλειστικό δικαίωμα επιβολής τελών διοδίων και την είσπραξη των εσόδων που παράγονται από τη λειτουργία του Έργου και

(iii) μία Επιδότηση Λειτουργίας, η οποία περιορίζεται από το μέγεθος της Μέγιστης Επιδότησης Λειτουργίας που περιλαμβάνεται στην προσφορά του Παραχωρησιούχου, καταβλητέα από το Ελληνικό Δημόσιο μόνο στην περίπτωση όπου τα Έσοδα του Παραχωρησιούχου είναι χαμηλότερα από το Όριο Κινδύνου Κυκλοφορίας - Εσόδων (ΟΚΚΕ), το οποίο ανέλαβε ο Υποψήφιος με την προσφορά του.

4. Η κατασκευή και η λειτουργία του Έργου κατά τη διάρκεια της περιόδου παραχώρησης προβλέφθηκε να χρηματοδοτηθεί εν μέρει από ιδιωτικές πηγές (με τη μορφή ιδίων κεφαλαίων και δανεισμού) και εν μέρει από δημόσιες πηγές (με τη μορφή επιδότησης κεφαλαίου, εκχώρησης των εσόδων του Έργου και επιδότηση λειτουργίας) υπό ένα σύστημα χρηματοδότησης έργου (Project Finance).

5. Η αρχική χρηματοδοτική δομή του Έργου βασίστηκε στην προϋπόθεση ότι, εν όψει του αναμενόμενου κόστους κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης του αυτοκινητοδρόμου, των μέγιστων επιπέδων των τελών των διοδίων, και του προβλεπόμενου όγκου κυκλοφορίας (και των επακόλουθων εσόδων από τα διόδια), το Έργο δεν θα ήταν οικονομικά βιώσιμο εκτός και αν λάμβανε χρηματοδότηση, εν μέρει, από δημόσια κεφάλαια. Ιδιαίτερα:

(α) Κατά τη διάρκεια της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, εν όψει της αρνητικής Οικονομικής Καθαρής Παρούσας Αξίας της επένδυσης (όπως αυτό έχει υπολογιστεί σύμφωνα με την ανάλυση κόστους - οφέλους και τη χρηματοδοτική ανάλυση που συντάχθηκε από την Ελληνική Δημοκρατία ώστε το Έργο να μπορεί να συγχρηματοδοτηθεί από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ), θεωρήθηκε απαραίτητη μία κεφαλαιακή ενίσχυση, ώστε να μπορέσει να κατασκευαστεί το Έργο, και

(β) κατά τη διάρκεια της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας, ενόψει του γεγονότος ότι σύμφωνα με τις προβλέψεις κυκλοφορίας της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης (ΗΕΠ) που έλαβε χώρα στις 3/3/2008, τα έσοδα που θα παραχθούν από τους χρήστες δεν επιτρέπουν στο Έργο να καλύψει τις απαραίτητες δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης, να αποπληρώσει τα δάνεια, και να επιτρέψει μία εύλογη απόδοση κεφαλαίου για τον Παραχωρησιούχο, θεωρήθηκε απαραίτητη μία επιδότηση λειτουργίας από το Ελληνικό Δημόσιο, ώστε να μπορέσει το Έργο να καταστεί βιώσιμο.

Συνεπώς το Έργο εξετάστηκε και δημοπρατήθηκε από την αρχή ως ένα επιδοτούμενο έργο υποδομής.

6. Σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο της ΗΕΠ, οι συνολικές χρηματοδοτικές ανάγκες του Έργου κατά τη διάρκεια της Περιόδου Τ1 προβλέπονταν στην περιοχή των 1.079 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 844 εκατ. ευρώ θα χρησιμοποιούνταν για την χρηματοδότηση του κόστους μελέτης - κατασκευής.

7. Το κύριο δάνειο παρασχέθηκε από έναν μεγάλο αριθμό εμπορικών τραπεζών, με κύριο χρηματοδότη την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και υπό ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους.

Β. Η επίπτωση της οικονομικής κρίσης στην εκτέλεση των Συμβάσεων Παραχώρησης

8. Η κρίση που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία είναι άνευ προηγουμένου για οποιαδήποτε χώρα στην Ευρωζώνη. Η ύφεση στην Ελλάδα από το 2009 αποτελεί μία άμεση συνέπεια της κρίσης του δημόσιου χρέους. Για διαρθρωτικούς λόγους, η Ελληνική Δημοκρατία έχει υποφέρει περισσότερο από την αστάθεια των διεθνών οικονομικών ιδρυμάτων, η οποία εξελίχθηκε σε κρίση δημόσιου χρέους, σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη οικονομία στην ΕΕ.

9. Λόγω της της απόλυτα επιστημονικά αποδεκτής στενής σχέσης μεταξύ του ΑΕΠ και του όγκου της κυκλοφορίας, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι από τη στιγμή της επίδρασης της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, έχει παρατηρηθεί σημαντική μείωση στους όγκους της κυκλοφορίας σε όλους τους αυτοκινητόδρομους της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένου του Έργου.

10. Με την εξαίρεση κάποιων καθυστερήσεων στην κατασκευή του έργου (απαλλοτριώσεις και αρχαιολογικές έρευνες), οι εργασίες κατασκευής διεξάγονταν με φυσιολογικό ρυθμό μέχρι το 2ο τρίμηνο του 2011, ενώ παράλληλα τα έσοδα του έργου ήταν αντίστοιχα με τις προβλέψεις του χρηματοοικονομικού μοντέλου της Προσφοράς. Όμως τα αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης και η επακόλουθη σημαντική πτώση στα έσοδα του Έργου ξεκίνησαν να υπονομεύουν την οικονομική βιωσιμότητα του Έργου. Τον Μάρτιο του 2013, η επιδείνωση της οικονομικής κρίσης και η περαιτέρω επίδρασή της στα ιστορικά και στα προβλεπόμενα έσοδα του Έργου κατά τη διάρκεια της περιόδου παραχώρησης οδήγησαν σε μία πρόβλεψη παραβίασης των δεικτών κάλυψης των δανείων του Έργου, επιδεικνύοντας την αδυναμία του Έργου να αποπληρώσει πλήρως τα δάνεια που έχουν δεσμευτεί για αυτό.

11. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις αναθεωρημένες προβλέψεις του κυκλοφοριακού μοντέλου που επικαιροποιήθηκε τον Φεβρουάριο / Μάρτιο 2013, επικαιροποιήθηκε και το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο ΗΕΠ, το οποίο αποτέλεσε τη βάση του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου Επανεκκίνησης. Σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο Επανεκκίνησης, οι τρέχουσες εκτιμήσεις για τα έσοδα του έργου είναι 53% χαμηλότερες από τη βασική πρόβλεψη στην ΗΕΠ και 41% χαμηλότερη από την περισσότερο συντηρητική χαμηλή πρόβλεψη των Δανειστών (LLC – Lenders Low Case). Αυτή η πρόβλεψη επιβεβαιώθηκε στη συνέχεια από την πραγματική κυκλοφορία και έσοδα μέχρι σήμερα.

12. Η εφαρμογή της παραπάνω προβλεπόμενη χαμηλότερης κυκλοφορίας καθ' όλη την Περίοδο Παραχώρησης στο Οικονομικό Μοντέλο του Έργου αποκάλυψε ένα χρηματοδοτικό κενό κατά τη διάρκεια της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας και συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της περιόδου αποπληρωμής των δανείων (δηλαδή μέχρι τον Φεβρουάριο του 2033) της τάξης των περίπου 300 εκατ. ευρώ, γεγονός που σημαίνει ότι - λαμβάνοντας υπόψη τη Μέγιστη Επιδότηση Λειτουργίας της αρχικής Σύμβασης Παραχώρησης (199 εκ. ευρώ), τα προβλεπόμενα έσοδα και το προσαρμοσμένο κόστος λειτουργίας - συντήρησης (ΟΡΕΧ) - ο Παραχωρησιούχος δεν είναι σε θέση να αποπληρώσει πλήρως το κεφάλαιο και τους τόκους των δανείων που δεσμεύτηκαν για το Έργο.

13. Εν όψει των ως άνω προβλέψεων και των σχετικών όρων των Δανειακών Συμβάσεων, το Νοέμβριο του 2013 οι Δανειστές (και κυρίως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων) ανέστειλαν την συνέχιση της δανειοδότησης του Έργου, και αποδέχθηκαν να την επαναλάβουν αν εφαρμόζονταν ένας μηχανισμός κρατικής υποστήριξης με τη μορφή Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας, ώστε να διασφαλιστεί η αποπληρωμή των δανείων. Συνεπεία της αναστολής της χρηματοδότησης οι εργασίες κατασκευής του Έργου επιβραδύνθηκαν και στην συνέχεια διεκόπησαν. Κατά το χρόνο διακοπής των εργασιών, το συνολικό ποσοστό αποπεράτωσης του Έργου ήταν περίπου 92%. Αν και το συνολικό ποσοστό ολοκλήρωσης του Έργου είναι υψηλό, δύο σημαντικά μέρη του αυτοκινητόδρομου, Τμήμα Λεύκτρο – Σπάρτη και Τμήμα Τσακώνα – Καλαμάτα, που εξυπηρετούν τα δύο βασικά αστικά κέντρα της νοτιοανατολικής περιοχής της Πελοποννήσου, δηλ. της Καλαμάτας και της Σπάρτης, δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμα.

Γ. Η επιλογή της επανεκκίνησης του Έργου – Η Συμφωνία Τροποποίησης

14. Εν όψει των ανωτέρω δεδομένων (κατάρρευση κυκλοφοριακών φόρτων και συνακόλουθη κατάρρευση των εσόδων του Έργου), τα οποία κατά την εκτίμηση όλων των Συμβαλλομένων Μερών συνιστούν Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας, κατά την έννοια της Σύμβασης Παραχώρησης, το Ελληνικό Δημόσιο έλαβε την απόφαση να στηρίξει την ολοκλήρωση του Έργου με αποκλειστικό γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και την αναπτυξιακή πορεία της Χώρας. Κρίσιμες για την απόφαση αυτή υπήρξαν οι αναμενόμενες πολλαπλώς θετικές συνέπειες από την επανεκκίνηση και ολοκλήρωση του Έργου τόσο για την εθνική οικονομία όσο και για το κοινωνικό σύνολο, εν όψει του κατεξοχήν αναπτυξιακού χαρακτήρα αυτού.

15. Αντιθέτως, η μη επανεκκίνηση του Έργου και η συνεπακόλουθη καταγγελία της Σύμβασης Παραχώρησης θα προκαλέσει άμεσες δαπάνες για το Ελληνικό Δημόσιο στον βραχυπρόθεσμο ορίζοντα λόγω της καταβολής αποζημιώσεων τουλάχιστον στους Δανειστές του Έργου, επιβαρύνοντας άμεσα τον Κρατικό Προϋπολογισμό, με όλες τις συνακόλουθες αρνητικές συνέπειες για την τήρηση των δημοσιονομικών στόχων του Ελληνικού Δημοσίου. Περαιτέρω, η τυχόν μη ολοκλήρωση του Έργου θα σημαίνει απώλεια πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ, οι οποίοι θα κατευθύνονταν στη χρηματοδότηση της κατασκευής του Έργου, ενώ, περαιτέρω, ενδέχεται να οδηγήσει στην επιστροφή κοινοτικών πόρων στα Διαρθρωτικά Ταμεία, οι οποίοι έχουν ήδη απορροφηθεί για τη μέχρι σήμερα κατασκευή του Έργου. Από τα παραπάνω προκύπτει σαφώς ότι η αναδιάρθρωση του Έργου είναι απαραίτητη ώστε να διασφαλιστεί το δημόσιο συμφέρον, να επιτευχθεί η αποπεράτωση του Έργου και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του.

16. Προς τον σκοπό της αντιμετώπισης του Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, το οποίο συνίσταται στην βαθιά δημοσιονομική κρίση των τελευταίων ετών, της αποτελεσματικής αντιμετώπισης του χρηματοδοτικού κενού της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας και της αποκατάστασης της διαταραγμένης χρηματοδοτικής ισορροπίας της Σύμβασης, το Ελληνικό Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος, έπειτα από μακρές διαπραγματεύ-

σεις, κατέληξαν σε μία συμφωνία τροποποίησης των όρων της αρχικής Σύμβασης Παραχώρησης, η οποία έτυχε της αποδοχής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των υπολοίπων δανειστών του Έργου. Οι τροποποιήσεις αυτές περιορίστηκαν στο απολύτως αναγκαίο μέτρο, ώστε να αποκατασταθεί η διαταραγμένη χρηματοοικονομική ισορροπία της Σύμβασης Παραχώρησης, να καταστεί το Έργο βιώσιμο στο πλαίσιο του παρόντος χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος και να εξασφαλισθεί η συνέχιση της χρηματοδότησής του με ιδιωτικά δανειακά κεφάλαια.

17. Η συμφωνία που επιτεύχθηκε βασίστηκε στις εξής κατευθυντήριες αρχές που έθεσε το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες διασφαλίζουν μία αναλογική και βιώσιμη λύση που είναι συμβατή με την ισχύουσα εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, και η οποία επιτρέπει την αποπεράτωση του Έργου:

(α) Η προβλεπόμενη κρατική συνδρομή θα πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά στο απολύτως αναγκαίο μέτρο για την αποκατάσταση της διαταραχθείσας χρηματοοικονομικής ισορροπίας της Σύμβασης Παραχώρησης, ώστε να επιτρέψει την ολοκλήρωσή της και

(β) Όλοι οι εμπλεκόμενοι παράγοντες θα πρέπει να συνεισφέρουν στην αναδιάρθρωση του Έργου.

18. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη Συμφωνία Επανεκκίνησης:

Το Ελληνικό Δημόσιο:

(α) Αναλαμβάνει να υποστηρίξει την εξυπηρέτηση των δανείων του Έργου κατά τη διάρκεια της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας σε περίπτωση και μόνο στο βαθμό όπου αυτό καταστεί απαραίτητο, μέσω της καταβολής Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας (ΠΕΛ). Η ΠΕΛ θα καταβληθεί μόνο για την αποπληρωμή των εμπορικών δανείων και των δανείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων σε σχέση 1:1, στην έκταση που αυτά δεν καλύπτονται από τα έσοδα του Έργου. Η ΠΕΛ θα είναι περιορισμένη και σε κάθε περίπτωση δεν θα υπερβεί συνολικά ένα ποσό που ισοδυναμεί με 330 εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές, δηλαδή σχεδόν 168 εκατ. ευρώ σε Καθαρή Τρέχουσα Αξία (NPV), η οποία αντιστοιχεί στο χρηματοδοτικό κενό της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας λαμβανομένων υπόψη και των δεικτών κάλυψης εξυπηρέτησης χρέους που απαιτείται από τους παρόχους του κυρίως δανείου (ΕΤΕπ και εμπορικές τράπεζες), σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου Επανεκκίνησης. Συνεπώς, το όριο της Πρόσθετης Λειτουργικής Επιδότησης έχει οριστεί στα 330 εκατ. ευρώ, που αντανάκλα την ελάχιστη αποδεκτή (από τους Δανειστές) υποστήριξη που ενδέχεται να κληθεί να παράσχει το Ελληνικό Δημόσιο, εφόσον και στην έκταση που τούτο απαιτηθεί.

(β) Εγγυάται προς τους Δανειστές την καταβολή από τους μετόχους του Παραχωρησιούχου ενός πρόσθετου ίδιου κεφαλαίου που θα ισοδυναμεί με 10 εκατ. Ευρώ σε περίπτωση όπου ο Παραχωρησιούχος αποτύχει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του αναφορικά με την Αναβαλλόμενη Πρόσθετη Δεσμευτική Επένδυση.

Οι μέτοχοι του Παραχωρησιούχου:

(α) αναλαμβάνουν να καταβάλουν πρόσθετα ίδια κεφάλαια, για την κάλυψη ενός μέρους του χρηματοδοτικού κενού, ποσού ίσου με 10 εκατ. Ευρώ ως πρόσθετη Δεσμευτική Επένδυση, επιπλέον των 112,2 εκατ. Ευρώ της Δεσμευτικής Επένδυσης που ήδη έχει εισρεύσει το

Έργο (το Προκαταβολικό Ποσό Δεσμευτικής Επένδυσης). Το Προκαταβολικό Ποσό Δεσμευτικής Επένδυσης έχει προγραμματιστεί να καταβληθεί τον Μάρτιο του 2016 και σε κάθε περίπτωση θα καταβληθεί πλήρως πριν οποιαδήποτε καταβολή Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας από το Ελληνικό Δημόσιο και

(β) αναλαμβάνουν να καταβάλουν στην εταιρία παραχώρησης μία πρόσθετη Δεσμευτική Επένδυση μέχρι ένα συνολικό ποσό της τάξης των 10 εκατ. Ευρώ στην περίπτωση όπου (1) μετά την εκταμίευση του συνολικού ποσού της ΠΕΛ το Έργο εξακολουθεί να χρειάζεται πρόσθετα ποσά ή (2) υπάρχει υπέρβαση των επιτρεπόμενων λειτουργικών δαπανών του Έργου, η οποία δεν επιτρέπεται να καταβληθεί από την Ελληνικό Δημόσιο ως ΠΕΛ (η Αναβαλλόμενη Πρόσθετη Δεσμευτική Επένδυση),

(γ) αναλαμβάνουν να καταβάλουν όσα πρόσθετα ίδια κεφάλαια απαιτηθούν σε περίπτωση εξάντλησης της ΠΕΛ προκειμένου να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την Σύμβαση Παραχώρησης μέχρι την λύση αυτής.

Ο Παραχωρησιούχος:

(α) αναλαμβάνει να ολοκληρώσει τις απομένουσες κατασκευαστικές εργασίες το αργότερο μέχρι τα τέλη Αυγούστου 2016,

(β) παραιτείται από το μεγαλύτερο μέρος των αξιώσεων του για καταβολή αποζημιώσεων από το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες απορρέουν από το άρθρο 26.2.6 της Σύμβασης Παραχώρησης, μέρος το οποίο ανέρχεται σε 106,6 εκατομμύρια ευρώ και

(γ) αποδέχεται τον περιορισμό του ενδεχόμενου εσωτερικού δείκτη απόδοσης (IRR) σε περίπτωση αύξησης της κυκλοφορίας, οριζόμενο κατ' ανώτατο σε 5%. Αν το όριο αυτό ξεπεραστεί, τυχόν πρόσθετο κέρδος θα καταβληθεί στο Ελληνικό Δημόσιο, έτσι ώστε να ανακτήσει εν μέρει την Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας που θα έχει καταβληθεί. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο Επανεκκίνησης, - ο προβλεπόμενος Εσωτερικός Δείκτης Απόδοσης για τον Παραχωρησιούχο - λαμβανομένης υπόψη και της Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας δεν αναμένεται πλέον να υπερβεί το 0,55%.

Οι Δανειστές:

(α) διατηρούν τους αρχικούς χρηματοδοτικούς όρους και ιδίως τα πολύ ευνοϊκά χαμηλά επιτόκια που συμφωνήθηκαν κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης (2008) αμετάβλητα. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται πολύ πιο οικονομική χρηματοδότηση για το Έργο με κόστος κεφαλαίου και όρους διάρκειας που δεν είναι πλέον διαθέσιμοι υπό τις υφιστάμενες επικρατούσες συνθήκες αγοράς και προβλέψεις κυκλοφορίας, συνεπώς μειώνοντας το συνολικό κόστος του Έργου και ως αποτέλεσμα την ΠΕΛ.

(β) μειώνουν τα δάνεια που έχουν δεσμευτεί για το Έργο κατά 40 εκατομμύρια ευρώ, γεγονός που θα οδηγήσει στη περαιτέρω μείωση των χρηματοδοτικών εξόδων κατά τη διάρκεια της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας. Η μείωση αυτή αφορά μόνο στα δάνεια των εμπορικών τραπεζών και όχι στο δάνειο της ΕΤΕπ, το οποίο έχει παρασχεθεί υπό εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους και θα εκταμιευθεί πλήρως.

E. Τα κύρια σημεία της Συμφωνίας Τροποποίησης

19. Όπως ήδη αναφέρθηκε, με τη Συμφωνία Τροποποι-

νης μεταβάλλονται ορισμένοι μόνον όροι της Αρχικής Σύμβασης Παραχώρησης και τούτο μόνο στον αναγκαίο βαθμό για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής ισορροπίας του Έργου στο πλαίσιο του παρόντος χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος, ώστε να καταστεί εφικτή η επανεκκίνηση και ολοκλήρωση του Έργου, μέσω της εξασφάλισης της βιωσιμότητάς του και της χρηματοδότησής του με ιδιωτικά δανειακά κεφάλαια.

Οι κύριες τροποποιήσεις επί της Αρχικής Σύμβασης Παραχώρησης, οι οποίες συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων που προηγήθηκαν, κινούνται στους ακόλουθους άξονες:

I) Με το άρθρα 5.1 και 5.2 της Συμφωνίας τροποποιούνται οι συγκεκριμένοι ορισμοί του άρθρου 3 της Σύμβασης Παραχώρησης προκειμένου να ανταποκρίνονται στις τροποποιήσεις της Σύμβασης Παραχώρησης.

II) Με το άρθρο 5.3 της Συμφωνίας εισάγεται στην έννοια του Συμβατικού Ανταλλάγματος η Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας.

III) Με το άρθρο 5.4 της Συμφωνίας εισάγεται η υποχρέωση του Παραχωρησιούχου να επενδύσει στο Έργο επί πλέον ίδια κεφάλαια ποσού 20 εκ. Ευρώ και ειδικότερα 10 εκ. Ευρώ ως «Προκαταβολική Δεσμευτική Επένδυση» καταβλητέα προ πάσης καταβολής εκ μέρους του Δημοσίου Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας και 10 εκ. Ευρώ ως «Αναβαλλόμενη Δεσμευτική Επένδυση» καταβλητέα στην περίπτωση που είτε το Ανώτατο Όριο Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας έχει εξαντληθεί είτε υπάρχει αρνητική Διαφορά Λειτουργικών Δαπανών (όταν δηλαδή ο Παραχωρησιούχος έχει υπερβεί το ανώτατο επιτρεπτό όριο λειτουργικών δαπανών). Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος δεν καταβάλει μέρος ή το σύνολο της Αναβαλλόμενης Δεσμευτικής Επένδυσης, αυτή καταβάλλεται από το Δημόσιο το οποίο δικαιούται να την ανακτήσει εντόκως από την ημερομηνία καταβολής «κατ' απόλυτη προτεραιότητα έναντι οποιουδήποτε Μέρους ή τρίτου (περιλαμβανομένων και των Δανειστών), οποιοδήποτε ποσό πληρωτέο στους Αρχικούς Μετόχους σε σχέση και προς εξυπηρέτηση της Δεσμευτικής τους Επένδυσης ή άλλως, όπως επίσης και το προϊόν οποιασδήποτε σχετικής απαίτησης κατά των Αρχικών Μετόχων».

IV) Με το άρθρο 5.7 σε συνδυασμό με το άρθρο 11.3 της Συμφωνίας, παρατείνονται οι συμβατικές προθεσμίες ολοκλήρωσης του Τμήματος Λεύκτρο – Σπάρτη και του Τμήματος Τσακώνα – Καλαμάτα ούτως ώστε το μεν πρώτο να ολοκληρωθεί μέχρι τέλος Απριλίου του 2016 το δε δεύτερο – και κατ' ακολουθία όλο το Έργο - μέχρι τέλους Αυγούστου του 2016.

V) Με το άρθρο 5.8.3 της Συμφωνίας ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει να εκπονήσει πριν από την ολοκλήρωση των κατασκευών τις αναγκαίες μελέτες για την υιοθέτηση μέτρων βελτίωσης της αναλογικής χρέωσης των χρηστών και ολοκλήρωση του εθνικού διαλειτουργικού συστήματος διοδίων με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης 18 μηνών από την έγκριση των ανωτέρω μελετών.

VI) Με το άρθρο 5.10 της Συμφωνίας προστίθεται νέο άρθρο 26.Α στη Σύμβαση Παραχώρησης με το οποίο ρυθμίζονται όλες οι λεπτομέρειες και μηχανισμοί υπολογισμού και καταβολής της Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας. Συγκεκριμένα ορίζονται:

(α) Οι λειτουργικές δαπάνες του Έργου που εξαιρούνται από τον υπολογισμό του «Ελλείματος Λογαριασμού

Εσόδων» με βάση το οποίο προσδιορίζεται η ανάγκη καταβολής Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας. Με τον τρόπο αυτό το Δημόσιο απαλλάσσεται από οποιαδήποτε υποχρέωση να καλύψει με την Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας δαπάνες που εξαιρούνται από τις δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης του Έργου.

β) Το Μέγιστο Ποσό Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας με οροφή το ποσό των 330 εκ. Ευρώ, ο τρόπος υπολογισμού και καταβολής της και οι διαδικασίες επαλήθευσης των υπολογισμών με βάση τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων και δαπανών. Ορίζονται επίσης οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες, σε περίπτωση που τα έσοδα του Έργου κινηθούν ανοδικά, παύει ολοσχερώς η υποχρέωση καταβολής Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας εκ μέρους του Δημοσίου.

γ) Το Συνολικό Ονομαστικό Ανώτατο Όριο Λειτουργικών Δαπανών Χρηματοοικονομικού Μοντέλου Αναδιάρθρωσης. Το ποσό αυτό είναι το σύνολο των δαπανών Λειτουργίας και Συντήρησης του Έργου σε ονομαστικές τιμές που επιτρέπεται να δαπανήσει ο Παραχωρησιούχος, με προσφυγή, αν απαιτείται, στην Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας. Οποιαδήποτε υπέρβαση του ποσού αυτού δεν θα λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας και θα βαρύνει αποκλειστικά τον Παραχωρησιούχο. Σημειώνεται ότι πέραν του ανωτέρω περιοριστικού προσδιορισμού των δαπανών του Έργου, οι δαπάνες αυτές μειώθηκαν, σε σχέση με το αρχικό χρηματοοικονομικό μοντέλο της Προσφοράς κατά 10-12% προς όφελος του Έργου και του Δημοσίου περιορίζοντας την ανάγκη για Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας.

VII) Με το άρθρο 5.11 της Συμφωνίας τροποποιείται προς όφελος του Δημοσίου ο υπολογισμός των αποζημιώσεων προς τον Παραχωρησιούχο λόγω καθυστέρησης της έναρξης της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας. Σημειώνεται ότι ο περιορισμός αυτός, σύμφωνα με το άρθρο 11.2 της Συμφωνίας, θα ισχύσει και αναδρομικά από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Με βάση τους όρους αυτούς επιτεύχθηκε σημαντική μείωση των συμβατικών αποζημιώσεων του Παραχωρησιούχου μέχρι το τέλος της Περιόδου T1 ανερχόμενη σε 106,6 εκ. ευρώ.

VIII) Με τα άρθρα 6 έως 11 της Συμφωνίας Τροποποίησης συμφωνούνται οι προϋποθέσεις για τη θέση σε ισχύ των τροποποιήσεων της Σύμβασης Παραχώρησης και για την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Ισχύος Τροποποίησης, καθώς και λοιπά θέματα ισχύος της Συμφωνίας Τροποποίησης.

IX) Με τα Άρθρα 12 έως και 14 της Συμφωνίας Τροποποίησης ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την επίλυση διαφορών και το εφαρμοστέο δίκαιο σε σχέση με τη Συμφωνία Τροποποίησης.

20. Από το περιεχόμενο της Συμφωνίας Τροποποίησης προκύπτει ότι:

α) Ο Παραχωρησιούχος αλλά και οι δανειστές, εξακολουθούν να έχουν τον κίνδυνο εσόδων του Έργου δοθέντος ότι η Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας έχει οροφή και επομένως αν για οποιοδήποτε λόγο μειωθούν περαιτέρω τα έσοδα, αυτή δεν θα επαρκεί ούτε για την εξυπηρέτηση των δανείων ούτε πολύ περισσότερο για την απόληψη εκ μέρους του Παραχωρησιούχου της απόδοσης επί των κεφαλαίων που έχει επενδύσει, απόδοση που όπως προαναφέρθηκε ανέρχεται με τα σημερινά δεδομέ-



να σε 0,55%.

β) Σε περίπτωση που τα έσοδα του Έργου κινηθούν ανοδικά σε σχέση με τις σημερινές προβλέψεις, θα απαιτηθεί λιγότερη Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας, ενώ κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις όπως λ.χ. αν τα έσοδα επανέλθουν στα προ της κρίσεως επίπεδα, η υποχρέωση καταβολής Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας παύει οριστικά.

γ) Μέσω κατάλληλης τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης και μάλιστα με αναδρομική ισχύ περιορίζονται κάτω από το μισό οι απαιτήσεις αποζημίωσης του Παραχωρησιούχου.

Δ. Απαραίτητοι έλεγχοι – Προϋποθέσεις επίτευξης της ημερομηνίας επανεκκίνησης

21. Πριν την υπογραφή της, η Συμφωνία Τροποποίησης υποβλήθηκε σε μορφή τελικού σχεδίου στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τη διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου. Σχετικώς εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 177/2015 Πράξη του Ε' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίνεται ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της Συμφωνίας Τροποποίησης.

22. Περαιτέρω, η Συμφωνία Τροποποίησης γνωστοποιήθηκε πριν την υπογραφή της (α) στη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και (β) στην Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, μέσω της υποβολής έγγραφης Γνωστοποίησης μέτρων κρατικής ενίσχυσης, και εξεδόθη η υπ' αριθμ. C(2014)7798 final/27-10-2014 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί Κρατικής Ενίσχυσης (State aid SA.39224 (2014/N) – Greece) απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία κρίθηκε ότι τα γνωστοποιηθέντα μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση συμβατή με την κοινή αγορά.

23. Η έναρξη ισχύος των Συμφωνιών Τροποποίησης και, συνακόλουθα, η τροποποίηση της Αρχικής Σύμβασης Παραχώρησης τελεί υπό τις ακόλουθες κυρίως αιρέσεις: (α) την κύρωση της Συμφωνίας Τροποποίησης από τη Βουλή των Ελλήνων και τη δημοσίευση του σχετικού κυρωτικού νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και (β) την παραλαβή από το Δημόσιο έγγραφης δέσμευσης από της Δανείστριες τράπεζες σχετικά με την δυνατότητα εκταμίευσης των απαιτούμενων δανείων.

#### Επί του Άρθρου 44

1. Με την από 19 Δεκεμβρίου 2013 Συμφωνία, η οποία εισάγεται προς κύρωση, τροποποιείται η από 28.11.2013 Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδος (η «Συμφωνία Τροποποίησης»), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4219/2013 «Κύρωση των Συμφωνιών Τροποποίησης των συμβάσεων παραχώρησης των μεγάλων οδικών έργων και ρύθμιση συναφών θεμάτων» (Α' 269). Η Συμφωνία αυτή καταρτίστηκε μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» και των μετόχων της εταιρείας αυτής εταιρειών (1) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «CINTRA CONCESSIONES DE INFRAESTRUCTURAS DE TRANSPORTE S.A.» (ήδη FERROVIAL S.A.) που εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας, (2)

Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ» που εδρεύει στην Αθήνα, (3) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «IRIDIUM CONCESSIONES DE INFRAESTRUCTURAS S.A.» που εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας, (4) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «DRAGADOS S.A.» που εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας.

Η Συμφωνία αυτή κατέστη αναγκαία για τους ακόλουθους λόγους:

2. Σε εκτέλεση των προβλέψεων του άρθρου 13 της Συμφωνίας Τροποποίησης και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Προσάρτημα 5 αυτής (Διαδικασία Αναδιάρθρωσης Συμβάσεων Αντιστάθμισης Κινδύνου Επιτοκίων), προέκυψε ότι για την διατήρηση στο ίδιο επίπεδο των αρχικών προβλέψεων εσόδων του Δημοσίου από την εκμετάλλευση του Έργου, έσοδα στα οποία απέβλεψε, μεταξύ άλλων, το Δημόσιο προκειμένου να καταρτίσει την από 28.11.2013 Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης, απαιτείται ο περιορισμός της Ονομαστικής Απόδοσης Δεσμευτικής Επένδυσης Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, ήτοι του ανώτατου επιτρεπτού ορίου απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων του Παραχωρησιούχου.

3. Συγκεκριμένα σε εκτέλεση των προβλέψεων του άρθρου 13 της Συμφωνίας Τροποποίησης, ορίστηκε ως Ημερομηνία Αναπροσαρμογής για το έργο του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδος (E65) η 18 Δεκεμβρίου 2013, ταυτόχρονα με το έργο του Αυτοκινητόδρομου Ιόνιας Οδού. Οι εκπρόσωποι Χρηματοοικονομικοί Σύμβουλοι του Ελληνικού Δημοσίου κατά τη διαδικασία αυτή, διαπίστωσαν ότι τα αποτελέσματα του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, όπως αυτά διαμορφώνονται με βάση την προβλεπόμενη από τη Συμφωνία Τροποποίησης νόμιμη διαδικασία, ειδικά σε ό,τι αφορά στα προβλεπόμενα να περιέλθουν στο Δημόσιο έσοδα εκμετάλλευσης, υπολείπονται κατά 105 εκ. ευρώ των αντίστοιχων προβλέψεων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου που προσαρτάται στη Συμφωνία Τροποποίησης, όπως αυτό αναπροσαρμόστηκε σύμφωνα με τη Διαδικασία Αναδιάρθρωσης Συμβάσεων Αντιστάθμισης Κινδύνου Επιτοκίων και τούτο διότι κατά το μεσολαβήσαν διάστημα μεταξύ της υπογραφής της Συμφωνίας Τροποποίησης και της Ημερομηνίας Αναπροσαρμογής αμφοτέρων των Έργων, αυξήθηκε το κόστος εξυπηρέτησης χρέους του Έργου του Αυτοκινητόδρομου E65.

4. Εν όψει των ανωτέρω το Ελληνικό Δημόσιο, όπως είχε δικαίωμα από την Συμφωνία Τροποποίησης, δήλωσε ότι δεν αποδέχεται την εν λόγω μείωση των εσόδων του και παράλληλα έκανε χρήση της προβλεπόμενης ευχερείας του όπως ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο περαιτέρω προσαρμογές του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, ώστε οι αρχικές προβλέψεις εσόδων του Δημοσίου να αποκατασταθούν στο επίπεδο του χρόνου υπογραφής της Συμφωνίας Τροποποίησης, όπως αυτό απεικονίζεται στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο που προσαρτάται σε αυτήν (Προσάρτημα 1 Συμφωνίας Τροποποίησης). Μετά από αλληπάλληλες αναπροσαρμογές του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, προέκυψε ότι η επίτευξη της ικανοποίησης της απαίτησης του Δημοσίου, απαιτεί μείωση της Ονομαστικής Απόδοσης Δεσμευτικής Επένδυσης Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, από ποσοστό 8,45% σε ποσοστό 7,49%, την οποία και αποδέχθηκε αυθημερόν και εγγράφως ο Παραχωρησιούχος.

5. Εν όψει των ανωτέρω υπεγράφη η από 19.12.2013 Συμφωνία Τροποποίησης που εισάγεται προς κύρωση προκειμένου να τροποποιηθούν τα άρθρα 5.1.25 και 5.1.47 της Συμφωνίας Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης, ούτως ώστε να μειωθεί η ανωτέρω Ονομαστική Απόδοση Δεσμευτική Επένδυση Χρηματοοικονομικού Μοντέλου από 8,45% σε 7,49% και ομοίως η Απόδοση Βάσης από 8,45% σε 7,49%.

6. Η Συμφωνία αυτή είναι επωφελής για το Δημόσιο δοθέντος ότι αποκαθιστά την πρόβλεψη εσόδων που αναμένει να λάβει το Δημόσιο, τα οποία έσοδα (που αποκαθίστανται) αποτιμώνται, σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο Αναδιάρθρωσης, σε 105 εκ. ευρώ.

7. Πριν την υπογραφή της, η εισαγόμενη προς κύρωση Συμφωνία Τροποποίησης υποβλήθηκε σε μορφή τελικού σχεδίου στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τη διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου. Σχετικώς εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 453/2013 Πράξη του Ε΄ Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίθηκε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

### Άρθρο 45

Με το παρόν άρθρο ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και των επιμέρους διατάξεων.

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2015

### ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,  
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Γ. Σταθάκης

ΥΓΕΙΑΣ

Α. Ξανθός

ΥΠΟΔΟΜΩΝ,  
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ  
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Χ. Σπίρτζης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,  
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ  
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ν. Φίλης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευκλ. Τσακαλώτος

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ  
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ε. Αποστόλου

### ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,  
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ  
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Κ. Φωτάκης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Χουλιάρáκης

## ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

**Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων**

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

#### Άρθρο 1

Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (Ε.Δ.Α.Μ.Ε.Δ.) και Εταιρίες Μεταβίβασης Απαιτήσεων από Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (Ε.Μ.Α.Μ.Ε.Δ.)

1. Η διαχείριση των απαιτήσεων των άρθρων 2 και 3 και η μεταβίβαση απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια και πιστώσεις ανατίθεται αποκλειστικά:

α) σε ανώνυμες εταιρείες που εδρεύουν στην Ελλάδα, στους σκοπούς των οποίων συμπεριλαμβάνεται η διαχείριση απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια και πιστώσεις, καθώς και

β) σε ανώνυμες εταιρείες που εδρεύουν σε κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και με την προϋπόθεση ότι έχουν εγκατασταθεί νόμιμα στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος για την, σύμφωνα με τον σκοπό τους, διαχείριση απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια και πιστώσεις.

Οι παραπάνω εταιρίες λαμβάνουν ειδική προς τούτο άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η αίτηση χορήγησης άδειας δυνάμει των διατάξεων του παρόντος νόμου πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα:

α) το καταστατικό της εταιρίας και όλες τις τροποποιήσεις,

β) την ταυτότητα των άμεσων ή/και έμμεσων μετόχων, την ταυτότητα των προσώπων τα οποία έχουν ειδικές συμμετοχές και το ποσό της συμμετοχής αυτής ή σε περίπτωση που δεν κατέχονται ειδικές συμμετοχές, την ταυτότητα των μετόχων με συμμετοχή δέκα τοις εκατό (10%) ή περισσότερη έκαστου,

γ) την ταυτότητα των συμβούλων,

δ) ερωτηματολόγια συμπληρωμένα από τα προβλεπόμενα β) και γ) πρόσωπα για την αξιολόγηση των κριτηρίων ικανότητας και καταλληλότητας, όπως αυτά καθορίζονται με απόφαση που εκδίδεται από την Τράπεζα της Ελλάδος,

ε) την οργανωτική δομή της εταιρείας,

στ) το επιχειρηματικό πλάνο της εταιρείας,

η) εμπειριστωμένη έκθεση στην οποία καταγράφονται διεξοδικά οι βασικές αρχές και μέθοδοι που θα εφαρμοζονται κατά τη διαχείριση των απαιτήσεων. Ειδική μνεία θα γίνεται για δανειολήπτες που εντάσσονται σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες σύμφωνα και με τις ρυθμίσεις του Κώδικα Δεοντολογίας του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4224/2013 (Α΄ 288) και του ν. 3869/2010 (Α΄ 130), όπως εκάστοτε ισχύουν.

ζ) οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή/και αρχεία τα οποία η Τράπεζα της Ελλάδος θεωρεί σημαντικά για την αξιολόγηση της αίτησης.

3. Οι μετοχές των ανώνυμων εταιρειών της παραγρά-

φου 1 του παρόντος άρθρου, εφόσον δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, είναι ονομαστικές.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος χορηγεί την άδεια της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την επομένη της υποβολής της σχετικής αίτησης ή σε περίπτωση που η αίτηση είναι ελλιπής εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή των επιπρόσθετων πληροφοριών, στοιχείων ή εγγράφων που απαιτούνται. Προηγείται απλή γνώμη τριμελούς Επιτροπής, της οποίας η σύνθεση, σύσταση και οι λοιπές λεπτομέρειες για τη λειτουργία της, καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, και Οικονομικών. Η Τράπεζα της Ελλάδος διαβιβάζει άμεσα τον φάκελο της αίτησης στην Επιτροπή η οποία διαβιβάζει τη γνώμη της μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη επομένη της υποβολής της σχετικής αιτήσεως με πλήρη φάκελο. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η Τράπεζα της Ελλάδος εκδίδει την απόφασή της εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου και χωρίς τη γνώμη της Επιτροπής.

5. Η Τράπεζα της Ελλάδος χορηγεί άδεια εφόσον, διαπιστώσει ότι:

α. Η εταιρία είναι σε θέση να συμμορφωθεί πλήρως με τις διατάξεις του παρόντος νόμου,

β. οι μέτοχοι και οι σύμβουλοι της εταιρίας έχουν καλή φήμη, επαρκή γνώση, ικανότητες και εμπειρία να ασκούν την αρμοδιότητά τους και να πληρούν τα κριτήρια της ικανότητας και της καταλληλότητάς τους, όπως αυτά καθορίζονται από τη σχετική απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος,

γ. η εταιρία διαθέτει οργανωτική δομή που της επιτρέπει να παρέχει υπηρεσίες σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου,

δ. το επιχειρηματικό πλάνο λειτουργιών και στόχων της εταιρίας στοχεύει στην επίτευξη οικονομικής ανάκαμψης και ανάπτυξης,

ε. δεν υφίστανται επαγγελματικές ή συγγενικές σχέσεις μεταξύ των προσώπων της παραγράφου 2 περιπτώσεις β΄ και γ΄ και οποιωνδήποτε άλλων προσώπων που κατέχουν υψηλά πολιτικά αξιώματα ή διοικητικές θέσεις στην εποπτεύουσα αρχή, ώστε να παρεμποδίζεται η αποτελεσματική διεξαγωγή εποπτείας.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος αρνείται αιτιολογημένα τη χορήγηση της απαιτούμενης άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, αν δεν διαπιστώσει ότι η εταιρία πληροί τα κριτήρια που καθορίζονται στο παρόν άρθρο και ενημερώνει προς τούτο την αιτούσα εταιρία.

7. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί στην επίσημη ιστοσελίδα της πλήρως ενημερωμένο κατάλογο με όλες τις αδειοδοτημένες εταιρίες δυνάμει των διατάξεων του παρόντος νόμου.

8. Σε περίπτωση που φυσικό ή νομικό πρόσωπο:

α. προτίθεται να αποκτήσει ή να διαθέσει άμεσα ή έμμεσα ειδική συμμετοχή σε εταιρία διαχείρισης ή μεταβίβασης πιστώσεων, ή

β. προτίθεται να αυξήσει ή να μειώσει άμεσα ή έμμεσα την ειδική συμμετοχή του σε εταιρία του παρόντος κεφαλαίου ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου που κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, να φτάσει ή να υπερβεί ή να μειωθεί κάτω από το είκοσι (20%), το τριάντα τοις εκατό (30%) ή το πενήντα τοις εκατό (50%) του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας, ή ώστε η εταιρία να καταστεί ή να παύσει να είναι θυγατρική του, οφείλει να

γνωστοποιεί στην Τράπεζα της Ελλάδος το ύψος της συμμετοχής που θα προκύψει από τη συμμετοχή αυτή.

Η Τράπεζα της Ελλάδος εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία της κατά το παραπάνω εδάφιο γνωστοποίησης πρόθεσης εξαγοράς ή της αύξησης της ειδικής συμμετοχής, δύναται να μην επιτρέψει την εν λόγω εξαγορά, εάν υπό το πρίσμα της ανάγκης διασφάλισης της ορθής και συνετούς διοίκησης της εταιρίας κρίνει αιτιολογημένα ως ακατάλληλα οποιοδήποτε από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, ενώ σε περίπτωση που επιτρέψει την εν λόγω αγορά δύναται να ορίσει προθεσμία για την υλοποίησή της.

9. Αν η Τράπεζα της Ελλάδος διαπιστώσει ότι η ίδρυση της εταιρίας ή η εξαγορά συμμετοχής σε αυτήν υποκρύπτει ή αποσκοπεί στη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα, τότε :

α) αρνείται τη χορήγηση άδειας του παρόντος νόμου, ή

β) δεν επιτρέπει την απόκτηση ή την αύξηση ειδικής συμμετοχής κατά την παράγραφο 8, ή

10. Σε περίπτωση κατά την οποία εταιρία του παρόντος νόμου αποφασίσει να τερματίσει τις δραστηριότητές της, υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος αναλυτικό σχέδιο δράσης για τη διαδικασία παύσης δραστηριότητας το οποίο πρέπει να μεριμνά για τη μεταβίβαση των ανειλημμένων υποχρεώσεών της. Το υποβληθέν σχέδιο δράσης και ο τερματισμός δραστηριοτήτων υπόκεινται στον προληπτικό έλεγχο της Τράπεζας της Ελλάδος.

11. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να αναστείλει δύναμι των διατάξεων του παρόντος νόμου τη χορηγηθείσα άδεια σε εταιρίες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, σε περίπτωση που:

α. σταθμίζοντας την βαρύτητα των παραβάσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 13 του παρόντος άρθρου, αποφασίσει να μην προχωρήσει σε ανάκληση της άδειας,

β. διαπιστώσει παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου ή των Πράξεων της Τράπεζας της Ελλάδος ή των όρων της σύμβασης μεταβίβασης ή διαχείρισης δανειακών απαιτήσεων.

Εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος αναστείλει τη χορηγηθείσα άδεια προβαίνει ταυτόχρονα σε έγγραφες συστάσεις προς την εταιρία θέτοντας εύλογη προθεσμία για συμμόρφωση, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει του τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία γνωστοποίησης της αναστολής της χορηγηθείσας άδειας.

Εντός της προθεσμίας που ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος όπως προκύπτει από το παραπάνω εδάφιο, η εταιρία ενημερώνει την Τράπεζα της Ελλάδος αναφορικά με τη συμμόρφωσή της προς τις συστάσεις του προηγούμενου εδαφίου.

12. Εάν η Τράπεζα της Ελλάδος:

α. διαπιστώσει ότι η εταιρία συμμορφώθηκε με συστάσεις της παραγράφου 11 του παρόντος άρθρου, ανακαλεί την πράξη περί αναστολής της άδειας και ενημερώνει γραπτώς την εταιρία,

β. διαπιστώσει ότι η εταιρία δεν συμμορφώθηκε πλήρως με τις συστάσεις της παραγράφου 11, είτε παρατείνει την περίοδο αναστολής της άδειας και προβαίνει σε νέες συστάσεις είτε ενεργοποιεί την διαδικασία ανάκλησης της άδειας.

Κατά την περίοδο αναστολής της άδειας, η εταιρία δύναται να συνεχίσει τις λειτουργίες της που αφορούν στη διαχείριση των υφιστάμενων υποχρεώσεων αλλά δεν ε-

πιτρέπεται να προβαίνει σε σύναψη νέων συμβάσεων διαχείρισης απαιτήσεων ή μεταβίβασης απαιτήσεων προς αυτήν.

13. 1. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να ανακαλέσει την, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος νόμου, χορηγηθείσα άδεια, εάν η εταιρία:

α. εξασφάλισε την άδεια βάσει ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο κατά παράβαση των διατάξεων της παρούσης ή υπέβαλε, γνωστοποίησε ή άλλως δημοσιοποίησε με οποιοδήποτε τρόπο ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες ή ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή έντυπα,

β. δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις λειτουργίας της,

γ. έχει διαπράξει παραβάσεις του παρόντος νόμου ή των Πράξεων που εκδόθηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος ή αυτών που εκδίδονται βάσει του παρόντος νόμου ή/και έχει διαπράξει κατ' εξακολούθηση τέτοιες παραβάσεις,

δ. χρησιμοποιείται ως μέσο για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδοτεί εγκληματικές δραστηριότητες.

2. Σε περίπτωση ανάκλησης χορηγηθείσας άδειας δύναμι των διατάξεων του παρόντος νόμου, η εταιρία παύει πάραυτα να προβαίνει σε σύναψη νέων συμβάσεων διαχείρισης απαιτήσεων ή μεταβίβασης σε αυτήν απαιτήσεων προς αυτήν.

3. Σε περίπτωση ανάκλησης χορηγηθείσας άδειας δύναμι των διατάξεων του παρόντος νόμου, η εταιρία οφείλει εντός ενός (1) μήνα να υποβάλει στην Τράπεζα της Ελλάδος για έγκριση σχέδιο δράσης για τον τερματισμό της δραστηριότητάς της.

4. Εταιρία της οποίας η άδεια έχει ανακληθεί, παραμένει υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος μέχρις ότου ολοκληρωθεί η υλοποίηση του σχεδίου δράσης τερματισμού δραστηριοτήτων που έχει εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος.

5. Η Τράπεζα της Ελλάδος σε περίπτωση που εταιρία του παρόντος νόμου, παραβαίνει τις διατάξεις των υποπαραγράφων 2 και 3 της παρούσας παραγράφου, αφού προηγουμένως καλέσει την εταιρία σε ακρόαση, δύναται να της επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο το οποίο δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

14. Η Τράπεζα της Ελλάδος εποπτεύει τις δραστηριότητες των εταιριών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου με στόχο τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στη χώρα.

15. 1. Κάθε εταιρία που εξαγοράζει απαιτήσεις από μη εξυπηρετούμενα δάνεια ή/και πιστώσεις, οφείλει να διατηρεί ανά πάσα στιγμή ελάχιστο καταβληθέν μετοχικό κεφάλαιο ύψους εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

2. Το μετοχικό κεφάλαιο της παραπάνω εταιρίας επιτρέπεται να μειωθεί κάτω από το προβλεπόμενο στο προηγούμενο εδάφιο ελάχιστο όριο, εφόσον υπάρχει εγκεκριμένο από την Τράπεζα της Ελλάδος σχέδιο δράσης για τον τερματισμό της δραστηριότητας αυτής.

16. Αν η Τράπεζα της Ελλάδος, κατά τη διεξαγωγή των εποπτικών της λειτουργιών, κρίνει αιτιολογημένα ότι οποιοδήποτε μέλος του διοικητικού οργάνου της εταιρίας είναι ανίκανο ή/και ακατάλληλο να ενεργεί ως μέλος διοικητικού οργάνου, με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με την παράγραφο 23 του παρόντος άρθρου δύναται να διατάξει όπως το πρόσωπο αυτό παύσει να ενεργεί ως

μέλος διοικητικού οργάνου της εν λόγω εταιρίας.

17. 1. Κάθε εταιρία που έχει άδεια λειτουργίας σε ισχύ, βάσει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος αντίγραφο του ισολογισμού, του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως και οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες η Τράπεζα της Ελλάδος θεωρεί απαραίτητες για τους σκοπούς της άσκησης του προληπτικού ελέγχου και εποπτείας.

2. Με Πράξη της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζεται ο τρόπος, η συχνότητα, οι ημερομηνίες υποβολής και αναφοράς, καθώς και το είδος της απαιτούμενης πληροφόρησης του παραπάνω εδαφίου.

18. Κάθε εταιρία αδειοδοτημένη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος οφείλει, κατόπιν κλήσεως της Τράπεζας της Ελλάδος να επιτρέψει σε εξουσιοδοτημένους προς το σκοπό αυτόν υπαλλήλους της Τράπεζας της Ελλάδος να εισέλθουν στα κτίρια της για να διερευνήσουν τις εργασίες και τις δραστηριότητές της και να θέσει στη διάθεσή τους οποιαδήποτε βιβλία, έγγραφα ή αρχεία, ή/και να διαβιβάσει στην Τράπεζα της Ελλάδος οποιεσδήποτε πληροφορίες η τελευταία κρίνει αναγκαίες για την άσκηση των εποπτικών δραστηριοτήτων αυτής δύναμει των διατάξεων του παρόντος νόμου, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού και ιδίως έγγραφα και αρχεία αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο των μεταβιβασθεισών σε αυτήν απαιτήσεων.

19. Κάθε εταιρία αποζημιώνει την Τράπεζα της Ελλάδος για όλα τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με τη διεξαγωγή των εποπτικών της λειτουργιών δια της καταβολής σε αυτήν ετήσιου τέλους, του οποίου το ύψος, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής θα προσδιοριστούν με Πράξη της Τράπεζας της Ελλάδος.

20. Οι εταιρίες του παρόντος άρθρου δύνανται, αναλογικά εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 9 παρ. 2α. του ν. 4261/2014 (Α' 107), να λαμβάνουν άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος, προκειμένου να χορηγούν νέα δάνεια ή πιστώσεις σε δανειολήπτες, δάνεια ή/και πιστώσεις των οποίων έχουν εξαγοράσει, με αποκλειστικό σκοπό την αναχρηματοδότηση των δανείων τους. Οι Εταιρείες Διαχείρισης δύνανται να χορηγούν νέα δάνεια μόνο με την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του κυρίου των απαιτήσεων.

21. Το επαγγελματικό απόρρητο του κυρίου των υπό διαχείριση απαιτήσεων έναντι των δανειοληπτών αίρεται στις σχέσεις του με την Εταιρεία Διαχείρισης, στο μέτρο που οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για τις ανάγκες της διαχείρισης.

22. Οι εταιρίες του παρόντος νόμου θεωρούνται προμηθεύτριες κατά την έννοια του ν. 2251/1994 (Α' 191), διέπονται από την κείμενη νομοθεσία περί Προστασίας Καταναλωτή, όπως αυτή κάθε φορά εφαρμόζεται και ισχύει, και λαμβάνουν ειδική μέριμνα για κοινωνικά ευπαθείς ομάδες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, όπως ενδεικτικά ο Κώδικας Δεοντολογίας του ν. 4224/2013 (Α' 288).

23. Με Πράξη της Τράπεζας της Ελλάδος εξειδικεύονται τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και όλα τα έγγραφα που απαιτούνται για τη χορήγηση της άδειας της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

24. Οι αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου υπόκεινται

σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εξαιρούνται οι αποφάσεις της υποπαραγράφου 5 της παραγράφου 13 οι οποίες υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου.

## Άρθρο 2

### Συμβάσεις ανάθεσης της διαχείρισης

1. Στις εταιρίες του άρθρου 1 του παρόντος νόμου δύνανται να ανατίθεται η διαχείριση απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων ή/και πιστώσεων, οι οποίες δεν εξυπηρετούνται για διάστημα μεγαλύτερο των ενενήντα (90) ημερών. Απαιτήσεις από δάνεια ή/και πιστώσεις που εξυπηρετούνται δύνανται να ανατίθενται προς διαχείριση μόνο μαζί με απαιτήσεις κατά των ιδίων οφειλετών οι οποίες υπάγονται στο προηγούμενο εδάφιο.

2. Η σύμβαση ανάθεσης διαχείρισης απαιτήσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου υπόκειται σε συστατικό έγγραφο τύπου και καθορίζει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:

α. Τις προς διαχείριση απαιτήσεις και το στάδιο μη εξυπηρέτησης που έχει περιέλθει κάθε μια εξ αυτών.

β. Το περιεχόμενο της διαχείρισης, το οποίο μπορεί να συνίσταται ιδίως στη νομική και λογιστική παρακολούθηση, την είσπραξη, τη διενέργεια διαπραγματεύσεων με τους οφειλέτες των προς διαχείριση απαιτήσεων και τη σύναψη συμβάσεων συμβιβασμού κατά την έννοια των άρθρων 871-872 ΑΚ ή ρύθμισης και διακανονισμού οφειλών σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας που έχει θεσπισθεί με την υπ' αριθμ. 116/25.8.2014 απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4224/2013, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και σε κάθε άλλη πράξη διαχείρισης στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας. Αντίγραφο της σύμβασής κοινοποιείται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

γ. Την καταβλητέα αμοιβή διαχείρισης, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να μετακυλύεται στον υπόχρεο καταβολής της απαίτησης.

3. Το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης ανάθεσης διαχείρισης κατά την προηγούμενη παράγραφο δύναται να εξειδικεύεται περαιτέρω με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. Με όμοιες αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος μπορεί επίσης να συμπληρώνεται το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης. Οι συμβάσεις ανάθεσης διαχείρισης υπόκεινται σε προληπτικό έλεγχο από την Τράπεζα της Ελλάδος πριν ισχύσουν.

4. Οι εταιρίες διαχείρισης νομιμοποιούνται, ως μη δικαιούχοι διάδικοι, να εγείρουν κάθε ένδικο βοήθημα και να προβαίνουν σε κάθε άλλη δικαστική ενέργεια για την είσπραξη των υπό διαχείριση απαιτήσεων, καθώς και να κινούν, παρίστανται ή συμμετέχουν σε προπρωχαιτικές διαδικασίες εξυγίανσης, πτωχευτικές διαδικασίες αφερεγγυότητας, διαδικασίες διευθέτησης οφειλών και ειδικής διαχείρισης των άρθρων 61 επ. του ν. 4307/2014. Εφόσον οι εταιρίες συμμετάσχουν σε οποιαδήποτε δίκη με την ιδιότητα του μη δικαιούχου διαδίκου το δεδικασμένο της απόφασης ισχύει υπέρ και κατά του κυρίου της απαίτησης.

5. Οι εταιρίες διαχείρισης δύνανται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, να προσλαμβάνουν Εταιρείες Ενημέρωσης Οφειλετών για Ληξιπρόθεσμες Οφειλές, που

λειτουργούν σύμφωνα με το ν. 3758/2009, η αντίστοιχου σκοπού εταιρίες που λειτουργούν σε κράτος-μέλος της Ε.Ε. ή κράτος του ΕΟΧ.

### **Άρθρο 3**

#### **Συμβάσεις πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων από συμβάσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων και πιστώσεων**

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος, τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν εκτός Ελλάδος και οι εταιρίες ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν. 3156/2003 (Α΄ 157) και οι Εταιρίες Μεταβίβασης Απαιτήσεων του παρόντος νόμου, δύνανται να πωλούν και μεταβιβάζουν σε πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και Εταιρίες Μεταβίβασης Απαιτήσεων του παρόντος νόμου, απαιτήσεις τους από συμβάσεις χορήγησης κάθε μορφής δανείων και πιστώσεων, τα οποία έχουν καθυστέρηση μεγαλύτερη των ενενήντα (90) ημερών.

2. Η σύμβαση πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου υπάγεται σε συστατικό έγγραφο τύπου και αντικείμενο της μπορεί να είναι μεμονωμένες απαιτήσεις ή ομάδες απαιτήσεων κατά οποιουδήποτε δανειολήπτη, μη εφαρμοζομένου στην περίπτωση αυτή του άρθρου 479 ΑΚ. Σε περίπτωση πώλησης ομάδας απαιτήσεων κατά του ίδιου του δανειολήπτη, δύνανται να περιληφθούν σε αυτήν και απαιτήσεις από συμβάσεις χορήγησης κάθε μορφής δανείων και πιστώσεων που εξυπηρετούνται κανονικά με την προϋπόθεση ότι στην ομάδα αυτή περιλαμβάνονται απαιτήσεις από συμβάσεις χορήγησης δανείων και πιστώσεων που δεν εξυπηρετούνται. Άλλα δικαιώματα, ακόμα αν δεν αποτελούν παρεπόμενα δικαιώματα κατά την έννοια του άρθρου 458 ΑΚ, εφόσον συνδέονται με τις μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις, μπορούν να μεταβιβάζονται μαζί με αυτές. Η πώληση των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 513 επ. ΑΚ, η δε μεταβίβαση από τις διατάξεις των άρθρων 455 επ. ΑΚ, εφόσον οι διατάξεις αυτές δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

3. Αναγκαία προϋπόθεση για να προσφερθούν προς πώληση απαιτήσεις της παραγράφου 1 είναι να έχει προσκληθεί με εξώδικη πρόσκληση ο δανειολήπτης και ο εγγυητής εντός δώδεκα (12) μηνών προ της προσφοράς να ρυθμίσει ή διακανονίσει τις οφειλές του. Εξαιρούνται απαιτήσεις επίδικες ή επιδικασθείσες και απαιτήσεις κατά οφειλετών μη συνεργάσιμων κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4224/2013 όπως αυτοί ισχύουν.

4. Η σύμβαση πώλησης και μεταβίβασης της παραγράφου 1 καταχωρίζεται σε περίληψη που περιέχει τα ουσιώδη στοιχεία αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 2844/2000 (Α΄ 220), και τυχόν συμφωνίες μεταξύ μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος ή εταιρίας ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν. 3156/2003 και δανειολήπτην περί ανεκχώρητου των μεταξύ τους απαιτήσεων δεν αντιτάσσονται στον εκδοχέα. Από την καταχώριση της σχετικής σύμβασης επέρχεται η μεταβίβαση των πωλούμενων απαιτήσεων του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος. Ο εκχωρητής θεωρείται αντίκλητος του εκδοχέα για οποιαδήποτε κοινοποίηση σχετίζεται με τη μεταβιβαθείσα απαίτηση.

5. Απαραίτητη είναι η καταχώριση της σύμβασης αυ-

τής στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού. Αναγγελία της καταχώρισης γίνεται προς τους οφειλέτες και τους εγγυητές, έστω και με κάθε πρόσφορο μέσο. Πριν από την καταχώριση δεν αποκτώνται έναντι τρίτων δικαιώματα που απορρέουν από τη μεταβίβαση απαιτήσεων της παραγράφου 1. Καταβολή προς το πιστωτικό ίδρυμα ή την εταιρία ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν. 3156/2003 (Α΄ 157) πριν από την αναγγελία ελευθερώνει τον δανειολήπτη έναντι του μεταβιβάζοντος και των ελκόντων δικαιώματα από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.

6. Καταπιστευτική μεταβίβαση των απαιτήσεων του πιστωτικού ιδρύματος ή της εταιρίας ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν. 3156/2003 δεν επιτρέπεται και οποιοσδήποτε καταπιστευτικός όρος δεν ισχύει. Επιτρέπεται η αναπροσαρμογή ή πίστωση του τιμήματος της πώλησης και η υπαναχώρηση από τη σύμβαση πώλησης κατά τους όρους της σχετικής συμβάσεως και τις διατάξεις των άρθρων 513 επ. ΑΚ.

7. Αν η μεταβιβαζόμενη απαίτηση του πιστωτικού ιδρύματος ή της εταιρείας ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν. 3156/2003 ασφαρίζεται με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης ή ενέχυρο ή άλλο παρεπόμενο δικαίωμα ή πρόνομο, το οποίο έχει υποβληθεί σε δημοσιότητα με καταχώριση σε δημόσιο βιβλίο ή αρχείο, για τη σημείωση της μεταβολής του δικαιούχου είναι απαραίτητη η καταχώριση της βεβαίωσης στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 και σχετική μνεία σε περίληψη του εμπράγματος βάρους, του παρεπόμενου δικαιώματος ή του προνομίου. Από την καταχώριση για κάθε ενέχυρο σε σχέση με τις μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις του πιστωτικού ιδρύματος ή της εταιρείας ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν. 3156/2003 επέρχονται τα αποτελέσματα των άρθρων 39 και 44 του ν.δ. 17.7/13.8.1923.

8. Στις περιπτώσεις πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων του παρόντος νόμου, καθώς και σε περιπτώσεις ανάθεσης διαχείρισης, δεν χειροτερεύει η ουσιαστική και δικονομική θέση του οφειλέτη και του εγγυητή.

9. Η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου αναστέλλεται ως προς τις καταναλωτικές δανειακές συμβάσεις και πιστώσεις, τις δανειακές συμβάσεις με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης πρώτης κατοικίας και τα δάνεια και τις πιστώσεις προς σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται από τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 (Επίσημη Εφημερίδα L124/20.5.2003), καθώς και τα δάνεια με εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου, μέχρι την 15η Φεβρουαρίου 2016. Το εφαρμοστικό πλαίσιο της μεταβίβασης των παραπάνω κατηγοριών απαιτήσεων θα καθοριστεί νομοθετικά καταλλήλως.

### **Άρθρο 4**

1. Η μη καταχώριση στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων («ΚΗΜΔΗΣ») του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 (Α΄ 204) των προκηρύξεων, διακηρύξεων, αποφάσεων ανάθεσης ή κατακύρωσης και των συμβάσεων δεν επηρεάζει την ισχύ των πράξεων αυτών. Η παρούσα διάταξη ισχύει από 8.8.2015.

2. Η μη καταχώριση στο ΚΗΜΔΗΣ πριν την εκτέλεση οποιασδήποτε δαπάνης, των απαιτούμενων από το νόμο πράξεων και στοιχείων δημοσίων συμβάσεων, που αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα έργα και ενέργειες τε-

χνικής βοήθειας / υποστήριξης της εφαρμογής των προγραμματικών περιόδων 2007-2013 και 2014-2020, δεν επηρεάζει τη νομιμότητα, την κανονικότητα και την επιλεξιμότητα των σχετικών δαπανών. Τα ανωτέρω στοιχεία θα πρέπει να καταχωρηθούν από το αρμόδιο όργανο μέχρι και τις 31.1.2016. Σε διαφορετική περίπτωση θα εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις περί δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων.

### Άρθρο 5

1. Η παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 4320/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η παρ. 1 του άρθρου 201 του ν. 4281/2014 τροποποιείται ως ακολούθως:

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος Μέρους Β΄ αρχίζει από την 29η Φεβρουαρίου 2016, εκτός αν ορίζεται άλλως στις επιμέρους διατάξεις αυτού.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4320/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η παρ. 8 του άρθρου 139 του ν. 4281/2014 τροποποιείται ως ακολούθως:

8. Η δημοσίευση της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 152 του παρόντος νόμου, αντικαθιστά την υποχρέωση δημοσίευσης στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Η δημοσίευση των προκηρύξεων στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως εξακολουθεί να ισχύει έως την έναρξη ισχύος του άρθρου 152 και καταλαμβάνει και τις προκηρύξεις που θα έχουν αποσταλεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι την προηγούμενη της έναρξης ισχύος του άρθρου 152.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 4320/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι παράγραφοι 1-11 του άρθρου 2 του ν. 2286/1995 καταργούνται από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Κατ' εξαίρεση εξακολουθούν να ισχύουν μόνο για το Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (ΕΠΠ) έτους 2014 και προγενέστερων αυτού.»

### Άρθρο 6

#### Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4314/2014 (Α΄ 265)

1. Στην περίπτωση β΄ της παρ. 5 του άρθρου 13, μετά τις λέξεις «π.δ. 98/1996» τίθεται κόμμα και προστίθεται η φράση «την οποία δύνανται να εφαρμόζουν αναλογικά και οι Περιφέρειες».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 16 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σε κάθε Υπουργείο δύναται να συνιστάται Ειδική Υπηρεσία με την ονομασία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ», στην οποία προστίθεται η ονομασία κάθε Υπουργείου.

Σε κάθε Υπουργείο στο οποίο, βάσει του π.δ. 73/2015 (Α΄ 116), προβλέπεται θέση Αναπληρωτή Υπουργού, δύνανται επίσης να συνιστάται Ειδική Υπηρεσία με την ονομασία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ» στην οποία προστίθεται η ονομασία του Υπουργείου και του Τομέα αρμοδιότητας του Αναπληρωτή Υπουργού.

Οι ως άνω Επιτελικές Δομές δεν εντάσσονται στον οργανισμό του οικείου Υπουργείου. Με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 58 του παρόντος νόμου υπάγονται στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό, Αναπληρωτή Υπουργό, Γενικό ή Αναπληρωτή Γενικό ή Ειδικό Γραμματέα κα-

τά περίπτωση.»

3. Το άρθρο 18 τροποποιείται ως ακολούθως:

«α) Η παράγραφος 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων, η οποία συστάθηκε με την κ.υ.α. 10756/9.10.2002 (Β΄ 1343) όπως ισχύει, μετονομάζεται σε «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Τομέα Παιδείας.»»

β) Η παράγραφος 12 αναριθμείται ως 13 και προστίθεται νέα παράγραφος 12 ως εξής:

«12. Στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων συνιστάται νέα Ειδική Υπηρεσία με την ονομασία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Τομέα Υποδομών και Μεταφορών.»»

4. Στο τέλος του άρθρου 53 προστίθεται νέα παράγραφος 6 ως εξής:

«Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων στους Τομείς της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ), η οποία συστάθηκε με την κ.υ.α. 15137/30.7.2008 (Β΄ 1540), όπως ισχύει, δύναται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ή του οικείου Περιφερειάρχη, να αναλαμβάνει τη διαχείριση μέρους τομεακού ή περιφερειακού ΕΠ αντιστοίχως, ή συγκεκριμένα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής του εν λόγω ΕΠ για δράσεις κρατικών ενισχύσεων στους τομείς της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας για την ΠΠ 2014-2020, επιπροσθέτως των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στην κοινή υπουργική απόφαση σύστασης και στις τυχόν αποφάσεις εκχώρησης αρμοδιοτήτων Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης για την ΠΠ 2007-2013.»

5. Στο τέλος του άρθρου 59 προστίθενται παράγραφοι 19 και 20 ως εξής:

«19. Προσκήσεις, αποφάσεις ένταξης και κάθε άλλη αναγκαία πράξη που αφορά στη διαχείριση πράξεων στο πλαίσιο των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2007-2013 που εκδόθηκαν, από τις 23.12.2014 και μέχρι τις 30.1.2015, από το προ της ισχύος του ν. 4314/2014 κατά περίπτωση όργανο διαχείρισης ή εποπτείας της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΣΠΑ 2007-2013, είναι νόμιμες.»

«20. Για τις Ειδικές Υπηρεσίες που συστήνονται ή συγχωνεύονται ή αναδιαρθρώνονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 2 του άρθρου 39, οι αποφάσεις του άρθρου 58 παράγραφοι 1 και 3 δύνανται να περιλαμβάνουν διατάξεις για τα τυπικά, ουσιαστικά ή/και πρόσθετα προσόντα των Προϊσταμένων των Υπηρεσιών και των Μονάδων τους και των στελεχών, εφόσον δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Οι διατάξεις περί προσόντων προϊσταμένων Ειδικών Υπηρεσιών και Μονάδων που περιλαμβάνονται στις ανωτέρω αποφάσεις ισχύουν έως την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 2 του άρθρου 39.»

6. Η παρ. 3 του άρθρου 70 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Δικαιούχοι πράξεων τεχνικής βοήθειας του ΠΑΑ και του ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας ορίζονται οι ΕΥΔ ΠΑΑ και ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ, αντίστοιχα, δια των αρμοδίων μονάδων τους, καθώς και η ΜΟΔ Α.Ε.. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να ορίζονται και άλλοι δικαιούχοι τεχνικής βοήθειας των ανωτέρω προγραμμάτων.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**  
**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ**  
**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Μισθολογικές ρυθμίσεις των υπαλλήλων του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), καθώς και των Δ.Ε.Κ.Ο. του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005 (Α΄ 314) και άλλες μισθολογικές διατάξεις.

**Άρθρο 7**  
**Πεδίο εφαρμογής**

1. Στις διατάξεις του παρόντος υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου:

α) των φορέων της περίπτωσης στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143),

β) των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.), της περίπτωσης γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143),

γ) των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (Ο.Κ.Α.),

δ) των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού,

ε) των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.),

στ) των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο κράτος, ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α.- κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας, διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της Διοίκησής τους- ή επιχορηγούνται τακτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, συμπεριλαμβανομένων των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας,

ζ) των Δημοσίων Επιχειρήσεων, Οργανισμών και Ανώνυμων Εταιρειών (Δ.Ε.Κ.Ο.), που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Α΄ του ν.3429/2005 (Α΄ 314),

η) οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

θ) οι υπάλληλοι της Γραμματείας των Δικαστηρίων και Εισαγγελιών, των Εμμισθων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων της χώρας,

ι) οι ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου και οι μόνιμοι αγροτικοί ιατροί,

ια) οι υπάλληλοι της Βουλής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της,

ιβ) οι υπάλληλοι και το ειδικό επιστημονικό προσωπικό των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.), της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων,

ιγ) οι υπάλληλοι των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.), της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.) και της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝ.Π.Ε),

ιδ) οι υπάλληλοι των Γενικών και Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων,

ιε) οι υπάλληλοι της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.),

ιστ) το προσωπικό των νομικών προσώπων της Ανατολικής Ορθόδοξου Εκκλησίας του Χριστού, των εξομοιού-

μενων προς αυτά κατά την παρ. 3 του άρθρου 63 του ν. 3801/2009 (Α΄ 163) των λοιπών εκκλησιών, δογμάτων και κατά το άρθρο 13 του Συντάγματος γνωστών θρησκειών, που επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό,

ιζ) οι μετακλητοί υπάλληλοι, οι ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες, καθώς και οι επιστημονικοί συνεργάτες της Γενικής Γραμματείας του Πρωθυπουργού, της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού, των Πολιτικών Γραφείων των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών, των Γενικών, Αναπληρωτών Γενικών και Ειδικών Γραμματέων των Υπουργείων, των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των Διοικητών, Υποδιοικητών, Προέδρων, Αντιπροέδρων ή Διευθυνόντων Συμβούλων των νομικών προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος,

ιη) τα μέλη του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των Α.Ε.Ι., μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195) και

ιθ) οι δικηγόροι που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση πάγιας και περιοδικής έμμισθης εντολής στους φορείς που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος.

2. Δεν υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος:

α) το ναυτικό προσωπικό του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.), με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 28,

β) το καλλιτεχνικό προσωπικό των Ν.Π.Ι.Δ. με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 28,

γ) οι κατηγορίες υπαλλήλων ή λειτουργών που ορίζονται στις διατάξεις του Μέρους Β΄ του ν. 3205/2003 (Α΄ 297), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, καθώς και οι εν γένει αμειβόμενοι με ειδικά μισθολόγια, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 15 και 28,

δ) οι Δημόσιες Επιχειρήσεις, Οργανισμοί και Ανώνυμες Εταιρείες (Δ.Ε.Κ.Ο.), που υπάγονται, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 3429/2005 (Α΄ 314), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 28.

**Άρθρο 8**  
**Αποσύνδεση μισθού - βαθμού**

1. Το προσωπικό της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου εξελίσσεται, ανεξάρτητα από το βαθμό που κάθε φορά κατέχει, σε μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.), όπως αυτά ορίζονται στο επόμενο άρθρο.

2. Οι υπάλληλοι που ανήκουν στην ίδια κατηγορία και έχουν το ίδιο μισθολογικό κλιμάκιο δικαιούνται το βασικό μισθό που αντιστοιχεί σε αυτό, ανεξάρτητα από τον κλάδο στον οποίο ανήκει η θέση τους.

**Άρθρο 9**  
**Μισθολογικά κλιμάκια και κατάταξη των υπαλλήλων**

1. Τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων των κατηγοριών :

- Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών αλλοδαπής,

- Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών ημεδαπής ή



αλλοδαπής,

- Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.) και
- Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (Υ.Ε.)

ορίζονται ως εξής:

Σε δεκαεννέα (19) για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Τ.Ε. και Π.Ε. και σε δεκατρία (13) για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Υ.Ε. και Δ.Ε.. Οι υπάλληλοι των κατηγοριών Τ.Ε. και Π.Ε. εξελίσσονται σε αυτά με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 19, ενώ των κατηγοριών Υ.Ε. και Δ.Ε. με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 13.

2. Υπάλληλοι των κατηγοριών Τ.Ε. ή Π.Ε. χωρίς πτυχίο ή δίπλωμα Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Τ.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) αντίστοιχα, ή ισότιμο με αυτά, εξελίσσονται στα Μ.Κ. της Δ.Ε. κατηγορίας με εισαγωγικό το Μ.Κ. 2 αυτής.

3. α. Κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών ετήσιας τουλάχιστον φοίτησης, για τίτλους που έχουν χορηγηθεί μετά τη λήψη του πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προωθούνται κατά δύο (2) Μ.Κ. στην κατηγορία που ανήκουν, ενώ οι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος κατά έξι (6) Μ.Κ..

β. Η κατάταξη στα Μ.Κ. της προηγούμενης περίπτωσης πραγματοποιείται μόνο όταν το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών είναι συναφές με το αντικείμενο απασχόλησης του υπαλλήλου, όπως προκύπτει από την προκήρυξη της θέσεως κατά την πλήρωση ή την περιγραφή της θέσης εργασίας από τον οργανισμό της Υπηρεσίας. Για τη συνδρομή ή όχι της προϋπόθεσης αυτής αποφαιίνεται το αρμόδιο, για την αναγνώριση των τίτλων αυτών, όργανο. Επί της απόφασης αυτής δύναται να ασκηθεί ένσταση η οποία εξετάζεται από ειδική επιτροπή του Α.Σ.Ε.Π., η οποία συστήνεται με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Η νέα κατάταξη και τα οικονομικά αποτελέσματα αυτής ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

γ. Οι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης εξελίσσονται στα Μ.Κ. της κατηγορίας που ανήκουν με εισαγωγικό το Μ.Κ. 6. Στην περίπτωση αυτών που αποφοίτησαν με άριστα αναγνωρίζεται ένα (1) επιπλέον έτος για τη μισθολογική τους εξέλιξη.

δ. Σε περίπτωση κατοχής πλέον του ενός των τίτλων των περιπτώσεων α' και γ', οι υπάλληλοι εξελίσσονται στα Μ.Κ. που προβλέπονται για τον ανώτερο τίτλο σπουδών.

4. Οι προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων, οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης, καθώς και οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους, κατατάσσονται στο καταληκτικό Μ.Κ. της κατηγορίας τους, πολλαπλασιαζόμενου του αντίστοιχου βασικού μισθού με το συντελεστή 1,2.

Το ανωτέρω ποσό στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ.

5. α. Οι Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων κατατάσσονται στο καταληκτικό Μ.Κ. της Π.Ε. κατηγορίας, πολλαπλασιαζόμενου του αντίστοιχου βασικού μισθού με το συντελεστή 1,5.

β. Οι Αναπληρωτές Γενικοί Γραμματείς και οι Ειδικοί Γραμματείς Υπουργείων κατατάσσονται στο καταληκτικό Μ.Κ. της Π.Ε. κατηγορίας, πολλαπλασιαζόμενου του αντίστοιχου βασικού μισθού με το συντελεστή 1,3.

γ. Οι υπάλληλοι της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων 1ου και 2ου βαθμού λαμβάνουν το εβδομήντα τοις εκατό (70%) και εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) αντίστοιχα του βασικού μισθού του Ειδικού Γραμματέα.

Τα ανωτέρω ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ.

6. α. Οι Διευθυντές των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών κατατάσσονται στο καταληκτικό Μ.Κ. της Π.Ε. κατηγορίας.

β. Οι ειδικοί σύμβουλοι των Γενικών Γραμματειών του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης, της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού, των λοιπών μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών, των Γενικών, Αναπληρωτών Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, καθώς και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, κατατάσσονται ως εξής: οι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου σπουδών στο Μ.Κ. 17 της κατηγορίας τους, οι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) στο Μ.Κ. 16 της κατηγορίας τους. Οι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο Μ.Κ. 15 της κατηγορίας τους. Οι λοιποί κατατάσσονται στο Μ.Κ. 13 της κατηγορίας τους.

γ. Οι ειδικοί συνεργάτες των Γενικών Γραμματειών του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης, των λοιπών μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών, των Γενικών, Αναπληρωτών Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, καθώς και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, κατατάσσονται ως εξής:

Οι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου σπουδών στο Μ.Κ. 15 της κατηγορίας τους, οι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) στο Μ.Κ. 14 της κατηγορίας τους. Οι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο Μ.Κ. 13 της κατηγορίας τους. Οι κάτοχοι πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης στο Μ.Κ. 11 της κατηγορίας τους. Οι λοιποί κατατάσσονται στο Μ.Κ. 13 της κατηγορίας που ανήκουν.

δ. Οι λοιποί μετακλητοί κατατάσσονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 3.

7. Οι μηνιαίες αποδοχές των προϊσταμένων των ειδικών γραφείων της Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού, της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού, είναι ίσες με αυτές των υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων 1ου βαθμού.

8. Οι ειδικοί σύμβουλοι, ειδικοί συνεργάτες και επιστημονικοί συνεργάτες των Περιφερειών της χώρας κατατάσσονται ως εξής:

Οι ειδικοί σύμβουλοι στο Μ.Κ. 10 της Π.Ε. κατηγορίας. Οι ειδικοί συνεργάτες στο Μ.Κ. 9 της Π.Ε. κατηγορίας και οι επιστημονικοί συνεργάτες στο Μ.Κ. 11 της Π.Ε. κατηγορίας.

9. Οι ειδικοί σύμβουλοι, ειδικοί συνεργάτες και επιστημονικοί συνεργάτες των Δήμων και των Συνδέσμων Δήμων κατατάσσονται ως εξής:

- α. για Δήμους μέχρι 20.000 κατοίκους.
  - i. Ειδικοί Σύμβουλοι στο Μ.Κ. 4 της Π.Ε. κατηγορίας.
  - ii. Επιστημονικοί Συνεργάτες στο Μ.Κ. 2 της Π.Ε. κατηγορίας.
  - iii. Ειδικοί συνεργάτες στο Μ.Κ. 1 της Π.Ε. κατηγορίας.
- β. για Δήμους μέχρι από 20.000 έως 100.000 κατοίκους.
  - i. Ειδικοί Σύμβουλοι στο Μ.Κ. 5 της Π.Ε. κατηγορίας.
  - ii. Επιστημονικοί Συνεργάτες στο Μ.Κ. 4 της Π.Ε. κατηγορίας.
  - iii. Ειδικοί συνεργάτες στο Μ.Κ. 2 της Π.Ε. κατηγορίας.
- γ. για Δήμους μέχρι από 100.000 κατοίκους και άνω.

i. Ειδικοί Σύμβουλοι στο Μ.Κ. 7 της Π.Ε. κατηγορίας.  
 ii. Επιστημονικοί Συνεργάτες στο Μ.Κ. 5 της Π.Ε. κατηγορίας.

iii. Ειδικοί συνεργάτες στο Μ.Κ. 4 της Π.Ε. κατηγορίας.

10. Οι δικηγόροι που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση πάγιας και περιοδικής έμμισθης εντολής στους φορείς που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, κατατάσσονται ως εξής:

α. Οι δικηγόροι στο Πρωτοδικείο στο Μ.Κ. 3 της Π.Ε. κατηγορίας,

β. οι δικηγόροι στο Εφετείο στο Μ.Κ. 10 της Π.Ε. κατηγορίας και

γ. οι δικηγόροι στον Άρειο Πάγο στο Μ.Κ. 15 της Π.Ε. κατηγορίας.

Για τους ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 11.

### Άρθρο 10

#### Μισθολογικά κλιμάκια εισόδου στην Υπηρεσία

1. Ο διοριζόμενος υπάλληλος εισέρχεται στην Υπηρεσία με το εισαγωγικό μισθολογικό κλιμάκιο της κατηγορίας στην οποία ανήκει ή στο μισθολογικό κλιμάκιο, που προβλέπεται από τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου.

2. Όπου από ισχύουσες ειδικές διατάξεις προβλέπεται η πλήρωση της θέσης προϊσταμένου οργανικής μονάδας με απευθείας διορισμό, απόσπαση, τοποθέτηση ή διάθεση, ο διοριζόμενος στη θέση αυτή εισέρχεται στην Υπηρεσία με το μισθολογικό κλιμάκιο της οικείας κατηγορίας και κλάδου, το οποίο αντιστοιχεί στα έτη υπηρεσίας της θέσης που καταλαμβάνει, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

### Άρθρο 11

#### Χρόνος και τρόπος μισθολογικής εξέλιξης

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων όλων των κατηγοριών, από κατώτερο σε ανώτερο μισθολογικό κλιμάκιο, απαιτείται υπηρεσία ως εξής:

α. Για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Υ.Ε. και Δ.Ε. υπηρεσία τριών (3) ετών σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο.

β. Για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Τ.Ε. και Π.Ε. υπηρεσία δύο (2) ετών σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο.

2. Για τη μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων από το κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο στο αμέσως ανώτερο, απαιτείται να έχει συμπληρωθεί ο καθορισμένος χρόνος υπηρεσίας στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο εξέλιξη του υπαλλήλου γίνεται με πράξη του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4.α. Ως προϋπηρεσία, που αναγνωρίζεται για την εξέλιξη των υπαλλήλων, που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, στα μισθολογικά κλιμάκια του άρθρου 9 του παρόντος, λαμβάνεται η υπηρεσία που προσφέρεται σε φορείς της παραγράφου 1 του άρθρου 7 των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σχέση εξαρτημένης εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου.

β. Απαραίτητη προϋπόθεση για την αναγνώριση των ανωτέρω προϋπηρεσιών, είναι να μην έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί για τη χορήγηση καμίας άλλης οικονομικής πα-

ροχής ή αναγνώρισης συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Η αναγνώριση των ανωτέρω προϋπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου ή άλλου αρμοδίου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

### Άρθρο 12

#### Πρωθυμμένη μισθολογική εξέλιξη

1. Υπάλληλοι όλων των κατηγοριών, οι οποίοι, σύμφωνα με τις σχετικές περί αξιολόγησης των υπαλλήλων διατάξεις, βαθμολογούνται με άριστα κατά μέσο όρο σε τρεις (3) συνεχόμενες ετήσιες αξιολογήσεις, δύνανται να εξελίσσονται ταχύτερα στη μισθολογική κλίμακα της κατηγορίας τους, λαμβάνοντας ένα (1) επιπλέον μισθολογικό κλιμάκιο.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της πρωθυμμένης μισθολογικής εξέλιξης, η οποία χορηγείται σε τακτά χρονικά διαστήματα τα οποία απέχουν μεταξύ τους τουλάχιστον τρία (3) έτη. Με την ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζεται το ποσοστό επί του αριθμού των υπαλλήλων, το οποίο θα κυμαίνεται μεταξύ του 5% και 15% του συνολικού αριθμού των υπαλλήλων που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, λαμβανομένης υπόψη της εκάστοτε δημοσιονομικής συγκυρίας.

3. Στις περιπτώσεις που ο υπάλληλος κατά τη διαδικασία αξιολόγησης, βαθμολογείται ως ανεπαρκής ή ακατάλληλος για την υπηρεσία, διερευνάται η δυνατότητα εφοδιασμού του με επιπλέον κίνητρα διαρκούς επιμόρφωσης ή άλλων δράσεων.

4. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν για όλους τους φορείς που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και εφαρμόζουν τις σχετικές περί αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων διατάξεις. Εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος προβλέπεται και στους φορείς με ανάλογες διατάξεις περί αξιολόγησης του προσωπικού τους.

5. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού θα εφαρμοστούν από 1.1.2018. Κατά την πρώτη εφαρμογή τους θα ληφθούν υπόψη οι ετήσιες αξιολογήσεις των δύο (2) προηγούμενων ετών, με την προϋπόθεση της πλήρους εφαρμογής των προβλεπόμενων περί της αξιολόγησης σχετικών διατάξεων.

### Άρθρο 13

#### Ορισμός αποδοχών

Οι μηνιαίες τακτικές αποδοχές του υπαλλήλου αποτελούνται από το βασικό μισθό, τα επιδόματα και τις παροχές των άρθρων 15, 16, 17, 18 και 19 σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους, καθώς και την προσωπική διαφορά του άρθρου 27.

### Άρθρο 14

#### Βασικός μισθός

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1 της Υ.Ε. κατηγορίας ορίζεται σε επτακόσια ογδόντα (780) ευρώ.

Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών Μ.Κ. της κατηγορίας αυτής διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως

προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό των 780 ευρώ με το συντελεστή 0,0551.

Το προστιθέμενο ποσό στρογγυλοποιείται στο πλησιέστερο ευρώ.

2. Οι βασικοί μισθοί των Μ.Κ. 1 των κατηγοριών Δ.Ε., Τ.Ε. και Π.Ε. προσδιορίζονται με βάση το ποσό των 780 ευρώ, πολλαπλασιαζόμενο με τους παρακάτω συντελεστές, στρογγυλοποιούμενοι στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ
Δ.Ε.	1,10
Τ.Ε.	1,33
Π.Ε.	1,40

Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών Μ.Κ. των ως άνω κατηγοριών διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ποσού των 780 ευρώ με τους ως άνω συντελεστές και στη συνέχεια με το συντελεστή 0,0699 για τη Δ.Ε. κατηγορία, 0,0530 για τη Τ.Ε. κατηγορία και 0,0540 για την Π.Ε. κατηγορία.

#### **Άρθρο 15** **Οικογενειακή παροχή**

1. Για την ενίσχυση της οικογένειας των υπαλλήλων, που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος νόμου, χορηγείται μηνιαία οικογενειακή παροχή, ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση των υπαλλήλων, ως εξής:

Για υπάλληλο με τέκνα ανήλικα ή ανίκανα σωματικά ή πνευματικά για άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον, η παροχή ορίζεται σε πενήντα (50) ευρώ για ένα (1) τέκνο, σε εβδομήντα (70) ευρώ συνολικά για δύο (2) τέκνα, σε εκατόν είκοσι (120) ευρώ συνολικά για τρία (3) τέκνα, σε εκατόν εβδομήντα (170) ευρώ συνολικά για τέσσερα (4) τέκνα και προσαυξάνεται κατά εβδομήντα (70) ευρώ για κάθε επιπλέον τέκνο.

Η κατά τα ανωτέρω παροχή χορηγείται για τέκνα προερχόμενα από γάμο, φυσικά, θετά ή αναγνωρισθέντα, εφόσον είναι άγαμα και δεν υπερβαίνουν το 18ο έτος της ηλικίας τους ή το 19ο έτος, εφόσον φοιτούν στη Μέση Εκπαίδευση.

2. Ειδικά, για τέκνα που φοιτούν στην ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση, καθώς και σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), η παροχή δίδεται μόνο κατά τη διάρκεια του ελάχιστου αριθμού των αναγκαίων για την απονομή των τίτλων σπουδών εξαμήνων, που προβλέπεται από τον οργανισμό κάθε Σχολής και σε καμιά περίπτωση πέρα από τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.

3. Για τη διακοπή της παροχής, λόγω συμπλήρωσης των ανωτέρω, κατά περίπτωση, ορίων, ως ημέρα γέννησης των παιδιών θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους

γέννησής τους και, προκειμένου περί φοιτητών ή σπουδαστών, η λήξη του ακαδημαϊκού ή σπουδαστικού έτους.

4. Η παροχή του παρόντος άρθρου δεν καταβάλλεται στους Γενικούς Γραμματείς Υπουργείων.

#### **Άρθρο 16** **Επίδομα θέσης ευθύνης**

1. Στους προϊστάμενους οργανικών μονάδων καταβάλλεται, για όσο χρόνο ασκούν τα καθήκοντά τους, μηνιαίο επίδομα θέσης ευθύνης οριζόμενο, κατά βαθμίδα θέσης, ως εξής:

α) Προϊστάμενοι Διοίκησης:

αα) Γενικοί Γραμματείς Υπουργείου, χίλια τετρακόσια (1.400) ευρώ.

αβ) Αναπληρωτές Γενικοί Γραμματείς Υπουργείου και Ειδικοί Γραμματείς Υπουργείου, χίλια εκατόν πενήντα (1.150) ευρώ.

αγ) Υπάλληλοι της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων 1ου και 2ου βαθμού, εξακόσια (600) και πεντακόσια πενήντα (550) ευρώ αντίστοιχα.

αδ) Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων και Συντονιστές Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, χίλια (1.000) ευρώ.

αε) Προϊστάμενοι Διευθύνσεων και Προϊστάμενοι των πολιτικών γραφείων των μελών της κυβέρνησης και των υφυπουργών, τετρακόσια πενήντα (450) ευρώ.

αστ) Προϊστάμενοι Υποδιευθύνσεων, τριακόσια πενήντα (350) ευρώ.

αζ) Προϊστάμενοι Τμημάτων, διακόσια ενενήντα (290) ευρώ.

β) Προϊστάμενοι Εκπαίδευσης:

βα) Περιφερειακοί Διευθυντές εννιακόσια (900) ευρώ.

ββ) Προϊστάμενοι Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, πεντακόσια πενήντα (550) ευρώ.

βγ) Προϊστάμενοι Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης, τετρακόσια πενήντα (450) ευρώ.

βδ) Διευθυντές Ενιαίων Λυκείων, Επαγγελματικών Λυκείων, ΚΕ.Δ.Δ.Υ και Ε.Ε.Ε.Κ. και Προϊστάμενοι Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τριακόσια (300) ευρώ και εφόσον τα σχολεία διαθέτουν τουλάχιστον έξι (6) τμήματα, τριακόσια πενήντα (350) ευρώ.

βε) Διευθυντές Γυμνασίων, Επαγγελματικών Σχολών, Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.), Δημοσίων Ι.Ε.Κ., Τετραθέσιων και άνω Δημοτικών Σχολείων και Σχολικών Εργαστηριακών Κέντρων, διακόσια πενήντα (250) ευρώ. Εφόσον τα σχολεία διαθέτουν τουλάχιστον εννέα (9) τμήματα τριακόσια (300) ευρώ.

βστ) Υποδιευθυντές Σχολικών Μονάδων και Σχολικών Εργαστηριακών Κέντρων, Υπεύθυνοι Τομέων Σχολικών Εργαστηριακών Κέντρων, Προϊστάμενοι Τμημάτων Εκπαιδευτικών Θεμάτων των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Υπεύθυνοι Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

βζ) Προϊστάμενοι Μονοθέσιων, Διθέσιων και Τριθέσιων Δημοτικών Σχολείων, Νηπιαγωγείων και Παιδικών Σταθμών, εκατό (100) ευρώ.

γ) Οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων της Ιατρικής και Νοσηλευτικής Υπηρεσίας των Νοσοκομείων, εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

2. Στην περίπτωση που οι δικαιούχοι του εν λόγω επιδόματος απουσιάζουν προσωρινά από τα καθήκοντά τους, κατά τη διάρκεια θεσμοθετημένων αδειών, πλην της κανονικής, για συνεχόμενο χρονικό διάστημα άνω του ενός (1) μήνα, το επίδομα θέσης ευθύνης καταβάλλεται στον υπάλληλο που ασκεί νόμιμα χρέη αναπληρωτή, μέχρι την οριστική επιστροφή του δικαιούχου στα καθήκοντά του.

3. Στην περίπτωση κένωσης ή σύστασης θέσης προϊσταμένου οργανικής μονάδας το ως άνω επίδομα καταβάλλεται στο νόμιμο αναπληρωτή, από την έναρξη της αναπλήρωσης.

4. Επί συρροής αξιώσεων για λήψη του επιδόματος από δύο (2) βαθμίδες καταβάλλεται μόνο το ποσό που αντιστοιχεί στην ανώτερη βαθμίδα.

5. Για τους υπαλλήλους των Ν.Π.Ι.Δ. και των Δ.Ε.Κ.Ο. του κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005, οι οποίοι κατέχουν θέση ευθύνης που δεν αντιστοιχεί στα ανωτέρω οριζόμενα, εκδίδεται απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του αρμόδιου Υπουργού, με την οποία οι εκάστοτε θέσεις ευθύνης, σύμφωνα με τον οργανισμό του φορέα, αντιστοιχίζονται με τις προβλεπόμενες από τις διατάξεις της παραγράφου 1. Μέχρι την έκδοση της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης δεν είναι δυνατή η καταβολή του συγκεκριμένου επιδόματος.

#### **Άρθρο 17**

##### **Αμοιβή συνδεδεμένη με την περιγραφή και αξιολόγηση των θέσεων εργασίας**

1. Στους υπαλλήλους που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, δύναται να χορηγείται αμοιβή η οποία συνδέεται με την περιγραφή και αξιολόγηση της θέσης εργασίας. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση της εν λόγω αμοιβής είναι η αναλυτική περιγραφή, βαθμολόγηση και αξιολόγηση των θέσεων εργασίας του κάθε φορέα. Η περιγραφή, βαθμολόγηση και αξιολόγηση των θέσεων εργασίας κάθε φορέα καθορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα το οποίο θα εκδοθεί μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του καθ' ύλην αρμόδιου υπουργού, έως την 1.1.2018.

2. Το ύψος της αμοιβής της προηγούμενης παραγράφου, η οποία συμψηφίζεται με την τυχόν προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του παρόντος, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησής της καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

#### **Άρθρο 18**

##### **Επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας**

Το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4024/2011 εξακολουθεί να καταβάλλεται στο ίδιο ύψος στους δικαιούχους που έχουν οριστεί με τις υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των ανωτέρω διατάξεων, καθώς και αυτών του άρθρου 67 του ν. 4235/2014 (Α΄ 32), με την επιφύλαξη της επικείμενης ευθυγράμμισης του σχετικού καθεστώτος με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή νομοθεσία έως τις 31.12.2017.

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται για όσο διάστημα οι υπάλληλοι τελούν σε κανονική άδεια, καθώς και σε βρα-

χυρόνια αναρρωτική άδεια έως έξι (6) ημέρες κατ' έτος.

#### **Άρθρο 19**

##### **Επίδομα παραμεθορίων περιοχών**

Στους υπαλλήλους που υπηρετούν σε περιοχές της Θράκης, των νησιών του ανατολικού Αιγαίου, των Δωδεκανήσων και σε απόσταση μέχρι είκοσι (20) χιλιόμετρα από τα σύνορα στους νομούς Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς και Φλώρινας, χορηγείται επίδομα Παραμεθορίων Περιοχών, οριζόμενο σε εκατό (100) ευρώ μηνιαίως.

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι του προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στην Υπηρεσία της περιοχής που δικαιολογεί την καταβολή του. Επίσης καταβάλλεται και για όσο διάστημα οι υπάλληλοι τελούν σε θεσμοθετημένες άδειες (κανονικές, συνδικαλιστικές, διευκόλυνσης υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις, μητρότητας και ανατροφής παιδιού, σε βραχυχρόνια αναρρωτική άδεια έως έξι (6) ημέρες κατ' έτος, καθώς και αυτής που χορηγείται από δημόσια νοσοκομεία, κέντρα υγείας του Δημοσίου, πανεπιστημιακές κλινικές, νοσηλευτικούς σχηματισμούς του Ι.Κ.Α. και ιδιωτικές κλινικές, εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία σε αυτές, η οποία αποδεικνύεται με σχετικό παραστατικό στοιχείο (εισαγωγή, εξιτήριο κ.λπ.).

Για τη συνδρομή όλων των ανωτέρω προϋποθέσεων εκδίδεται κάθε μήνα βεβαίωση του οικείου προϊσταμένου, η οποία συνοδεύει τη μισθοδοτική κατάσταση.

Σε περίπτωση απομάκρυνσης των υπαλλήλων, για οποιονδήποτε λόγο (όπως ενδεικτικά, μετακίνηση, απόσπαση, μετάθεση, μετάταξη, διάθεση) από την περιοχή, η οποία δικαιολογεί τη χορήγησή του, διακόπτεται ισοχρόνως η καταβολή του με ευθύνη του οικείου Προϊσταμένου.

#### **Άρθρο 20**

##### **Αποζημίωση για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου – Αποζημίωση για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου**

A. Αποζημίωση για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου.

1. Η καθιέρωση με αποζημίωση εργασίας καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου των υπαλλήλων, επιτρέπεται μόνο για την αντιμετώπιση εποχικών, έκτακτων ή επειγουσών υπηρεσιακών αναγκών.

Η υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού εγκρίνεται με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, στην οποία αναφέρονται σαφή και συγκεκριμένα στοιχεία που δικαιολογούν την ανωτέρω υπερωριακή εργασία. Στην εν λόγω απόφαση δεν απαιτείται η σύμπραξη του Υπουργού Οικονομικών, όπως προβλέπεται από τις ρυθμίσεις της παρ. 3 του άρθρου 77 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143).

Για το προσωπικό των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων η απόφαση καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας εκδίδεται από το Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Για τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού η απόφαση καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας εκδίδεται από το Δήμαρχο ή τον Περιφερειάρχη, αντίστοιχα ή το εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο.

Για το προσωπικό των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. η από-

φαση καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας εκδίδεται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή το όργανο διοίκησης ή το εξουσιοδοτημένο από αυτό όργανο.

Για το προσωπικό των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.) αρμόδιος για την έκδοση απόφασης καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας του προσωπικού είναι ο Πρόεδρος ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο.

Στις αποφάσεις αυτές καθορίζεται ο αριθμός των υπαλλήλων, το χρονικό διάστημα και οι ώρες υπερωριακής απασχόλησής τους μέσα στα όρια των πιστώσεων του Προϋπολογισμού τους, μη επιτρεπομένης της επιβάρυνσης του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

Οι ανωτέρω αποφάσεις δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύουν από τη δημοσίευσή τους.

Αύξηση των συνολικών αρχικών πιστώσεων του προϋπολογισμού για υπερωριακή εργασία και εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες είναι δυνατή μόνο με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από αιτιολογημένη πρόταση του διατάκτη, με εξαίρεση τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού.

2. Οι ώρες της απασχόλησης καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου ορίζονται ανά εξαμήνο, χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα αυξομείωσης μεταξύ των δύο (2) εξαμήνων μέσα στο έτος, ως εξής:

α. Απογευματινή υπερωριακή εργασία

Για απογευματινή υπερωριακή εργασία μέχρι εκατόν είκοσι (120) ανά υπάλληλο.

Για τα πληρώματα ασθενοφόρων του Ε.Κ.Α.Β. οι ως άνω ώρες ορίζονται μέχρι διακόσιες (200) ανά υπάλληλο.

β. Υπερωριακή εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες.

Για υπερωριακή εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, για υπαλλήλους που ανήκουν σε υπηρεσίες που λειτουργούν, βάσει νόμου είτε όλες τις ημέρες του μήνα είτε σε δωδεκάωρη ή εικοσιτετράωρη βάση, μέχρι ενενήντα έξι (96) ώρες για τις νυχτερινές και μέχρι ενενήντα έξι (96) ώρες για τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, ανά υπάλληλο.

Για το προσωπικό των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού που ανήκει σε υπηρεσίες καθαριότητας, οι οποίες λειτουργούν, βάσει νόμου, σε εικοσιτετράωρη βάση, οι ως άνω ώρες ορίζονται μέχρι εκατόν ογδόντα (180) αντίστοιχα ανά υπάλληλο.

3. Η ωριαία αποζημίωση υπερωριακής εργασίας των υπαλλήλων που απασχολούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραπάνω παραγράφων ορίζεται ως εξής:

α) Για υπερωριακή εργασία απογευματινών ωρών και μέχρι την 22η ώρα, ίση με το ωρομίσθιο.

β) Για νυχτερινή εργασία εργασιμων ημερών που παρέχεται από την 22η ώρα μέχρι την 6η πρωινή, ίση με το ωρομίσθιο αυξημένο κατά είκοσι τοις εκατό (20%).

γ) Για εργασία ημερήσια ή νυχτερινή, που παρέχεται Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες:

αα) Από την 6η πρωινή μέχρι την 22η ώρα, ίση με το ωρομίσθιο αυξημένο κατά τριάντα τοις εκατό (30%).

ββ) Από την 22η ώρα μέχρι την 6η πρωινή, ίση με το ωρομίσθιο αυξημένο κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

Το ωρομίσθιο ορίζεται στο ένα διακοσιοστό ογδοηκοστό (1/280) του βασικού μισθού του μισθολογικού κλιμακίου της εκπαιδευτικής κατηγορίας του κάθε υπαλλήλου.

Το ίδιο ωρομίσθιο ισχύει και για υπαλλήλους, που δεν

υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, οι οποίοι αποσπώνται σε υπηρεσίες του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και Ο.Τ.Α.. Ο υπολογισμός πραγματοποιείται με βάση το μισθολογικό κλιμάκιο που αντιστοιχεί στα έτη υπηρεσίας τους, σε συνάρτηση με τα τυπικά τους προσόντα.

Δεν επιτρέπεται η καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης στους Γενικούς και στους Αναπληρωτές Γενικούς Γραμματείς Υπουργείου, στους Ειδικούς Γραμματείς Υπουργείου, καθώς και στους υπαλλήλους των Ειδικών Θέσεων 1ου και 2ου βαθμού.

Επιτρέπεται η καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους Α1, 2 και 3, στους ειδικούς συμβούλους, ειδικούς συνεργάτες και επιστημονικούς συνεργάτες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Β. Αποζημίωση για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου.

1. Επιτρέπεται η καθιέρωση εργασίας με αποζημίωση κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, προς συμπλήρωση της υποχρεωτικής εβδομαδιαίας, για υπαλλήλους που ανήκουν σε υπηρεσίες που λειτουργούν, βάσει νόμου, είτε όλες τις ημέρες του μήνα είτε σε δωδεκάωρη ή εικοσιτετράωρη βάση, με τη διαδικασία και προϋποθέσεις της παραγράφου Α1 του παρόντος.

2. Η ωριαία αποζημίωση των υπαλλήλων που απασχολούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ορίζεται ως εξής:

α) Για εργασία νυχτερινή εργασιμων ημερών ίση με το σαράντα τοις εκατό (40%) του ωρομισθίου.

β) Για εργασία ημερήσια ή νυχτερινή, που παρέχεται Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες ίση με το εξήντα τοις εκατό (60%) του ωρομισθίου.

Γ. Ειδικές περιπτώσεις.

1. Για το εκπαιδευτικό προσωπικό της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την ανάθεση διδασκαλίας του μαθήματος της ειδικότητάς του, προαιρετικής ή υποχρεωτικής (επιμίσθιο), η ωριαία αμοιβή ορίζεται στο ποσό των δέκα (10) ευρώ και για μέχρι είκοσι (20) ώρες μηνιαίως.

2. Ο αριθμός των ωρών της απογευματινής υπερωριακής απασχόλησης, καθώς και των ωρών της υπερωριακής απασχόλησης με αποζημίωση κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, των υπαλλήλων που αποσπώνται ή διατίθενται ή διορίζονται για την εξυπηρέτηση των κατωτέρω Γραφείων και καλύπτουν οργανικές θέσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες περί αυτών διατάξεις, ορίζεται ως εξής:

α) Για τους υπαλλήλους, καθώς και την προσωπική ασφάλεια και τους οδηγούς, που είναι αποσπασμένοι ή διατίθενται ή διορίζονται στην Προεδρία της Δημοκρατίας, στη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού, στο γραφείο του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, στα γραφεία των Υπουργών, των Αναπληρωτών Υπουργών και των Υφυπουργών και στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, συνολικά το μήνα για κάθε υπάλληλο, ως ακολούθως:

αα) Υπερωριακή εργασία (μέχρι 22ης ώρας) 20 ώρες.

ββ) Νυχτερινή υπερωριακή εργασία.

(από 22ης ώρας μέχρι 6ης πρωινής) 8 ώρες.

γγ) Εργασία τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες

(από 6ης πρωινής μέχρι 22ης ώρας) 12 ώρες.

β) Για τους υπαλλήλους, καθώς και την προσωπική α-

σφάλεια και τους οδηγούς, που είναι αποσπασμένοι ή διατίθενται ή διορίζονται στα γραφεία των Γενικών και Αναπληρωτών Γενικών Γραμματέων Υπουργείων και των Ειδικών Γραμματέων, συνολικά το μήνα για κάθε υπάλληλο, ως ακολούθως:

- αα) Υπερωριακή εργασία (μέχρι 22ης ώρας) 15 ώρες.
- ββ) Νυχτερινή υπερωριακή εργασία (από 22ης ώρας μέχρι 6ης πρωινής) 7 ώρες.
- γγ) Εργασία τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες (από 6ης πρωινής μέχρι 22ης ώρας) 8 ώρες.

Η δαπάνη που προκαλείται από την παραπάνω εργασία των περιπτώσεων α' και β' βαρύνει τις πιστώσεις των προϋπολογισμών των φορέων στους οποίους οι ανωτέρω παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

γ) Για τους υπαλλήλους που είναι αποσπασμένοι ή διατίθενται για την εξυπηρέτηση των Γραφείων των Βουλευτών, των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των Πολιτικών Κομμάτων, καθώς και του Γραφείου του Επιτρόπου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συνολικά το μήνα για κάθε υπάλληλο, ως ακολούθως:

- αα) Υπερωριακή εργασία (μέχρι 22ης ώρας) 14 ώρες.
- ββ) Νυχτερινή υπερωριακή εργασία (από 22ης ώρας μέχρι 6ης πρωινής) 5 ώρες.
- γγ) Εργασία τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες (από 6ης πρωινής μέχρι 22ης ώρας) 6 ώρες.

Οι πιστώσεις για την υπερωριακή απογευματινή, νυχτερινή απασχόληση ή απασχόληση κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες των παραπάνω υπαλλήλων της περίπτωσης γ' των οποίων η μισθοδοσία βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό (Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Υπουργεία, Νοσοκομεία κ.λπ.) εγγράφονται στον προϋπολογισμό των ανωτέρω φορέων για την πληρωμή των αποζημιώσεων.

Για τους υπαλλήλους που διατίθενται ή αποσπώνται στα παραπάνω Γραφεία της ίδιας περίπτωσης γ' από νομικά πρόσωπα και Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, των οποίων η μισθοδοσία δεν βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, η αποζημίωση καταβάλλεται από τις Υπηρεσίες που ανήκουν οργανικά οι παραπάνω υπάλληλοι, για όσο χρονικό διάστημα είναι αποσπασμένοι ή διατίθενται στα προαναφερόμενα γραφεία.

Το ωρομίσθιο της υπερωριακής εργασίας για τους υπαλλήλους όλων των προαναφερόμενων περιπτώσεων α', β' και γ', καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Α3.

3. Ο αριθμός των ωρών νυκτερινής, Κυριακών, πέραν του πενήτηρου και λοιπών εξαιρέσιμων ημερών εργασίας για το φυλακτικό προσωπικό και το προσωπικό καθαριότητας των μουσείων και αρχαιολογικών χώρων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, του Κέντρου Λήψης και Επεξεργασίας Σημάτων Συναγερμού (ΚΕ.Λ.Ε.Σ.Σ.), του προσωπικού των καταστημάτων κράτησης αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των τελωνειακών και φοροελεγκτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και των υπαλλήλων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καθορίζεται με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, κατ' εξαίρεση των διατάξεων της περίπτωσης β' της παραγράφου Α2, στα πλαίσια των συγκεκριμένων σχετικών πιστώσεων.

Το ωρομίσθιο της υπερωριακής εργασίας για όλους τους ανωτέρω υπαλλήλους καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Α3. Η ωριαία αμοιβή για ερ-

γασία πέραν του πενήτηρου είναι ίδια με αυτή που παρέχεται για απογευματινή υπερωριακή εργασία.

Η προκαλούμενη δαπάνη για τις πέραν του πενήτηρου αποζημιώσεις του φυλακτικού προσωπικού και του προσωπικού καθαριότητας των μουσείων και αρχαιολογικών χώρων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού βαρύνει τον προϋπολογισμό του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων και καταβάλλεται από αυτό.

## Άρθρο 21

### Αμοιβές συλλογικών οργάνων

1. Τα κάθε είδους μόνιμα ή προσωρινού χαρακτήρα συλλογικά όργανα (επιτροπές, ομάδες εργασίας κ.λπ.) των φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, τα οποία προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις ή συνιστώνται και συγκροτούνται με διοικητικές πράξεις, λειτουργούν εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας των οικείων Υπηρεσιών ή σε χρόνο που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση και δεν καταβάλλεται καμία αμοιβή ή αποζημίωση στα μέλη τους. Κατ' εξαίρεση στους ιδιώτες - μέλη των ανωτέρω συλλογικών οργάνων καθορίζεται αποζημίωση με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πενήντα (50) ευρώ ανά συνεδρίαση και μέχρι πενήντα (50) συνεδριάσεις ετησίως. Οι ανωτέρω υπουργικές αποφάσεις δεν υπάγονται στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 77 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του συλλογικού οργάνου για την οικονομία της χώρας ή την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και, προκειμένου περί Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και Ο.Τ.Α., με βάση το μέγεθος, τη σπουδαιότητα και τα στοιχεία του προϋπολογισμού τους, επιτρέπεται η λειτουργία τους εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας και εκτός του χρόνου που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση. Σε αυτή την περίπτωση μπορεί να καθορίζεται αποζημίωση κατά μήνα ή κατά συνεδρίαση με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, μόνο εφόσον η σχετική δαπάνη καλύπτεται αποκλειστικά από συγχρηματοδοτούμενα επιχειρησιακά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αποζημίωση αυτή δεν μπορεί να είναι κατά μήνα, μεγαλύτερη από διακόσια πενήντα (250) ευρώ για τον πρόεδρο, διακόσια (200) ευρώ για τα μέλη και εκατόν πενήντα (150) ευρώ για τους γραμματείς. Στους εισηγητές που εκ του νόμου προβλέπεται η συμμετοχή τους, καταβάλλεται αποζημίωση ανά συνεδρίαση, η οποία δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ποσό των είκοσι (20) ευρώ και για μέχρι πενήντα (50) συνεδριάσεις το έτος.

Η ανωτέρω μηνιαία αποζημίωση καταβάλλεται με την προϋπόθεση συμμετοχής σε τέσσερις (4) τουλάχιστον συνεδριάσεις το μήνα. Σε περίπτωση συμμετοχής σε λιγότερες συνεδριάσεις η αποζημίωση περικόπτεται ανάλογα.

3. Το σύνολο των πρόσθετων αμοιβών των υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, δεν μπορεί να υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των συνολικών μηνιαίων αποδοχών της οργανικής τους θέσης. Το σύνολο των πρόσθετων αμοιβών υπολογίζεται κατά το μήνα πραγματοποίησης της αντι-

στοιχης εργασίας.

4. Ειδικά για τους εκπαιδευτικούς και το λοιπό προσωπικό που αποδεδειγμένα συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο στην οργάνωση, διεξαγωγή και υποστήριξη των γενικών και ειδικών εξετάσεων ή άλλης διαδικασίας εισαγωγής στην Ανώτατη Εκπαίδευση και την έκδοση των αποτελεσμάτων επιλογής, καθώς και στις εξετάσεις Ιδιωτικών, Γενικών και Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.) και Επαγγελματικών Σχολών (Ε.ΠΑΚ.) και στις αναβαθμισμένες γραπτών δοκιμών μαθητών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης καθορίζεται αποζημίωση με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, μη τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 3.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι αποζημιώσεις των συμμετεχόντων στην οργάνωση και διεξαγωγή σχολικών αγώνων και διοργανώσεων (αθλητικοί αγώνες και διοργανώσεις, ενδοσχολικής ή τοπικής ή περιφερειακής ή πανελληνίας ή διεθνούς εμβέλειας), καθώς και κάθε είδους συναφείς και αναγκαίες δαπάνες, όπως οι δαπάνες αποζημίωσης (ημερήσιας, ανά αγώνα, αναδιοργάνωση κ.λπ.), μετακίνησης, διαμονής, διατροφής, καθώς και λοιπές δαπάνες, οι οποίες θα περιγράφονται στην εν λόγω κοινή υπουργική απόφαση, μη τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 3.

5. Στις διατάξεις του άρθρου αυτού εμπίπτουν και οι αποζημιώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 2190/1994 (Α' 28).

6. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση Διοικητικών Συμβουλίων ή άλλων οργάνων διοίκησης για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 4 του επόμενου άρθρου.

#### **Άρθρο 22**

##### **Καθορισμός αποδοχών ειδικών κατηγοριών**

1. Οι κάθε είδους αποδοχές των μουσικών των ορχηστρικών συνόλων των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

2. Οι κάθε είδους αποδοχές των δημοσιογράφων που απασχολούνται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 7 καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

3. Η αντιμισθία των Περιφερειάρχων, Αντιπεριφερειάρχων και Προέδρων των Περιφερειακών Συμβουλίων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) δεύτερου βαθμού, καθώς και των Δημάρχων, Αντιδημάρχων και Προέδρων των Δημοτικών Συμβουλίων και των Γενικών Γραμματέων των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

4. Οι κάθε είδους αποδοχές και λοιπές αποζημιώσεις των Προέδρων, Αντιπροέδρων και μελών των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.), των Διοικητών, Αναπληρωτών Διοικητών, Υποδιοικητών, Προέδρων, Αντιπροέδρων, Διευθυνόντων Συμβούλων, και Μελών των Διοικητικών Συμβουλίων και γενικότερα όλων των οργάνων

διοίκησης των Ν.Π.Δ.Δ., των Ν.Π.Ι.Δ. και των Δ.Ε.Κ.Ο. του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005, που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, καθώς και των εν γένει Γενικών Επιθεωρητών, Συντονιστών ή Εισαγγελέων Ελεγκτικών Σωμάτων ή Σωμάτων Επιθεώρησης, του Ειδικού Γραμματέα του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.), καθώς και του Προέδρου, των μελών και του ειδικού επιστημονικού προσωπικού του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων (Σ.Ο.Ε.) καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού.

5. Οι κάθε είδους αποδοχές των ιπτάμενων χειριστών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού.

6. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οι αποδοχές όλων των ανωτέρω εξακολουθούν να καταβάλλονται στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί κατά τον τελευταίο μήνα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 28.

#### **Άρθρο 23**

##### **Αποδοχές αποσπασμένων ή μετακινούμενων υπαλλήλων**

1. Οι υπάλληλοι που αποσπώνται ή μετακινούνται από το φορέα τους σε άλλο φορέα λαμβάνουν τις μηνιαίες τακτικές αποδοχές της οργανικής τους θέσης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησης τους.

2. Η καταβολή των αποδοχών των αποσπασμένων ή μετακινούμενων υπαλλήλων διενεργείται από την υπηρεσία στην οποία τοποθετούνται, εκτός εάν διαφορετικά ορίζεται σε ειδικές διατάξεις.

3. Ειδικά για τις αποσπάσεις και τις μετακινήσεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις στις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, προβλέπεται ότι όλες οι τακτικές αποδοχές, η δαπάνη που προκύπτει από την απόσπαση ή τη μετακίνηση, καθώς και το Επίδομα Υπηρεσίας Αλλοδαπής, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου, της Υπηρεσίας ή του Φορέα στην οποία ανήκει ο μετακινούμενος ή αποσπώμενος υπάλληλος.

#### **Άρθρο 24**

##### **Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων**

1. Οφειλές υπαλλήλων ή λειτουργών των φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, από αχρεωστήτως καταβληθείσες αποδοχές ή αποζημιώσεις εν γένει, δύναται να επιστρέφονται εφάπαξ χωρίς προσαυξήσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

2. Η επιστροφή του καθαρού ποσού συν την αναλογία του φόρου, που έλαβε ο υπάλληλος, δύναται να γίνεται και με παρακράτηση του ενός δέκατου (1/10) των καθαρών μηνιαίων αποδοχών του ή της σύνταξης, εφόσον στο μεταξύ αυτός κατέστη συνταξιούχος.

3. Σε περίπτωση άρνησης επιστροφής των αχρεω-

στήτως καταβληθέντων ποσών της παραγράφου 1, καταλογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του δημόσιου λογιστικού.

4. Τυχόν έφεση κατά των σχετικών πράξεων καταλογισμού ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 80 του ν. 4129/2013 (Α΄ 52). Στις περιπτώσεις υπαλλήλων, που δεν υπάγονται στις ανωτέρω διατάξεις, η έφεση ασκείται ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων.

### **Άρθρο 25**

#### **Γενικές ρυθμίσεις για θέματα αποδοχών**

1. Η αξίωση του υπαλλήλου για αποδοχές αρχίζει από την ανάληψη υπηρεσίας και παύει με τη λύση της υπαλληλικής του σχέσης. Δεν καταβάλλονται αποδοχές, όταν ο υπάλληλος από υπαιτιότητά του δεν παρέσχε υπηρεσία καθόλου ή εν μέρει.

2. Για τον υπολογισμό των αποδοχών ο μήνας λογίζεται για τριάντα (30) ημέρες. Στις περιπτώσεις αποχής του υπαλλήλου από τα καθήκοντά του, λόγω απεργίας, ο μήνας λογίζεται για είκοσι πέντε (25) ημέρες. Στην περίπτωση απεργίας, στην έννοια της οποίας υπάγονται και οι στάσεις εργασίας, γίνεται περικοπή των μεικτών μηνιαίων αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων και των κρατήσεων, εργοδότη και εργαζόμενου, για κύρια και επικουρική σύνταξη, στην περίπτωση που η ημέρα απεργίας αναγνωρίζεται ως συντάξιμη.

3. Ο υπάλληλος κατά τη διάρκεια θέσης σε διαθεσιμότητα δικαιούται τα τρία τέταρτα (3/4) των αποδοχών του, πλην αυτών που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του. Ο χρόνος διαθεσιμότητας δεν λαμβάνεται υπόψη για μισθολογική εξέλιξη.

4. Ο υπάλληλος που τελεί σε κατάσταση αργίας δικαιούται το ήμισυ των αποδοχών του, πλην αυτών που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του. Ο χρόνος αργίας δεν λαμβάνεται υπόψη για μισθολογική εξέλιξη. Ειδικές διατάξεις παραμένουν σε ισχύ. Σε περίπτωση που επιβληθεί η ποινή της απόλυσης, οι αποδοχές που καταβλήθηκαν σε αυτόν κατά το διάστημα της αργίας αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθείσες.

5. Υπάλληλος, ο οποίος επανέρχεται από την κατάσταση της διαθεσιμότητας ή της αργίας ή λόγω πλάνης σχετικά με το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα στα καθήκοντά του δικαιούται πλήρεις αποδοχές από την εκ νέου ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων του. Στην περίπτωση που από οικείες διατάξεις, προβλέπεται επιστροφή αποδοχών για την περίοδο που ο υπάλληλος είχε τεθεί σε αργία, αυτή δεν δύναται να περιλαμβάνει αποδοχές που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του. Στην περίπτωση που ο υπάλληλος επιστρέφει στα καθήκοντά του μετά από τη θέση του σε διαθεσιμότητα με υπαιτιότητα της Υπηρεσίας, για το διάστημα αυτό καταβάλλεται το σύνολο των αποδοχών του.

6. Σε περίπτωση της πειθαρχικής ποινής της επιβολής προστίμου, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, αυτό υπολογίζεται επί των μηνιαίων αποδοχών του υπαλλήλου, αφαιρουμένων των προβλεπόμενων κρατήσεων.

7. Υπάλληλοι μερικής απασχόλησης ή εργαζόμενοι ως ωρομίσθιοι λαμβάνουν αναλογία των αποδοχών αντίστοιχου υπαλλήλου πλήρους απασχόλησης.

8. Οι υπάλληλοι της περίπτωσης ιζ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 7 μπορούν να παραιτούνται από τις αποδο-

χές της θέσης τους μετά από υπεύθυνη δήλωσή τους. Στους υπαλλήλους του προηγούμενου εδαφίου που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, οι αποδοχές τους καταβάλλονται σε δεδουλευμένη βάση στο τέλος κάθε μήνα.

9. Υπάλληλοι που αποσπώνται σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων ή ειδικών συμβούλων ή συνεργατών στις Γενικές Γραμματείες του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης, στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού, στα πολιτικά γραφεία των μελών της Κυβέρνησης ή Υφυπουργών ή Ειδικών Συμβούλων και Ειδικών Συνεργατών των Γενικών, Αναπληρωτών Γενικών Γραμματέων και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, λαμβάνουν με δήλωσή τους είτε τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης, με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους είτε τις αποδοχές της θέσης που αποσπώνται. Τα ανωτέρω ισχύουν και για αυτούς που αποσπώνται σε θέσεις ειδικών συμβούλων, ειδικών ή επιστημονικών συνεργατών στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και στους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού. Σε περίπτωση παράλληλης ανάθεσης καθηκόντων καταβάλλονται οι αποδοχές της οργανικής θέσης και το σαράντα τοις εκατό (40%) του βασικού μισθού της θέσης του μετακλητού.

10. Υπάλληλοι που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, οι οποίοι κατέχουν νόμιμα και δεύτερη έμμισθη θέση σε άλλο φορέα από αυτόν της οργανικής τους θέσης, λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών της θέσης τους και το τριάντα τοις εκατό (30%) των αποδοχών της δεύτερης θέσης στην οποία απασχολούνται.

11. Υπάλληλοι που υπηρετούν σε φορείς που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος και διορίζονται ή αναλαμβάνουν θέση σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ως διοικητές, αναπληρωτές διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι, αντιπρόεδροι, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι ή μέλη πλήρους απασχόλησης, μπορούν να επιλέγουν είτε τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης, με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους είτε τις αποδοχές της θέσης στην οποία διορίζονται.

12. Ως δεύτερη απασχόληση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α΄ 65), νοείται αυτή της οποίας η αμοιβή υπερβαίνει τον εισαγωγικό βασικό μισθό υπαλλήλου κατηγορίας υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

### **Άρθρο 26**

#### **Μεταβατικές διατάξεις - Μισθολογική κατάσταση και εξέλιξη των υπηρετούντων υπαλλήλων**

1. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η μισθολογική κατάσταση των υπαλλήλων στα μισθολογικά κλιμάκια του άρθρου 9 πραγματοποιείται σύμφωνα με τα τυπικά τους προσόντα, το χρόνο υπηρεσίας στο φορέα που υπηρετούν, καθώς και το χρόνο υπηρεσίας, που έχει αναγνωριστεί από το φορέα αυτόν, μέχρι και στις 31.12.2015.

2. Μετά τη μισθολογική κατάσταση της προηγούμενης παραγράφου, η μισθολογική εξέλιξη όλων των υπαλλήλων αναστέλλεται μέχρι τις 31.12.2017. Από 1.1.2018 η μισθολογική εξέλιξη ενεργοποιείται εκ νέου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 συνυπολογιζόμενου και του τυχόν πλεονάζοντος χρόνου, που είχε υπολογισθεί κατά την αρχική κατάσταση, χωρίς όμως να λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την η-



μερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου μέχρι τις 31.12.2017.

3. Τα θέματα του νόμου αυτού δεν αποτελούν αντικείμενο συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Η χορήγηση οποιωνδήποτε άλλων παροχών ή αποζημιώσεων εν γένει, πέραν των προβλεπόμενων στο νόμο αυτόν επιτρέπεται μόνο με τροποποίηση των διατάξεών του.

4. Για τον υπολογισμό της προσαύξησης των αποδοχών λόγω χορήγησης εκπαιδευτικής άδειας, όπου αυτή προβλέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, λαμβάνεται υπόψη μόνο ο βασικός μισθός.

### **Άρθρο 27** **Διασφάλιση αποδοχών**

1. Σε περίπτωση που από τις ρυθμίσεις των διατάξεων του νόμου αυτού προκύπτουν βασικός μισθός ή τακτικές μηνιαίες αποδοχές χαμηλότερες από αυτές που δικαιούνταν ο υπάλληλος στις 31.12.2015, η διαφορά διατηρείται ως προσωπική. Για τον υπολογισμό της προσωπικής διαφοράς δεν λαμβάνεται υπόψη η οικογενειακή παροχή και το επίδομα θέσης ευθύνης. Το επίδομα αυτό λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της προσωπικής διαφοράς, μόνο στην περίπτωση που καταβάλλεται στις αποδοχές του υπαλλήλου τον τελευταίο μήνα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος αλλά δεν προβλέπεται η εκ νέου χορήγησή του με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος. Η νέα αυτή προσωπική διαφορά μειώνεται από οποιαδήποτε μελλοντική αύξηση των αποδοχών του υπαλλήλου πλην της χορήγησης επιδόματος θέσης ευθύνης και της προωθημένης εξέλιξης. Τυχόν αύξηση του επιδόματος θέσης ευθύνης καταβάλλεται στο ακέραιο.

2. Σε περίπτωση που από τις ρυθμίσεις των διατάξεων του νόμου αυτού προκύπτει βασικός μισθός υψηλότερος από αυτόν που ελάμβανε ο υπάλληλος στις 31.12.2015, η αύξηση που προκύπτει χορηγείται σε ισόποσες δόσεις σε χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) ετών. Σε αυτήν την περίπτωση οι λοιπές τακτικές μηνιαίες αποδοχές του υπαλλήλου, πλην του βασικού μισθού, συγκρίνονται με τη διαδικασία της παραγράφου 1. Τυχόν αύξηση του επιδόματος θέσης ευθύνης καταβάλλεται στο ακέραιο.

3. Σε περίπτωση μετάταξης ή μεταφοράς του υπαλλήλου σε άλλο φορέα, η προσωπική διαφορά του παρόντος άρθρου παύει να καταβάλλεται. Εξαιρέση αποτελεί μόνο η υποχρεωτική μετάταξη ή μεταφορά του υπαλλήλου σε άλλο φορέα, λόγω συνολικής ή μερικής μεταφοράς ή κατάργησης της Υπηρεσίας του ή στο πλαίσιο κινητικότητας των υπαλλήλων, όπως αυτή καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών, οπότε η εν λόγω προσωπική διαφορά εξακολουθεί να καταβάλλεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.

4. Η τυχόν ύπαρξη προσωπικής διαφοράς, των υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου καταβάλλεται μόνο για όσο διάστημα οι υπάλληλοι αυτοί εξακολουθούν να παρέχουν αδιάλειπτα τις υπηρεσίες τους με ανανέωση ή παράταση της αρχικής σύμβασης εργασίας τους. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, θεωρείται ότι οι υπάλληλοι ορισμένου χρόνου, κατά την 31.12.2015 έχουν καταταγεί μισθολογικά σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την ίδια

ημέρα διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4024/2011 και όχι αυτές της παραγράφου 7 του άρθρου 7 του ίδιου νόμου. Κατατάξεις που έχουν πραγματοποιηθεί με διαφορετικό τρόπο θεωρούνται νόμιμες και αποδοχές που έχουν καταβληθεί δεν αναζητούνται.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στους υπαλλήλους της περίπτωσης ιζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 7.

### **Άρθρο 28** **Ανώτατο όριο αποδοχών**

1. Οι πάσης φύσεως αποδοχές και πρόσθετες αμοιβές ή απολαβές ή σύνταξη, που καταβάλλονται στους λειτουργούς ή υπαλλήλους ή μισθωτούς με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου των φορέων του άρθρου 7, των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος, απαγορεύεται να υπερβαίνουν τις εκάστοτε αποδοχές Γενικού Γραμματέα Υπουργείου.

Στο ανωτέρω όριο δεν συνυπολογίζεται το επίδομα υπηρεσίας στην αλλοδαπή, όπως προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι αμοιβές από κάθε είδους προγράμματα χρηματοδοτούμενα από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων που επιχορηγούνται και εποπτεύονται από το Κράτος, καθώς και των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι..

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή και για τα αιρετά όργανα, τους διοικητές, αναπληρωτές διοικητές, υποδιοικητές, προέδρους, αντιπροέδρους, τα μέλη εν γένει, τα μέλη των συλλογικών οργάνων διοίκησης, τους διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους και τα μέλη διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 7, καθώς και του προσωπικού, πλην των προέδρων, αντιπροέδρων, διευθυνόντων συμβούλων και μελών των διοικητικών συμβουλίων, των νομικών προσώπων του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005, και των θυγατρικών τους, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) Η πλειοψηφία του Διοικητικού Συμβουλίου έχει διοριστεί ή εκλεγεί από το Δημόσιο ή το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. Α.Ε.) ή άλλα νομικά πρόσωπα των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314), που ενεργούν ως μέτοχοι, μόνοι ή από κοινού,

β) το Δημόσιο ή το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. Α.Ε.) ή άλλα νομικά πρόσωπα των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314), έχουν την πλειοψηφία των μετοχών.

3. Από το όριο που ορίζεται στην παράγραφο 1 εξαιρούνται:

α) Οι δικαστικοί λειτουργοί και το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), για τους οποίους ως ανώτατο όριο αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών ή απολαβών, ορίζονται οι μηνιαίες αποδοχές και τα επιδόματα του Προέδρου του Αρείου Πάγου, όπως ορίζονται με τον εκάστοτε μισθολογικό νόμο για τις αποδοχές των δικαστικών λειτουργών, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη η οικογενειακή παροχή, το επίδομα του άρθρου 56 του ν. 345/1976 (Α' 141), καθώς και η αποζημίωση της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3038/2002 (Α' 180), όπως α-

ντικαταστάθηκε με το άρθρο 89 του ν. 4139/2013 (Α' 74). Το μηνιαίο επίδομα του άρθρου 56 του ν. 345/1976 για τη συμμετοχή των δικαστικών λειτουργών στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (Α.Ε.Δ.) του άρθρου 100 του Συντάγματος, η αποζημίωση της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3038/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 88 του ν. 4139/2013, για τη συμμετοχή τους στο Ειδικό Δικαστήριο των άρθρων 88 παρ. 2 και 99 του Συντάγματος, καθώς και η μηνιαία αποζημίωση της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3086/2002 (Α' 324) για τη συμμετοχή του Προέδρου του Ν.Σ.Κ. στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, καταβάλλονται στους δικαιούχους κατά παρέκκλιση των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου.

β) Οι ιατροί του Ε.Σ.Υ., για τους οποίους ως όριο ορίζεται το προβλεπόμενο στο άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3808/2009 (Α' 227).

### **Άρθρο 29** **Έλεγχος μισθοδοσίας**

1. Η ευθύνη για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος ανήκει στους εκκαθαριστές αποδοχών των υπαλλήλων.

2. Η παρακολούθηση της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος, διενεργείται από τη Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με την παροχή οδηγιών, μέσω επιτόπιων επαληθεύσεων, καθώς και με τη δυνατότητα συμμετοχής των υπαλλήλων της σε ελέγχους που διενεργούνται από τους προβλεπόμενους ελεγκτικούς φορείς.

### **Άρθρο 30** **Αποδοχές του ναυτικού προσωπικού της Ανώνυμης Εταιρείας Διώρυγας Κορίνθου (Α.Ε.ΔΙ.Κ.)**

1. Οι αποδοχές του ναυτικού προσωπικού της Ανώνυμης Εταιρείας Διώρυγας Κορίνθου (Α.Ε.ΔΙ.Κ.) εξαιρούνται από τις διατάξεις του παρόντος και διαμορφώνονται ως εξής:

Α. Βασικοί Μισθοί

α) Για τους Πλοηγούς στο ποσό των 2.940 ευρώ.

β) Για τους Κυβερνήτες Ρ/Κ με δίπλωμα Πλοιάρχου Α', Β' ή Γ' τάξης στο ποσό των 2.000 ευρώ.

γ) Για τους Κυβερνήτες Ρ/Κ με δίπλωμα Κυβερνήτη στο ποσό των 1.825 ευρώ.

δ) Για τους Μηχανικούς Ρ/Κ με δίπλωμα Μηχανικού Α', Β' ή Γ' τάξης στο ποσό των 1.965 ευρώ.

ε) Για τους Μηχανοδηγούς Α' στο ποσό των 1.435 ευρώ.

στ) Για τους Κυβερνήτες Πλοηγίδος (Α/Κ) στο ποσό των 1.720 ευρώ.

ζ) Για τους Ναύτες στο ποσό των 1.330 ευρώ.

η) Για τους Ναυτόπαιδες στο ποσό των 840 ευρώ.

Β. Επίδομα Κυριακών

Σε όλους τους ανωτέρω, πλην των Πλοηγών, καταβάλλεται αμοιβή – επίδομα Κυριακών - μηνιαίως σε ποσοστό είκοσι δύο τοις εκατό (22%) επί των βασικών μισθών τους με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 της 3525.1.9/01/2014 συλλογικής σύμβασης εργασίας των Πληρωμάτων Ρυμουλκών (Β' 1412).

Γ. Αμοιβή νυκτερινής εργασίας, αργιών και υπερωρια-

κής εργασίας

Σε όλους τους ανωτέρω καταβάλλεται επίσης μηνιαίως αμοιβή, για εργασία κατά τις νυκτερινές ώρες, τις αργίες και υπερωριακή εργασία, ο υπολογισμός της οποίας γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της 3525.1.9/01/2014 συλλογικής σύμβασης εργασίας των Πληρωμάτων Ρυμουλκών (Β' 1412), ως εξής:

Πλοηγοί 240 ευρώ

Κυβερνήτες Ρ/Κ με δίπλωμα Πλοιάρχου Α', Β' ή Γ' τάξης 160 ευρώ

Κυβερνήτες Ρ/Κ με δίπλωμα Κυβερνήτη 150 ευρώ

Μηχανικοί Ρ/Κ με δίπλωμα Μηχανικού Α', Β' ή Γ' τάξης 160 ευρώ

Μηχανοδηγοί Α' 115 ευρώ

Κυβερνήτες Πλοηγίδος (Α/Κ) 140 ευρώ

Ναύτες 100 ευρώ

Ναυτόπαιδες 65 ευρώ

2. Πέρα των ανωτέρω αποδοχών δεν καταβάλλεται καμία άλλη αμοιβή.

3. Εξακολουθεί να ισχύει ο περιορισμός του ανωτάτου ορίου απολαβών του άρθρου 28.

4. Τα ποσά των περιπτώσεων Α', Β' και Γ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

### **Άρθρο 31** **Ρύθμιση ειδικών θεμάτων**

1. Στο τέλος της περίπτωσης 2 της υποπαραγράφου Γ1 της παρ. Γ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), προστίθεται νέο εδάφιο, από τότε που ίσχυσε, ως εξής :

«Για τους υπαλλήλους των φορέων της περίπτωσης 12, η αναστολή των διατάξεων του πρώτου εδαφίου ισχύουν από 1.1.2013.»

2. Από την περίπτωση β' της παρ. 13 του άρθρου 9 του ν. 4111/2013 (Α' 18) διαγράφεται, από τότε που ίσχυσε, η φράση «και το προσωπικό της Προεδρίας της Δημοκρατίας».

3. Η διάταξη της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου έκτου του ν. 4079/2012 (Α' 180) καταργείται από τότε που ίσχυσε.

### **Άρθρο 32** **Διατηρούμενα επιδόματα**

Πέραν των προβλεπόμενων αποδοχών και επιδομάτων του παρόντος, εξακολουθούν να καταβάλλονται τα επιδόματα, αμοιβές και αποζημιώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 2606/1998 (Α' 89), της παρ. 22 του άρθρου 9 του ν. 2266/1994 (Α' 218) και της παρ. 4 του άρθρου 72 του ν. 3528/2007 (Α' 26), καθώς και των άρθρων 34 και 34α του ν. 2682/1999 (Α' 16).

### **Άρθρο 33** **Διατηρούμενες διατάξεις**

Εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις:

α. Των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 31 του ν. 4024/2011 μέχρι 31.12.2018. Για τον υπολογισμό του ποσοστού που αναφέρεται στην παράγραφο 5 της ως άνω διάταξης λαμβάνονται υπόψη όλες οι μισθολογικές

και μη μισθολογικές παροχές. Η ευθύνη εφαρμογής των διατάξεων αυτών ανήκει στη διοίκηση των φορέων.

β. Του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4024/2011 με την επιφύλαξη των διατάξεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος.

γ. Της παρ. 1 του άρθρου 124 του ν. 4199/2013 (Α' 216).

δ. Του άρθρου 34 του ν. 4256/2014 (Α' 92).

ε. Του άρθρου 88 του ν. 2071/1992 (Α' 123).

#### **Άρθρο 34** **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α. Οι διατάξεις των άρθρων 12 έως 25, 28, 29, 30 του ν. 4024/2011, καθώς και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις, του άρθρου 31 με την επιφύλαξη της περίπτωσης α' του άρθρου 33 του παρόντος και 32 με την επιφύλαξη της παραγράφου β' του άρθρου 33 του παρόντος.

β. Η περίπτωση 12 της υποπαραγράφου Γ1 της παρ. Γ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

γ. Οι περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 2703/1999 (Α' 72).

δ. Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, κατά το μέρος που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή κατά το μέρος που ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο θέματα που διέπονται από αυτόν.

#### **Άρθρο 35** **Έναρξη ισχύος**

Η έναρξη ισχύος των άρθρων 7 έως 34 αρχίζει από 1.1.2016, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

#### **Άρθρο 36**

Στο τέλος της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011, ως ισχύει, προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Στις ανωτέρω σχετικές συμβάσεις αξιοποίησης με αντικείμενο την παραχώρηση της χρήσης και εκμετάλλευσης των λιμένων και των τουριστικών λιμένων μπορεί να εγκριθεί και να περιληφθεί ρήτρα διαιτησίας. Η σχετική έγκριση και οι όροι διαιτησίας καθορίζονται, χωρίς καμία δέσμευση από άλλη διάταξη, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμοδίου κατά περίπτωση Υπουργού, η οποία εκδίδεται δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία υποβολής προσφορών για τη σύναψη των ανωτέρω συμβάσεων, κατόπιν εισήγησης του ΤΑΙΠΕΔ, η οποία εισήγηση υποβάλλεται δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν την έναρξη της ως άνω προθεσμίας.»

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'** **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,** **ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

### **Άρθρο 37**

#### **Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 4310/2014**

1. Η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι πράξεις/δράσεις/έργα ΕΤΑΚ, που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4314/2014, όπως αυτός ισχύει, και στο οικείο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.»

### **Άρθρο 38**

#### **Τροποποίηση του άρθρου 23 ν. 4310/2014**

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η δημόσια χρηματοδότηση παρέχεται προς τους δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς, τους τεχνολογικούς φορείς, στο πλαίσιο της ΕΣΕΤΑΚ έχει τη μορφή:»

2. Οι παράγραφοι 4, 5 και 6 του άρθρου 23 του ν. 4310/2014 αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Η δημόσια χρηματοδότηση παρέχεται από το πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων προς τους δημόσιους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς, τις επιχειρήσεις και λοιπούς φορείς, με προκηρύξεις του αρμόδιου αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, δράσεων ή προγραμμάτων ΕΤΑΚ, τα οποία εκπονούνται σύμφωνα με τους κανόνες του εθνικού και ενωσιακού δικαίου και δημόσια πρόσκληση προς τους δικαιούχους για υποβολή σχετικών προτάσεων. Η προκήρυξη συνοδεύεται από οδηγούς εφαρμογής και ορίζονται κάθε φορά οι δικαιούχοι της δράσεως ή του προγράμματος.

5. Δημόσια χρηματοδότηση δύναται, επίσης, να παρέχεται και με προκηρύξεις του Περιφερειάρχη εκάστης Περιφέρειας δράσεων ή προγραμμάτων ΕΤΑΚ και δημόσια πρόσκληση προς τους ανωτέρω φορείς, οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι εντός των εδαφικών ορίων της οικείας Περιφέρειας, για υποβολή σχετικών προτάσεων. Η προκήρυξη συνοδεύεται από οδηγούς εφαρμογής και ορίζονται κάθε φορά οι δικαιούχοι της δράσεως ή του προγράμματος. Στις προκηρύξεις αυτές δύναται να συμμετέχουν ως δικαιούχοι και φορείς άλλων περιφερειών της χώρας, εφόσον η συμβολή τους είναι απαραίτητη για την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου προς όφελος της περιφέρειας, που προκηρύσσει το πρόγραμμα. Η συμμετοχή αυτή δεν μπορεί να ξεπερνά το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της δημόσιας χρηματοδότησης του αντίστοιχου έργου. Επιπρόσθετα η δημόσια χρηματοδότηση δύναται να καλύπτει συμμετοχή της περιφέρειας ή φορέων της σε έργα ή δράσεις, που χρηματοδοτούνται από ανταγωνιστικά προγράμματα της Ε.Ε., όπως το εκάστοτε πρόγραμμα πλαίσιο της Ε.Ε. για έρευνα και καινοτομία.

6. Για την καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης, η

οποία καταβάλλεται σε έργα ΕΤΑΚ, που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων, ακολουθούνται οι όροι της προκήρυξης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, καθώς και οι σχετικοί κανόνες, που επιβάλλουν οι Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

3. Μετά την παρ. 8 του άρθρου 23 του ν. 4310/2014 προστίθεται παράγραφος 8Α, η οποία έχει ως εξής:

«8Α. Με τις προκηρύξεις του παρόντος άρθρου μπορεί να προβλέπεται η δυνατότητα πιστοποίησης των δαπανών επιμέρους έργων από ορκωτούς λογιστές/ ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε.. Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης ελέγχου που αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές/ ελεγκτές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης. Οι ορκωτοί λογιστές/ ελεγκτές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη στην οικεία δράση ή πρόγραμμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) εκδίδει ειδικότερες οδηγίες για το περιεχόμενο και τις διαδικασίες υποβολής της έκθεσης ελέγχου. Η δυνατότητα χρήσης των ορκωτών λογιστών αφορά και δράσεις ή προγράμματα, που βρίσκονται σε εξέλιξη και έχουν προκηρυχθεί από τη ΓΓΕΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 274/2000 (Α' 225) κατά παρέκκλιση των σχετικών προβλέψεων των εν λόγω ρυθμίσεων.»

4. Η παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4310/2014 καταργείται.

### **Άρθρο 39**

#### **Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν. 4310/2014**

1. Η παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται αμέσως στους δικαιούχους, με εξατομικευμένη αναφορά της αξιολόγησης και τεκμηρίωση για κάθε κριτήριο αξιολόγησης. Ο φορέας ή ο συντονιστής της πρότασης έχει δικαίωμα υποβολής ένστασης για θέματα που αφορούν τη νομιμότητα της διαδικασίας εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών που αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης αξιολόγησης, ενώπιον τριμελούς ειδικής επιτροπής της παραγράφου 9, που συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της ΓΓΕΤ.»

2. Η παρ. 8 του άρθρου 24 του ν. 4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Η αξιολόγηση των προτάσεων των υποψηφίων για χρηματοδότηση φορέων γίνεται από έναν ή περισσότερους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ή από επιτροπή (ή επιτροπές) εμπειρογνώμωνων, που αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη, ανάλογα με την πολυπλοκότητα και το πλήθος των επιστημονικών πεδίων, που καλύπτει

μία δράση ή πρόγραμμα. Οι εν λόγω εμπειρογνώμονες προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του προς αξιολόγηση έργου. Ο ορισμός των μελών της επιτροπής γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Εάν για ορισμένη αξιολόγηση δεν υπάρχουν στον πίνακα οι απαιτούμενοι για τη συγκεκριμένη περίπτωση ειδικοί επιστήμονες, επιτρέπεται με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μετά από πρόταση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του ΕΣΕΚ, να ορίζονται ως μέλη ειδικοί επιστήμονες της ημεδαπής ή αλλοδαπής που δεν περιλαμβάνονται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Η αμοιβή των μελών της επιτροπής καθορίζεται με βάση τις κείμενες διατάξεις. Στην επιτροπή μπορεί να συμμετέχει και εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών ή της Ένωσης Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων, χωρίς ψήφο. Για την αντιμετώπιση εξειδικευμένων θεμάτων η επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιεί εμπειρογνώμονες, οι οποίοι συντάσσουν σχετική ειδική έκθεση αξιολόγησης και καλούνται από την επιτροπή μπορούν να συμμετέχουν σε αυτή χωρίς ψήφο.»

3. Η παρ. 9 του άρθρου 24 του ν. 4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Η επιτροπή ενστάσεων συνεδριάζει και αποφασίζει μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της ένστασης. Οι αποφάσεις της επιτροπής λαμβάνονται κατά την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, τα οποία δεν μπορεί να είναι λιγότερα των τριών (3). Η απόφαση της επιτροπής διαβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας και γνωστοποιείται στον ενδιαφερόμενο. Κατά των αποφάσεων της επιτροπής ενστάσεων χωρεί διοικητική προσφυγή από όσους έχουν έννομο συμφέρον, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών που αρχίζει από την κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο της απόφασης της επιτροπής ή την πλήρη γνώση της από αυτόν, η οποία ασκείται ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Εισηγητής ορίζεται υπάλληλος της αρμόδιας κάθε φορά υπηρεσίας της ΓΓΕΤ. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της προσφυγής και υπόκειται σε ένδικο μέσα κατά τις κείμενες διατάξεις. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας αυτής, η προσφυγή θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.»

4. Προστίθεται νέες παράγραφοι 15 και 16 στο άρθρο 24 του ν. 4310/2014 ως εξής:

«15. Η απόφαση 2/89316/0025/12.12.2011 (Β' 2911) του Υπουργού Οικονομικών εφαρμόζεται και στη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020.

### **Άρθρο 40**

1. Η παρ. 2 του άρθρου 22 και το άρθρο 94 του ν. 4310/2014 καταργούνται.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄**  
**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ**

**Άρθρο 41**

Η παρ. στ1 του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α΄ 41), όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 15 του ν. 4346/2015 (Α΄ 152), τροποποιείται ως ακολούθως:

«στ1. Καθιερώνεται μηχανισμός αυτόματης επιστροφής clawback για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη. Το όριο δαπανών των δημοσίων νοσοκομείων και των φαρμακείων του ΕΟΠΥΥ για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη, πέραν του οποίου εφαρμόζεται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback), ορίζεται σε πεντακόσια εβδομήντα εκατομμύρια (570.000.000) ευρώ για το έτος 2016, από τα οποία τα πεντακόσια δέκα εκατομμύρια (510.000.000) ευρώ στα δημόσια νοσοκομεία και εξήντα εκατομμύρια (60.000.000) ευρώ στα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ, σε πεντακόσια πενήντα εκατομμύρια (550.000.000) ευρώ για το έτος 2017, από τα οποία τετρακόσια ενενήντα δύο εκατομμύρια και εκατό χιλιάδες (492.100.000) ευρώ στα δημόσια νοσοκομεία και πενήντα επτά εκατομμύρια εννιακόσιες χιλιάδες (57.900.000) ευρώ στα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ και πεντακόσια τριάντα εκατομμύρια (530.000.000) ευρώ για το έτος 2018, από τα οποία τετρακόσια εβδομήντα τέσσερα εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες (474.200.000) ευρώ στα δημόσια νοσοκομεία και πενήντα πέντε εκατομμύρια οκτακόσιες χιλιάδες (55.800.000) ευρώ στα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Οποιαδήποτε φαρμακευτική δαπάνη υπερβαίνει τα παραπάνω καθορισμένα όρια, επιστρέφεται από τις φαρμακευτικές εταιρείες ή τους κάτοχους άδειας αγοράς και καταβάλλεται σε ειδικό λογαριασμό που ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας και τον ΕΟΠΥΥ ή συμπληφίζεται από το Υπουργείο Υγείας και τον ΕΟΠΥΥ με ισόποσες οφειλές για την προμήθεια φαρμακευτικών προϊόντων.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄**  
**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ**  
**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**Άρθρο 42**

1. Η περίπτωση γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ΄ αριθμ. 392169/20.10.1999 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Γεωργίας «Γενικοί κανόνες χρήσης του όρου «Τοπικός Οίνος» ως περιγραφικού στοιχείου επιτραπέζιου οίνου» (Β΄ 1985), όπως ισχύει και κυρώθηκε με το άρθρο 53 του ν. 4036/2012 (Α΄ 8), αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Η μέγιστη στρεμματική απόδοση των ποικιλιών που προορίζονται για παραγωγή τοπικού οίνου (οίνου με Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη - ΠΓΕ), δεν είναι μεγαλύτερη της μέσης στρεμματικής απόδοσης των αντίστοιχων ποικιλιών της ίδιας αμπελουργικής περιοχής για παραγωγή οίνων χωρίς ΠΟΠ /ΠΓΕ, κατά την τελευταία πενταετία, με βάση τα στοιχεία αποδόσεων που διαθέτει η αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, καθώς και σχετικά επιστημονικά δεδομένα εφόσον κρίνεται απαραίτητο. Η απόδοση αυτή δεν πρέπει να οφείλεται σε υπερβολική λίπανση, άρδευση ή εφαρμογή καλλιεργητικών τεχνικών που αποσκοπούν στην αύξηση της ποσότητας σε βάρος της ποιότητας.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.δ. 243/1969 «Περί βελτίωσης και προστασίας της αμπελουργικής παραγωγής» (Α΄ 144), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η μεταποίηση των σταφυλιών σε γλεύκος και του γλεύκους σε οίνο γίνεται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής της ονομασίας προέλευσης του οίνου. Η μεταποίηση αυτή μπορεί να πραγματοποιείται εκτός της οριοθετημένης περιοχής, εφόσον προβλέπεται στις προδιαγραφές του προϊόντος, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης α΄ της παρ. 4 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 607/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 193), όπως ισχύει. Για την απαίτηση αυτή εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, οι διατάξεις των άρθρων 4 και 5 της αριθμ. 5833/155045/12.12.2013 (Β΄ 3324) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

3. Στην περίπτωση β΄ της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4235/2014 (Α΄ 32), στο τέλος του «Υποτομέα κανόνων παραγωγής και διάθεσης τροφίμων μη ζωικής προέλευσης», προστίθεται μη συμμόρφωση με αριθμό 14, ως εξής:

Μη συμμόρφωση	Ύψος προστίμου σε ευρώ
14. Η μη τήρηση της ειδικής νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία των οινολογικών εργαστηρίων από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που λείτουν οινολογικό εργαστήριο.	1.000 – 30.000

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου καταργείται η υπ' αριθμ. 242059/1445/28.4.1975 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Βιομηχανίας «Περί ταινιών ελέγχου οίνων ονομασίας προελεύσεως» (Β' 505).

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'**  
**ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ**  
**ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΜΕΓΑΛΩΝ**  
**ΟΔΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ ΣΥΝΑΦΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

**Άρθρο 43**

**Κύρωση Συμφωνίας Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου «Κόρινθος-Τρίπολη – Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη»**

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η από 9.12.2015 Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης, σύμφωνα με τις παραγράφους 37.1 και 37.2 του άρθρου 37 της από 31 Ιανουαρίου 2007 Σύμβασης Παραχώρησης, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3559/2007 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου «Κόρινθος-Τρίπολη – Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη» και άλλες διατάξεις» (Α' 102/2007) (η «Συμφωνία Τροποποίησης»), μεταξύ αφενός του Ελληνικού Δημοσίου και αφετέρου: α) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΜΟΡΕΑΣ Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης του Αυτοκινητόδρομου Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο-Σπάρτη» και β) εκ τρίτου των Μετόχων της παραπάνω Ανώνυμης Εταιρείας (1) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.» που εδρεύει στη Νέα Κηφισιά, (2) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «J & P ΑΒΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ – ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ» που εδρεύει στο Δήμο Αμαρουσίου, (3) της Ανώνυμης Εταιρείας με την ε-

πωνυμία «ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» που εδρεύει στην Παιανία Αττικής. Το κείμενο της Συμφωνίας Τροποποίησης προσαρτάται ως Παράρτημα Α' του παρόντος νόμου και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος άρθρου.

**Άρθρο 44**

**Κύρωση Συμφωνίας Τροποποίησης Διατάξεων της από 28.11.2013 Συμφωνίας Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδος**

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η από 19.12.2013 Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της από 28.11.2013 Συμφωνίας Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδος (η «Συμφωνία Τροποποίησης»), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4219/2013 «Κύρωση των Συμφωνιών Τροποποίησης των συμβάσεων παραχώρησης των μεγάλων οδικών έργων και ρύθμιση συναφών θεμάτων» (Α' 269), μεταξύ αφενός του Ελληνικού Δημοσίου και αφετέρου: α) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης» και β) εκ τρίτου των Μετόχων της παραπάνω Ανώνυμης Εταιρείας (1) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «CINTRA CONCESSIONES DE INFRAESTRUCTURAS DE TRANSPORTE S.A.» (ήδη FERROVIAL S.A.) που εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας, (2) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ» που εδρεύει στην Αθήνα, (3) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «IRIDIUM CONCESIONES DE INFRAESTRUCTURAS S.A.» που εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας, (4) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «DRAGADOS S.A.» που εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας, το κείμενο της οποίας προσαρτάται ως Παράρτημα Β' του παρόντος νόμου και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος άρθρου.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄  
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

**Άρθρο 45  
Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2015

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,  
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Γ. Σταθάκης

ΥΓΕΙΑΣ

Α. Ξανθός

ΥΠΟΔΟΜΩΝ,  
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ  
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Χ. Σπίρτζης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,  
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ  
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ν. Φίλης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευκλ. Τσακαλώτος

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ  
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ε. Αποστόλου

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,  
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ  
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Κ. Φωτάκης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Χουλιάρκης

Αριθμ. 183 / 47 / 2015

**ΕΚΘΕΣΗ**  
**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους**  
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

**στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, Μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων»**

Α. Με τις διατάξεις του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου, ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

**Κεφάλαιο Α΄**

1. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με:

α. Την αδειοδότηση και εποπτεία των Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων από μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΕΑΑ.Μ.ΕΑ.) και των Εταιρειών Μεταβίβασης Απαιτήσεων από Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (Ε.Μ.Α.Μ.Ε.Δ.). Μεταξύ άλλων, καθορίζεται το είδος των εταιρειών στις οποίες δύναται να ανατεθεί η διαχείριση των απαιτήσεων και η μεταβίβαση απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια, περιγράφονται οι όροι, προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά χορήγησης της σχετικής άδειας, θεσπίζεται το πλαίσιο εποπτείας των εταιρειών αυτών από την Τράπεζα της Ελλάδος, ορίζεται το ύψος του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου στις 100.000 ευρώ κ.λπ..

β. Τις συμβάσεις ανάθεσης της διαχείρισης και τις συμβάσεις πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων από συμβάσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων και πιστώσεων. Μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι στις προαναφερόμενες Εταιρείες δύναται να ανατίθεται η διαχείριση απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων ή/και πιστώσεων, οι οποίες δεν εξυπηρετούνται για διάστημα μεγαλύτερο των 90 ημερών. (άρθρα 1-3)

2. Η μη καταχώρηση στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων («ΚΗΜΔΗΣ») των προκηρύνσεων, διακηρύξεων, αποφάσεων ανάθεσης ή κατακύρωσης και των συμβάσεων δεν επηρεάζει την ισχύ τους. Η ρύθμιση αυτή ισχύει από 8-8-2015. Επίσης, ορίζεται προθεσμία (31.1.2016) για την καταχώρηση στο ΚΗΜΔΗΣ των απαιτούμενων από το νόμο στοιχείων δημοσίων συμβάσεων που αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα έργα κ.λπ., ενώ έως τότε δεν επηρεάζεται η νομιμότητα, κανονικότητα και επιλεξιμότητα των σχετικών δαπανών. (άρθρο 4)

3. α. Μετατίθεται για την 29.2.2016 (από 31.12.2015) η έναρξη ισχύος των διατάξεων του Μέρους Β΄ του ν. 4281/2014, σχετικά με τους κανόνες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών. Επίσης, η δημοσίευση της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ του άρθρου 152 του ίδιου νόμου, αντικαθιστά την υποχρέωση δημοσίευσης στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως από 29.02.2016 (αντί από 31.12.2015).

β. Κατ' εξαίρεση εξακολουθούν να ισχύουν μόνο για το Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (ΕΠΠ) έτους 2014 και προγενέστερων αυτού οι διατάξεις των παραγράφων 1-11 του άρθρου 2 του ν. 2286/1995. (άρθρο 5)

4. α. Προβλέπεται η δυνατότητα αναλογικής εφαρμο-

γής από τις Περιφέρειες του π.δ. 98/1996 για τον ορισμό Ενδιάμεσων Φορέων πράξεων κρατικών ενισχύσεων.

β. Παρέχεται η δυνατότητα σύστασης σε κάθε Υπουργείο στο οποίο βάσει του π.δ. 73/2015 προβλέπεται θέση Αναπληρωτή Υπουργού, Ειδική Υπηρεσία με την ονομασία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ» στην οποία προστίθεται η ονομασία του Υπουργείου και του Τομέα αρμοδιότητας του Αναπληρωτή Υπουργού.

γ. Συνιστάται στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων νέα Ειδική Υπηρεσία με την ονομασία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Τομέα Υποδομών και Μεταφορών».

δ. Προσκλησεις, αποφάσεις ένταξης και κάθε άλλη αναγκαία πράξη που αφορά στη διαχείριση πράξεων στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013 που εκδόθηκαν, από τις 23.12.2014 και μέχρι τις 30.1.2015, από το προ της ισχύος του ν.4314/2014 κατά περίπτωση όργανο διαχείρισης ή εποπτείας της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΣΠΑ 2007- 2013, είναι νόμιμες.

ε. Επαναπροσδιορίζονται οι δικαιούχοι πράξεων τεχνικής βοήθειας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας, ενώ παρέχεται η δυνατότητα περαιτέρω ορισμού δικαιούχων με έκδοση υπουργικής απόφασης.

(άρθρο 6)

**Κεφάλαιο Β΄**

1. Επανακαθορίζεται το μισθολογικό καθεστώς που διέπει τους υπαλλήλους του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ..) και Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), καθώς και του προσωπικού των οριζόμενων Δ.Ε.Κ.Ο. του κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005, στα εξής κατά βάση σημεία:

- Αποσύνδεση βαθμού - μισθού με τη θέσπιση ενός αριθμού μισθολογικών κλιμακίων (διαφορετικού ανά κατηγορία υπαλλήλων), για την κατάταξη των υπαλλήλων. Το νέο σύστημα αμοιβών προβλέπει τη μισθολογική επανακατάταξη των υπαλλήλων σε συγκεκριμένα μισθολογικά κλιμάκια ανάλογα με την κατηγορία εκπαίδευσής τους. Ειδικότερα, προβλέπονται 13 ΜΚ για τους υπαλλήλους της ΥΕ και ΔΕ κατηγορίας και 19 ΜΚ γι' αυτούς των ΤΕ και ΠΕ. Η κατάταξη είναι ανάλογη των ετών υπηρεσίας και των τυπικών προσόντων.

- Προβλέπεται διαφορετική μισθολογική εξέλιξη ανάλογα με την κατηγορία εκπαίδευσης του υπαλλήλου. Ειδικότερα, προβλέπεται τριετής από διετή που είναι σήμερα η μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων ΔΕ και ΥΕ κατηγορίας, ενώ παραμένει η διετής για τους υπαλλήλους των ΠΕ και ΤΕ κατηγοριών. Η εν λόγω μισθολογική εξέλιξη (ωρίμανση) θα εφαρμοστεί από το έτος 2018 και εφεξής.

- Καθιερώνεται ο θεσμός της προωθημένης μισθολογικής εξέλιξης συνδεδεμένης με την αξιολόγηση των υπαλλήλων.

- Αυξάνεται το επίδομα θέσης ευθύνης οριζόμενο σε 1.000 Ευρώ για τον Γενικό Διευθυντή, 450 Ευρώ για τον Διευθυντή, 350 Ευρώ για τον Υποδιευθυντή και 290 Ευρώ για τον Τμηματάρχη, από 900 Ευρώ, 400 Ευρώ, 300 Ευρώ και 250 Ευρώ αντίστοιχα, που ισχύει σήμερα.

- Προβλέπεται η σύνδεση του μισθολογίου των υπαλλήλων με την περιγραφή, βαθμολόγηση και αξιολόγηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας.



- Περιορίζονται οι περιοχές στις οποίες η υπηρετήση υπαλλήλου δικαιολογεί την καταβολή του επιδόματος παραμεθορίου.

- Καταργείται η αποζημίωση για συμμετοχή σε συλλογικά όργανα με εξαίρεση τα χρηματοδοτούμενα από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

- Διασφαλίζεται με τη μορφή προσωπικής διαφοράς το υφιστάμενο ύψος των καταβαλλόμενων αποδοχών στους υπαλλήλους που υπάγονται στις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου σε περίπτωση μείωσής τους σε σχέση με αυτές που ελάμβαναν προ της έναρξης ισχύος του νέου καθεστώτος. Η εν λόγω προσωπική διαφορά απομειώνεται μελλοντικά με οποιαδήποτε αύξηση των αποδοχών του υπαλλήλου πλην της χορήγησης του επιδόματος θέσης ευθύνης και της προωθημένης μισθολογικής εξέλιξης λόγω αξιολόγησης. Σε περίπτωση αύξησης των αποδοχών η προσωπική διαφορά καταβάλλεται σε βάθος τετραετίας.

Εξαιρείται το ναυτικό προσωπικό της Ανώνυμης Εταιρείας Διώρυγας Κορίνθου (ΑΕΔΙΚ), από τις ρυθμίσεις του προς ψήφιση μισθολογίου αμειβόμενο εφεξής, με τρόπο ανάλογο του ναυτικού προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας.

- Εντάσσονται ειδικές κατηγορίες υπαλλήλων (ειδικό επιστημονικό προσωπικό των ΑΔΑ, δικηγόρων με έμμισθη εντολή, μετακλητών υπαλλήλων και ειδικών συμβούλων και συνεργατών Υπουργών κ.λπ.) στις διατάξεις του προς ψήφιση μισθολογίου. (άρθρα 7-35)

2. Προβλέπεται ότι, στις συμβάσεις που συνάπτει το ΤΑΙΠΕΔ με αντικείμενο την παραχώρηση της χρήσης και εκμετάλλευσης των λιμένων και των τουριστικών λιμένων μπορεί να εγκριθεί και να περιληφθεί ρήτρα διαιτησίας. Η σχετική έγκριση και οι όροι διαιτησίας καθορίζονται με κ.υ.α., η οποία εκδίδεται δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία υποβολής προσφορών για τη σύναψη των εν λόγω συμβάσεων. (άρθρο 36)

#### Κεφάλαιο Γ'

Τροποποιούνται, συμπληρώνονται και καταργούνται διατάξεις του ν. 4310/2014 και ειδικότερα:

1. Αποσαφηνίζεται το πεδίο εφαρμογής του ανωτέρω νόμου, (άρθρο 37)

2. Αναδιατυπώνονται οι διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 4310/2014, σχετικά με τη διαδικασία χρηματοδότησης των ερευνητικών φορέων. Μεταξύ άλλων, παρέχεται η δυνατότητα πιστοποίησης δαπανών επί μέρους έργων από ορκωτούς λογιστές/ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε.. (άρθρο 38)

3. Διασαφηνίζεται η νομική μορφή των ενστάσεων που δικαιούνται να υποβάλλουν οι υποψήφιοι δικαιούχοι προγραμμάτων και διευρύνονται οι δυνατότητες αξιολόγησης των προτάσεων. (άρθρο 39)

4. Καταργούνται ρυθμίσεις του ν. 4310/2014 που αφορούν σε ζητήματα δημόσιων προμηθειών, οι οποίες είναι αντίθετες προς το ενωσιακό δίκαιο. (άρθρο 40)

#### Κεφάλαιο Δ'

Συμπεριλαμβάνονται στα υφιστάμενα όρια δαπανών για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη των ετών 2016, 2017 και 2018 (570.000.000, 550.000.000 και 530.000.000 αντίστοιχα), πέραν των οποίων έχει εφαρ-

μογή ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (claw back) και οι δαπάνες των φαρμακείων του ΕΟΠΥΥ. Σήμερα τα παραπάνω όρια περιορίζονται στην φαρμακευτική δαπάνη των δημόσιων νοσοκομείων. (άρθρο 41)

#### Κεφάλαιο Ε'

Ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με τη χρήση του όρου «Τοπικός Οίνος» και την προστασία της αμπελοργίας και θεσπίζεται πρόστιμο ύψους 1.000 - 30.000 Ευρώ, σε περίπτωση μη τήρησης της ειδικής νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία των οινολογικών εργαστηρίων από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που λειτουργούν οινολογικό εργαστήριο. (άρθρο 42)

#### Κεφάλαιο ΣΤ'

Κυρώνονται οι Συμφωνίες Τροποποίησης των Συμβάσεων Παραχώρησης των έργων Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης των Αυτοκινητοδρόμων: α) «Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο-Σπάρτη» και β) «Κεντρικής Ελλάδος», όπως αυτές έχουν κυρωθεί με το άρθρο πρώτο των ν. 3559/2007 και ν. 3597/2007 αντίστοιχα και έχουν τροποποιηθεί με τον ν. 4219/2013. (άρθρα 43 και 44)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

#### Ι. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Επιπρόσθετη δαπάνη, από τη δυνατότητα πιστοποίησης των δαπανών επί μέρους έργων από ορκωτούς λογιστές/ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε. (άρθρο 38)

2. Από την κύρωση των Συμφωνιών Τροποποίησης των Συμβάσεων

Παραχώρησης μεγάλων οδικών έργων και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του επισπεύδοντος Υπουργείου (αρ. 178/10.10.2015 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων), προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού:

Για το έργο «Αυτοκινητόδρομος Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο-Σπάρτη»

α. Ενδεχόμενη δαπάνη σε βάρος του ΠΔΕ ύψους κατ' ανώτατο όριο 330 εκ. Ευρώ σε ονομαστικές τιμές, πλέον ΦΠΑ, για την καταβολή Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2016 έως το Φεβρουάριο 2033.

β. Ενδεχόμενη δαπάνη μέχρι του ποσού 10 εκ. ευρώ λόγω εγγύησης εκ μέρους του Δημοσίου σε περίπτωση μη καταβολής εκ μέρους του Παραχωρησιούχου της Αναβαλλόμενης Δεσμευτικής Επένδυσης, όπως αυτή προβλέπεται στη Συμφωνία Τροποποίησης.

γ. Μείωση της συμβατικής υποχρέωσης του Δημοσίου προς αποζημίωση του Παραχωρησιούχου, μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής του Έργου, κατά 106,6 εκ. ευρώ. (άρθρο 43)

Για το έργο «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος» Διασφάλιση είσπραξης εσόδων του Δημοσίου, τα οποία σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο Αναδιάρθρωσης αποτιμώνται σε 105 εκ. ευρώ. (άρθρο 44)

3. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από την επιβολή προ-  
στιμίου σε περίπτωση μη συμμόρφωσης από φυσικά ή νο-  
μικά πρόσωπα που λειτουργούν οινολογικό εργαστήριο  
της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία των οινολογι-  
κών εργαστηρίων, (άρθρο 42)

#### II. Επί του Π.Α.Ε.

Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη σε περίπτωση σύστασης  
νέων Ειδικών Υπηρεσιών, (άρθρο 6)

III. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπο-  
λογισμού του Εθνικού Οργανισμού Παρογικ Υπηρεσιών  
Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Ν.Π.Δ.Δ.. επιγορηγούμενο από τον  
Κρατικό Προϋπολογισμό - Φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

Συνολική εξοικονόμηση δαπάνης, για τα έτη 2016 -  
2018, ποσού 137 εκ. Ευρώ περίπου, από:

την εφαρμογή του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής  
(claw back) και για τις σχετικές δαπάνες των φαρμακεί-  
ων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., (άρθρο 41)

τον περιορισμό του ορίου δαπανών πέραν του οποίου  
εφαρμόζεται ο μηχανισμός της αυτόματης επιστροφής  
(claw back), για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη,  
(άρθρο 41)

IV. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπο-  
λογισμών Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης

1. Ετήσια δαπάνη για τα έτη 2016-2019 107 εκ. Ευρώ  
περίπου, από την επανακατάταξη στα νέα μισθολογικά  
κλιμάκια των υπαλλήλων του δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α.  
κ.λπ. (άρθρο 9)

2. Ετήσια δαπάνη ύψους 143 εκ. Ευρώ περίπου, από το  
2018 και εφεξής, από τη μισθολογική εξέλιξη (ωρίμανση)  
του προσωπικού των φορέων που υπάγονται στις διατά-  
ξεις του υπό ψήφιση νόμου, (άρθρο 11)

3. Ετήσια δαπάνη ποσού 25 εκ. Ευρώ περίπου, από την  
αύξηση των επιδομάτων θέσεων ευθύνης στους προϊ-  
σταμένους των οργανικών μονάδων. (άρθρο 16)

4. Ετήσια δαπάνη κυμαινόμενη από 15 έως 46 εκ. Ευ-  
ρώ λόγω της καθιέρωσης της προωθημένης μισθολογι-  
κής εξέλιξης των υπαλλήλων λόγω αξιολόγησης,  
(άρθρο 12)

5. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τη σύνδεση των αμοιβών  
με την περιγραφική καθηκόντων το ύψος της οποίας δεν

μπορεί να προσδιοριστεί εξαρτώμενη από πραγματικά  
γεγονότα, (άρθρο 17)

6. Εξοικονόμηση δαπάνης, από τον περιορισμό των  
περιοχών στις οποίες δικαιολογείται επίδομα παραμεθο-  
ρίου, (άρθρο 19)

7. Ετήσια εξοικονόμηση δαπάνης ύψους 4,5 εκ. Ευρώ  
περίπου, από την κατάργηση της αποζημίωσης των συλ-  
λογικών οργάνων, (άρθρο 21)

Οι προκαλούμενες δαπάνες από την εφαρμογή του νέ-  
ου μισθολογίου καλύπτονται πλήρως από τις προβλε-  
φθείσες στο ΜΠΔΣ 2015-2018 δαπάνες, από:

- τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη των υπαλλή-  
λων

- τη μη χορήγηση κινήτρων επίτευξης στόχων και δη-  
μοσιονομικών στόχων και

- την απομείωση της προσωπικής διαφοράς.

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2015

Η Γενική Διευθύντρια

Σταυρούλα Μηλιάκου

**ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ***(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)*

**στο σχέδιο νόμου «Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, Μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων»**

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

**I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού**

1. Επιπρόσθετη δαπάνη, από τη δυνατότητα πιστοποίησης των δαπανών επί μέρους έργων από ορκωτούς λογιστές/ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε. . *(άρθρο 38)*

2. Από την κύρωση των Συμφωνιών Τροποποίησης των Συμβάσεων

Παραχώρησης μεγάλων οδικών έργων και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του επισπεύδοντος Υπουργείου (αρ. 178/10.10.2015 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων), προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού:

Για το έργο «Αυτοκινητόδρομος Κόρινθος- Τρίπολη-Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο-Σπάρτη»

α. Ενδεχόμενη δαπάνη σε βάρος του ΠΔΕ ύψους κατ' ανώτατο όριο 330 εκ. Ευρώ σε ονομαστικές τιμές, πλέον ΦΠΑ, για την καταβολή Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2016 έως το Φεβρουάριο 2033.

β. Ενδεχόμενη δαπάνη μέχρι του ποσού 10 εκ. ευρώ λόγω εγγύησης εκ μέρους του Δημοσίου σε περίπτωση μη καταβολής εκ μέρους του Παραχωρησιούχου της Αναβαλλόμενης Δεσμευτικής Επένδυσης, όπως αυτή προβλέπεται στη Συμφωνία Τροποποίησης.

γ. Μείωση της συμβατικής υποχρέωσης του Δημοσίου προς αποζημίωση του Παραχωρησιούχου, μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής του Έργου, κατά 106,6 εκ. ευρώ. *(άρθρο 43)*

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπισθούν από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

**II. Επί του Π.Α.Ε.**

Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη σε περίπτωση σύστασης νέων Ειδικών Υπηρεσιών, *(άρθρο 6)*

Η ανωτέρω δαπάνη θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις του Π.Δ.Ε.

**III. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης**

1. Ετήσια δαπάνη για τα έτη 2016-2019 107 εκ. Ευρώ περίπου, από την επανακατάταξη στα νέα μισθολογικά κλιμάκια των υπαλλήλων του δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. κ.λπ.. *(άρθρο 9)*

2. Ετήσια δαπάνη ύψους 143 εκ. Ευρώ περίπου, από το 2018 και εφεξής, από τη μισθολογική εξέλιξη (ωρίμανση) του προσωπικού των φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου. *(άρθρο 11)*

3. Ετήσια δαπάνη ποσού 25 εκ. Ευρώ περίπου, από την αύξηση των επιδομάτων θέσεων ευθύνης στους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων. *(άρθρο 16)*

4. Ετήσια δαπάνη κυμαινόμενη από 15 έως 46 εκ. Ευρώ λόγω της καθιέρωσης της προωθημένης μισθολογικής εξέλιξης των υπαλλήλων λόγω αξιολόγησης. *(άρθρο 12)*

5. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τη σύνδεση των αμοιβών με την περιγραφή καθηκόντων το ύψος της οποίας δεν μπορεί να προσδιοριστεί εξαρτώμενη από πραγματικά γεγονότα. *(άρθρο 17)*

Οι προκαλούμενες δαπάνες από την εφαρμογή του νέου μισθολογίου καλύπτονται πλήρως από τις προβλεφθείσες στο ΜΠΔΣ 2015-2018 δαπάνες, από:

- τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων,
- τη μη χορήγηση κινήτρων επίτευξης στόχων και δημοσιονομικών στόχων και
- την απομείωση της προσωπικής διαφοράς.

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2015

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ευκλ. Τσακαλώτος